UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 01312605 7

An Aramaic Method

PART I

BROWN

PRINCIPAL
W. R. TAYLOR
COLLECTION
1951

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/aramaicmethodcl01brow

W. R. Taylor,
University College.

La Aram
B 877a.7

AN
ARAMAIC METHOD

A CLASS BOOK FOR THE STUDY OF

THE ELEMENTS OF ARAMAIC

FROM BIBLE AND TARGUMS

BY

CHARLES RUFUS BROWN

PROFESSOR OF HEBREW AND COGNATE LANGUAGES IN THE
NEWTON THEOLOGICAL INSTITUTION

SECOND EDITION

PART I. TEXT, NOTES, AND VOCABULARY

521450
26.4.51

NEW YORK
CHARLES SCRIBNER'S SONS
1893

Copyright, 1884, by
CHARLES R. BROWN.

Press of J. J. Little & Co.
Astor Place, New York

PREFACE TO PART I.

This Part is intended as a *Reading Book* for the acquisition of the elements of Aramaic by the so-called *Inductive* method. The arrangement of the Text will be helpful, especially to those who are familiar with the elements of Hebrew, though the beginner in Shemitic may use it with profit. Genesis I.–X. of Baer's edition has been printed with the corresponding verses of Onkelos on the opposite pages, in order that the student may see the elementary laws of Aramaic as they diverge from those of Hebrew. It is thought that under the direction of a judicious teacher, this part of the text may serve the purpose of a blackboard exercise, with a great saving of time. These chapters are followed by selections from the Targum of Jonathan Ben Uzziel and from the later Targums. The Targum of Onkelos, being good Aramaic, and at the same time a nearly literal translation of the Pentateuch, seems best fitted for the acquisition of principles ; after this the Biblical Aramaic may be studied with advantage ; and, last of all, the remaining Targumic passages should be taken up.

The Notes include textual, grammatical, and hermeneutical remarks upon the texts that have been printed in the book and upon the Biblical Aramaic. Many of these statements

are condensations from other authors. The writer is indebted especially to the late Dr. F. Weber, and to Dr. E. Schrader, through their works to which reference is made in the following pages. The commentaries on Ezra and Daniel have also been of assistance to the author.

The Vocabulary embraces brief definitions of all Aramaic words contained in the text and in the Biblical passages. Buxtorf, Levy, and the Manuals have been used freely, but with occasional modification.

In issuing a reprint of this Part, the author would express his regret that he has been unable to undertake a thorough revision of the work; but he ventures to express the hope that, notwithstanding all its imperfections, the book may still be serviceable to students of the Aramaic language.

C. R. B.

NEWTON CENTRE, MASS., *Christmas*, 1892.

CONTENTS OF PART I.

PAGE

I. Errata 7–8

II. Genesis I.–X., the Hebrew Text and Targum of Onkelos on Parallel Pages 9–43

III. Note of References to the Biblical Aramaic 44

IV. Targum Pseudo-Jonathan :

Genesis VIII 45–47

V. Targum of Jonathan Ben Uzziel :

Joshua XX 47

Isaiah VI. 48–49

VI. Targum on the Psalms :

Psalm XXIV 49

Psalm CL 49–50

VII. Targum on the Megilloth :

Ruth II 50–52

VIII. Notes on the Text 53–70

Abbreviations 54

Onkelos, Genesis I.–X. 55–61

Biblical Aramaic 62–69

Other Targums 69–70

IX. Vocabulary 71–112

Note to Vocabulary 72

ERRATA.

The following corrections in Part I., most of them of the text and taken from Berliner's Onkelos, are necessary to its proper use with the Grammar. Peculiarities like full for defective writing, long vowels for the corresponding short, full vowels for S^ewas under gutturals, and the like, are not here noticed; but the list includes all essential variations.

Insert פְּרִישׁ after חֲשׁוֹכָא 1:2; דְ before כָל 4:21; דְ after קִיצָא 6:13; בְ before כָל 9:19.

Omit דְּ 2:13[2] *, 14[1]; 4:7, 21 (before יָדְעֵי); אֲרֵי 3:1; וְ in וִיתְ' 3:5; א in תְּאֵנִין 3:7; in אִיתְלִיו 4:24; ךְ in חֲטְאָךְ 4:7; לָךְ 3:15; גְּבַר 4:2; לָא 5:24; בְּמֵימְרֵיהּ 6:6 b.; 7:16; יְהוֹן 9:2; ה דְ (before שֵׁם) 9:27; תַּקִּיף 10:8.

Change דִּי to insep. דְ wherever it occurs; דְ to יְ in דְּפָרַח 1:20.

Restore *a* under 2d radical יַהֲבֵית 1:29; 9:3, 13; יַהֲבַת 3:6, 12; אֲכַלְתְּ 3:6; אֲכַלִית 3:12, 13; שְׁמַעִית 3:10; פְּתַחַת 4:11; קְטַלִית 4:23; אִתְחַבְּלַת 6:11, 12; עֲבַדִית 7:4; 8:21; אִתְבַּדְּרוּ 9:19; *i* (..) in חַבְּלֵית 4:23; י in אַשְׁרֵיהּ 2:15; and om. נ, אַיְתְנָהּ 22 (אֵיתְיָהּ).

Change ָ or ַ to ְ in רָחֲשָׁא 1:21, 28; מַדִּנְחָא 2:14; מֵימָת 2:17; בִּשְׂרְהוֹן 3:21; תּוּקְפֵי׳ 6:6; מֵתָב 8:12; מֵילַט 8:21; נַפְשָׁתֵיכוֹן 9:5; ְ to ָ in דְּכִיר 3:15; 9:15; אִשְׁתָּאַר 7:23; וּ to ַ in כְּנִישׁוּת 1:10; ַ to ָ in נְצִיב 2:8; 9:20; ָ to ַ in תַּחְפֵּי 6:14; ְ to ָ in אִטַּמְּרֵית 3:10; אִתְפְּרָעָא 4:7; שְׁרִיאוּ 6:1; אִתְרָמַת 7:17; שְׁרֵי 9:20; to ָ לִישָׁנְהוֹן 3:21; יְמָם 8:22; מוֹתַבְהוֹן (and ָ to ְ) 10:30; אַלְבְּשִׁנּוּן 10:20, 31; to ָ in דְּהַלְתָּא 5:22, 24; 6:9; to ַ in אִתְיְלִיד 4:26; 10:21; in pl. 10:1, 25.

Change ה to ח, רְהֵישׁ 1:20; א to מ, אַשְׁקֵי 2:6; ת to א, נְסִיבַת 2:23; ז to ד, בְּזֵי 3:19; ן to א, שְׁמַעָן 4:23; א to ה, תַּרְעָא 6:16; נ to ג, בְּנוֹ 9:21; ן to ז, עֲוָה 10:19.

---

* Superior ² indicates "twice," ¹ "first."

Change emph. to abs. יוֹמָא 1:5; בִּישַׁיָּא 6:3; to const. רְקִיעָא 1:20 (om. דְ); אַרְעָא 2:13; abs. to emph. אֲתַר 1:9; דְּכֵי 8:20; to const. אַבְלִין 2:17; const. to abs. תַּרְתֵּי 5:20; m. to fem. אִינּוּן 6:2; sg. to pl. יְהֵי 1:29; הַיָּא 2:9; לֵיהּ 2:19 a.; הֲוָה 5:23; בִּישָׁא 6:13; pl. to sg. יוֹמַיָּא 6:5; כְּנַעֲנָאֵי 10:18; Peʻăl to Păʻēl מִתְפְּרַשׁ 2:10; מְלֵי 2:21; אִתְיְלִידוּ 9:7; אִתְגְּלִי 9:21; to 'Ittăph'ăl תִּתּוּב 3:19 a.; Pă'ēl to Peʻăl סַגִּיאַת 6:5; יַבִּישׁוּ 8:7; to 'Aph'ēl מְקַיֵּם 9:9; מְחַוְּרִין 9:23.

Change בְּצַלְמָא דַיְיָ to בְּצֶלֶם אֱ׳ 1:27; 9:6; חֵיוַת to חַיַּת 1:24, 25, 30; 2:19, 20; 3:1, 14; 9:2, 10; אדמתא to אֲדַמְתָּא 2:5, 6; to אַרְעָא 2:7; 3:23 (also יַת to בְּ here and 4:12); גִּינְתָא to גִּנְתָּא 2:8, 9, 10, 15, 16; 3:1, 2, 3, 8², 10, 23; 4:16; so treat שִׁנְתָּא 2:21; הֲוָה to הֲוֵי 2:10 b.; תְּלִידִין to תֵּלְדִין; 4:4 מִשְׁמְנֵיהֶן to מִשַּׁמְנֵיהוֹן; 2:18 דִּיהֵי to דִּיהֱוֵי 3:16; תַּקִּיף to תְּקוֹף 4:6; דְּיִקְטוֹל to קַטּוֹלַיָּא 4:15; חַי to חַיָּא 5:5; תַּמְנֵי to תְּמָנֵי 5:7, 10, 13, 16, 17, 19; pl. to תְּמָנַן 5:25, 26; לַטְיָה to לְטָה 5:29; יְעָלוּן to יֵ׳ 6:20, to עָלִין, מִן to לְ, לִבְנַת to לְיַת בְּנַת 6:4; אָדָם to אֵינָשָׁא 6:6; חַיֵּי to חַיֵּי 7:11; יְמָמִין to יוֹמִין 7:17; נְפַק to נָפֵק 8:7; עַל to בְּ 8:20; עַל to מִ, יִתְּשַׁד to יִתְאֲשִׁיד 9:6; נַגְוָת to נְגָוַת 10:5; רְחוֹבֵי to רְחֹבֹת 10:11.

Notes on the following passages are rendered unnecessary: 1:12 a., 21, 28, 31; 2:5, 12, 17, 18, 23; 3:6 b., 10, 19; 4:4; 6:1, 4, 7, 20; 9:5, 6, 16; 10:25.

שֵׁיזִיב and שֵׁיצִי with their reflexives are from stem Šăph'ēl and must be so understood in Notes 2:2; 4:23; 9:11 and in Vocabulary.

Wherever pronouns preceded by הָ are described, substitute הָא for "Hebrew article."

TEXT.

LIBER GENESIS.

בראשית

CAPUT 1 א

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃ א
וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ 2
אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי־אוֹר 3
וַיְהִי־אוֹר׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים 4
בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ ה
קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד׃ פ וַיֹּאמֶר 6
אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם׃
וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת 7
לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן׃ וַיִּקְרָא 8
אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי׃ פ
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם אֶחָד 9
וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ י
וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיֹּאמֶר 11
אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה
פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ וַתּוֹצֵא 12
הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר

---

v. 1. ב׳ רבתי

The Literature of Rabbinical & Mediaeval Judaism. Oesterley & Box.

Read Chaps 1. 2. 6 - of Onkelos
chap 8 - Jonathan p. 45

LIBER GENESIS.

תרגום אונקלוס

CAPUT 1 א

א 2 בקדמין ברא יי ית שמיא וית ארעא: וארעא הות צדיא
וריקניא וחשוכא על-אפי תהומא ורוחא מן-קדם-יי
3 מנשבא על-אפי מיא: ואמר יי יהי-נהורא והוה-נהורא:
4 וחזא יי ית-נהורא ארי-טב ואפריש יי בין נהורא ובין
5 חשוכא: וקרא יי לנהורא יממא ולחשוכא קרא ליליא
6 והוה-רמש והוה-צפר יומא חד: ואמר יי יהי רקיעא
7 במציעות מיא ויהי מפריש בין מיא למיא: ועבד יי ית-
רקיעא ואפריש בין מיא די מלרע לרקיעא ובין מיא
8 די מעל לרקיעא והוה-כן: וקרא יי לרקיעא שמיא והוה-
9 רמש והוה-צפר יום תנין: ואמר יי יתכנשון מיא מתחות
י שמיא לאתר חד ותתחזי יבשתא והוה-כן: וקרא יי
ליבשתא ארעא ולבית-כנישות מיא קרא ימי וחזא יי ארי-
11 טב: ואמר יי תדאית ארעא דתאה עשבא דבר-זרעיה
מזדרע אילן פרין עבד פרין לזניה די בר-זרעיה ביה על-
12 ארעא והוה-כן: ואפיקת ארעא דתאה עשבא דבר-זרעיה
מזדרע לזנוהי ואילן עבד-פרין דבר-זרעיה ביה לזנוהי

זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר 13
יוֹם שְׁלִישִׁי׃ פ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בִּרְקִיעַ 14
הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת
וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וְשָׁנִים׃ וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם טו
לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת 16
הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאוֹר הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאוֹר
הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים׃ וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים 17
בִּרְקִיעַ הַשָּׁמָיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ׃ וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה 18
וּלֲהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְהִי־ 19
עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי׃ פ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ כ
הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ
הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ 21
הַחַיָּה ׀ הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף
כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים 22
לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרֶב
בָּאָרֶץ׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי׃ פ 23
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ 24
וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ כה
לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ
וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ 26
כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־
הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ׃ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים ׀ 27
אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא
אֹתָם׃ וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ 28
וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם

13 וַחֲזָא יְיָ אֲרֵי־טָב: וַהֲוָה־רְמַשׁ וַהֲוָה־צְפַר יוֹם תְּלִיתָאי:
14 וַאֲמַר יְיָ יְהוֹן נְהוֹרִין בִּרְקִיעָא דִשְׁמַיָּא לְאַפְרָשָׁא בֵּין יְמָמָא
וּבֵין לֵילְיָא וִיהוֹן לְאָתִין וּלְזִמְנִין וּלְמִמְנֵי־בְהוֹן יוֹמִין וּשְׁנִין:
טו וִיהוֹן לִנְהוֹרִין בִּרְקִיעָא דִשְׁמַיָּא לְאַנְהָרָא עַל־אַרְעָא וַהֲוָה־
16 כֵן: וַעֲבַד יְיָ יָת־תְּרֵין נְהוֹרַיָּא רַבְרְבַיָּא יָת־נְהוֹרָא רַבָּא
לְמִשְׁלַט בִּימָמָא וְיָת־נְהוֹרָא זְעֵירָא לְמִשְׁלַט בְּלֵילְיָא וְיָת
17 כּוֹכְבַיָּא: וִיהַב יָתְהוֹן יְיָ בִּרְקִיעָא דִשְׁמַיָּא לְאַנְהָרָא עַל־
18 אַרְעָא: וּלְמִשְׁלַט בִּימָמָא וּבְלֵילְיָא וּלְאַפְרָשָׁא בֵּין נְהוֹרָא
19 וּבֵין חֲשׁוֹכָא וַחֲזָא יְיָ אֲרֵי־טָב: וַהֲוָה־רְמַשׁ וַהֲוָה־צְפַר יוֹם
כ רְבִיעָאי: וַאֲמַר יְיָ יִרְחֲשׁוּן מַיָּא רְחֵישׁ נַפְשָׁא חַיְתָא וְעוֹפָא
21 דְּפָרַח עַל־אַרְעָא עַל־אַפֵּי רְקִיעָא דִשְׁמַיָּא: וּבְרָא יְיָ יָת־
תַּנִּינַיָּא רַבְרְבַיָּא וְיָת כָּל־נַפְשָׁא חַיְתָא דְרַחְשָׁא דִי אַרְחִישׁוּ
מַיָּא לִזְנֵיהוֹן וְיָת כָּל־עוֹפָא דְפָרַח לִזְנוֹהִי וַחֲזָא יְיָ אֲרֵי־טָב:
22 וּבָרֵיךְ יָתְהוֹן יְיָ לְמֵימַר פּוּשׁוּ וּסְגוֹ וּמְלוֹ יָת־מַיָּא בְּיַמַּיָּא
23 וְעוֹפָא יִסְגֵּי בְאַרְעָא: וַהֲוָה־רְמַשׁ וַהֲוָה־צְפַר יוֹם חֲמִישָׁאי:
24 וַאֲמַר יְיָ תַּפֵּיק אַרְעָא נַפְשָׁא חַיְתָא לִזְנַהּ בְּעִיר וְרִחֵשׁ וְחֵיוַת
כה אַרְעָא לִזְנַהּ וַהֲוָה־כֵן: וַעֲבַד יְיָ יָת־חֵיוַת אַרְעָא לִזְנַהּ וְיָת־
בְּעִירָא לִזְנַהּ וְיָת כָּל־רִיחֲשָׁא דְאַרְעָא לִזְנוֹהִי וַחֲזָא יְיָ אֲרֵי־
26 טָב: וַאֲמַר יְיָ נַעְבֵּיד אֱנָשָׁא בְּצַלְמַנָא כִּדְמוּתַנָא וְיִשְׁלְטוּן
בְּנוּנֵי יַמָּא וּבְעוֹפָא דִשְׁמַיָּא וּבִבְעִירָא וּבְכָל־אַרְעָא וּבְכָל־
27 רִחֲשָׁא דְּרָחֵישׁ עַל־אַרְעָא: וּבְרָא יְיָ יָת־אָדָם בְּצַלְמֵיהּ
בְּצַלְמָא דַיְיָ בְּרָא יָתֵיהּ דְּכַר וְנוּקְבָא בְּרָא יָתְהוֹן:
28 וּבָרֵיךְ יָתְהוֹן יְיָ וַאֲמַר לְהוֹן יְיָ פּוּשׁוּ וּסְגוֹ וּמְלוֹ יָת־אַרְעָא
וּתְקוֹפוּ־עֲלַהּ וּשְׁלוּטוּ בְּנוּנֵי יַמָּא וּבְעוֹפָא דִשְׁמַיָּא וּבְכָל־

29 וּבְכָל־חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי
לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב ׀ זֹרֵעַ זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת
כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹ פְרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה׃
ל וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל ׀ רוֹמֵשׂ עַל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה וַיְהִי־
31 כֵן׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד וַיְהִי־
עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי׃ פ

CAPUT 2 ב

א 2 וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם׃ וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־
3 מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי
וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים
4 לַעֲשׂוֹת׃ פ אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם
ה בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ וְכֹל ׀ שִׂיחַ הַשָּׂדֶה
טֶרֶם יִהְיֶה בָאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח כִּי לֹא
הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִן לַעֲבֹד אֶת־
6 הָאֲדָמָה׃ וְאֵד יַעֲלֶה מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי־הָאֲדָמָה׃
7 וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עָפָר מִן־הָאֲדָמָה וַיִּפַּח
8 בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה׃ וַיִּטַּע יְהוָה
אֱלֹהִים גַּן בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם וַיָּשֶׂם שָׁם אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר׃
9 וַיַּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה
וְטוֹב לְמַאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגָּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע׃

---

v. 4. ה׳ זעירא

29 חיתא דרחישא על־ארעא: ואמר יי הא יהבית לכון ית־
כל־עשבא דבר־זרעיה מזדרע די על־אפי כל־ארעא וית־
כל־אילנא די־ביה פרי־אילנא דבר־זרעיה מזדרע לכון
ל יהי למיכל: ולכל־חית ארעא ולכל־עופא דשמיא ולכל
דרחיש על־ארעא דביה נפשא חיתא ית־כל־ירוק עשבא
31 למיכל והוה־כן: וחזא יי ית־כל־די עבד והא תקין
לחדא והוה־רמש והוה־צפר יום שתיתאי:

CAPUT 2 ב

א 2 ואשתכללו שמיא וארעא וכל־חיליהון: ושיצי יי ביומא
שביעאה עבדתיה די עבד ונח ביומא שביעאה מכל־
3 עבדתיה די עבד: ובריך יי ית־יומא שביעאה וקדיש
יתיה ארי ביה נח מכל־עבדתיה די־ברא יי למעבד:
4 אלין תולדת שמיא וארעא כד־אתבריאו ביומא די עבד
ה יי אלהים ארעא ושמיא: וכל אילני חקלא עד־לא הוו
בארעא וכל־עסבא דחקלא עד־לא צמח ארי לא אחית־
מטרא יי אלהים על־ארעא ואנש לית למפלח ית־
6 אדמתא: ועננא הוה־סליק מן־ארעא ואשקי ית־כל־אפי
7 אדמתא: וברא יי אלהים ית־אדם עפרא מן־אדמתא
ונפח באנפוהי נשמתא דחיי והות באדם לרוח ממללא:
8 ונציב יי אלהים גנתא בעדן מלקדמין ואשרי תמן ית־
9 אדם די ברא: ואצמח יי אלהים מן־ארעא כל־אילן
דמרגג למחזי וטב למיכל ואילן חייא במציעות גנתא
י ואילן דאכלי־פירוהי־חכמין בין־טב לביש: ונהרא הוה־

וְנָהָר יֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגָּן וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה י
לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים׃ שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסֹּבֵב אֵת כָּל־ 11
אֶרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר־שָׁם הַזָּהָב׃ וּזֲהַב הָאָרֶץ הַהִוא טוֹב שָׁם 12
הַבְּדֹלַח וְאֶבֶן הַשֹּׁהַם׃ וְשֵׁם־הַנָּהָר הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב 13
אֵת כָּל־אֶרֶץ כּוּשׁ׃ וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי חִדֶּקֶל הוּא הַהֹלֵךְ 14
קִדְמַת אַשּׁוּר וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי הוּא פְרָת׃ וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים טו
אֶת־הָאָדָם וַיַּנִּחֵהוּ בְגַן־עֵדֶן לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ׃ וַיְצַו יְהוָה 16
אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכֹּל עֵץ־הַגָּן אָכֹל תֹּאכֵל׃ וּמֵעֵץ 17
הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְּיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת
תָּמוּת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ 18
אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃ וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־ 19
חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לִרְאוֹת
מַה־יִּקְרָא־לוֹ וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ׃
וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל חַיַּת כ
הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃ וַיַּפֵּל יְהוָה אֱלֹהִים ׀ 21
תַּרְדֵּמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר
תַּחְתֶּנָּה׃ וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים ׀ אֶת־הַצֵּלָע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־ 22
הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־הָאָדָם׃ וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם 23
עֶצֶם מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת יִקָּרֵא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ
לֻקֳחָה־זֹּאת׃ עַל־כֵּן יַעֲזָב־אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק 24
בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד׃ וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים* הָאָדָם כה
וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבֹּשָׁשׁוּ׃

---

v. 25. מ׳ בדגש

נָפֵיק מֵעֵדֶן לְאַשְׁקָאָה יַת־גִּנְתָּא וּמִתַּמָּן מִתְפְּרַשׁ וַהֲוָה
11 לְאַרְבְּעָה רֵישֵׁי־נַהֲרִין׃ שׁוּם חַד פִּישׁוֹן הוּא דְמַקִּיף יַת
12 כָּל־אֲרַע חֲוִילָה דִּי תַמָּן דַּהֲבָא׃ וְדַהֲבָא דְאַרְעָא הַהִיא
13 טָב תַּמָּן בְּדֻלְחָא וְאַבְנֵי בוּרְלָא׃ וְשׁוּם־נַהֲרָא תִנְיָנָא גִּיחוֹן
14 הוּא דְמַקִּיף יַת כָּל־אַרְעָא דְכוּשׁ׃ וְשׁוּם נַהֲרָא תְלִיתָאָה
דִיגְלַת הוּא דִמְהַלֵּךְ לְמַדִּנְחָא דְאַתּוּר וְנַהֲרָא רְבִיעָאָה
טו הוּא פְרָת׃ וּדְבַר יְיָ אֱלֹהִים יַת־אָדָם וְאַשְׁרְיֵהּ בְּגִנְתָּא־
16 דְעֵדֶן לְמִפְלְחַהּ וּלְמִטְּרַהּ׃ וּפַקִּיד יְיָ אֱלֹהִים עַל־אָדָם
17 לְמֵימַר מִכֹּל אִילָן־גִּנְתָּא מֵיכַל תֵּיכוֹל׃ וּמֵאִילָן דְּאָכְלִין
פֵּירוֹהִי חַכְמִין בֵּין־טָב לְבִישׁ לָא תֵיכוֹל מִנֵּיהּ אֲרֵי בְּיוֹמָא
18 דְתֵיכוֹל מִנֵּיהּ מֵימָת תְּמוּת׃ וַאֲמַר יְיָ אֱלֹהִים לָא תַקִּין
19 דִיהֵוֵי אָדָם בִּלְחוֹדוֹהִי אַעְבֵּיד־לֵיהּ סְמַךְ כְּקִבְלֵיהּ׃ וּבְרָא
יְיָ אֱלֹהִים מִן־אַרְעָא כָּל־חֵיוַת בָּרָא וְיָת כָּל־עוֹפָא דִשְׁמַיָּא
וְאַיְתִי לְוָת־אָדָם לְמֶחֱזֵי מַה־יִקְרֵי־לֵיהּ וְכֹל דִּי הֲוָה־קָרֵי־
כ לֵיהּ אָדָם נַפְשָׁא חַיְתָא הוּא שְׁמֵיהּ׃ וּקְרָא אָדָם שְׁמָהָן
לְכָל־בְּעִירָא וּלְעוֹפָא דִשְׁמַיָּא וּלְכֹל חֵיוַת בָּרָא וּלְאָדָם לָא־
21 אַשְׁכַּח סְמַךְ כְּקִבְלֵיהּ׃ וּרְמָא יְיָ אֱלֹהִים שִׁנְתָּא עַל־אָדָם
וּדְמוּךְ וּנְסֵיב חֲדָא מֵעִלְעוֹהִי וּמְלָא בִסְרָא תְּחוֹתַהּ׃
22 וּבְנָא יְיָ אֱלֹהִים יַת־עִלְעָא דִּנְסֵיב מִן־אָדָם לְאִתְּתָא וְאַיְתְיַהּ
23 לְוָת־אָדָם׃ וַאֲמַר אָדָם הָדָא זִמְנָא גַּרְמָא מִגַּרְמַי וּבִסְרָא
מִבִּסְרִי לְדָא יִתְקְרֵי אִתְּתָא אֲרֵי מִבַּעְלַהּ נְסִיבַת־דָּא׃
24 עַל־כֵּן יִשְׁבּוֹק גְּבַר בֵּית־מִשְׁכְּבֵי אֲבוּהִי וְאִמֵּיהּ וְיִדְבַּק
כה בְּאִתְּתֵיהּ וִיהוֹן לְבִסְרָא חַד׃ וַהֲווֹ תַרְוֵיהוֹן עַרְטִלָּאִין אָדָם
וְאִתְּתֵיהּ וְלָא מִתְכַּלְמִין׃

CAPUT 3 ג

א וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַף כִּי־אָמַר אֱלֹהִים לֹא
2 תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־הַנָּחָשׁ מִפְּרִי עֵץ־
3 הַגָּן נֹאכֵל׃ וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַגָּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא
4 תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְּעוּ בּוֹ פֶּן תְּמֻתוּן׃ וַיֹּאמֶר הַנָּחָשׁ אֶל־
ה הָאִשָּׁה לֹא־מוֹת תְּמֻתוּן׃ כִּי יֹדֵעַ אֱלֹהִים כִּי בְּיוֹם אֲכָלְכֶם
מִמֶּנּוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם וִהְיִיתֶם כֵּאלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע׃
6 וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תַאֲוָה־הוּא לָעֵינַיִם
וְנֶחְמָד הָעֵץ לְהַשְׂכִּיל וַתִּקַּח מִפִּרְיוֹ וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם־לְאִישָׁהּ
7 עִמָּהּ וַיֹּאכַל׃ וַתִּפָּקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עֵירֻמִּם הֵם
8 וַיִּתְפְּרוּ עֲלֵה תְאֵנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹרֹת׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל
יְהוָה אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בַּגָּן לְרוּחַ הַיּוֹם וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ
9 מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגָּן׃ וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים
י אֶל־הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיֶּכָּה׃ וַיֹּאמֶר אֶת־קֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בַּגָּן
11 וָאִירָא כִּי־עֵירֹם אָנֹכִי וָאֵחָבֵא׃ וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עֵירֹם
אָתָּה הֲמִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְבִלְתִּי אֲכָל־מִמֶּנּוּ אָכָלְתָּ׃
12 וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִוא נָתְנָה־לִּי מִן־
13 הָעֵץ וָאֹכֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לָאִשָּׁה מַה־זֹּאת עָשִׂית
14 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי וָאֹכֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים ׀
אֶל־הַנָּחָשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹּאת אָרוּר אַתָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָה וּמִכֹּל
חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל־גְּחֹנְךָ תֵלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ׃
טו וְאֵיבָה ׀ אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זַרְעֲךָ וּבֵין זַרְעָהּ הוּא

---

v. 10. מלעיל

CAPUT 3 ג

א וחויא הוה ערים מכל חות ברא די עבד יי אלהים ואמר
לאתתא בקושטא ארי־אמר יי לא תיכלון מכל אילן גנתא:
2 3 ואמרת אתתא לחויא מפירי אילן־גנתא ניכול: ומפירי
אילנא די במציעות־גנתא אמר יי לא תיכלון מניה ולא
4 תקרבון ביה דלמא תמותון: ואמר חויא לאתתא לא ממת
ה תמותון: ארי גלי קדם־יי ארי ביומא דתיכלון מניה ויתפתחן
6 עיניכון ותהון כרברבין חכמין בין־טב לביש: וחזת אתתא
ארי טב אילנא למיכל וארי אסו־הוא לעינין ומרגג אילנא
לאסתכלא ביה ונסיבת מאיביה ואכלת ויהבת אף־לבעלה
7 עמה ואכל: ואתפתחא עיני תרויהון וידעו ארי ערטלאין
8 אנון וחטיטו להון טרפי תאנין ועבדו להון זרזין: ושמעו
ית־קל מימרא־דיי אלהים מתהלך בגנתא למנח יומא
ואטמר אדם ואתתיה מן־קדם יי אלהים בגו אילן גנתא:
9 10 וקרא יי אלהים לאדם ואמר ליה אן את: ואמר ית־קל־
מימרך שמעית בגנתא ודחילית ארי־ערטלאי אנא
11 ואטמרית: ואמר מן חוי לך ארי ערטלאי את המן־אילנא
12 די פקדתך בדיל־דלא־למיכל מניה אכלת: ואמר אדם
אתתא דיהבת עמי היא יהבת־לי מן־אילנא ואכלית:
13 ואמר יי אלהים לאתתא מה־דא עבדת ואמרת אתתא
14 חויא אטעיני ואכלית: ואמר יי אלהים לחויא ארי־עבדת
דא ליט את מכל־בעירא ומכל חות ברא על־מעך תיזיל
ט ועפרא תיכול כל־יומי חייך: ודבבו אשוי בינך ובין
אתתא ובין בנך ובין בנהא הוא יהי־דכיר לך מה־דעבדת

16 יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב׃ ס אֶל־הָאִשָּׁה
אָמַר הַרְבָּה אַרְבֶּה עִצְּבוֹנֵךְ וְהֵרֹנֵךְ בְּעֶצֶב תֵּלְדִי בָנִים וְאֶל־
17 אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ וְהוּא יִמְשָׁל־בָּךְ׃ ס וּלְאָדָם אָמַר
כִּי שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ וַתֹּאכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר
לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרֶךָ בְּעִצָּבוֹן תֹּאכֲלֶנָּה
18 כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃ וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב
19 הַשָּׂדֶה׃ בְּזֵעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם עַד שׁוּבְךָ אֶל־הָאֲדָמָה כִּי
כ מִמֶּנָּה לֻקָּחְתָּ כִּי־עָפָר אַתָּה וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב׃ וַיִּקְרָא הָאָדָם
21 שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הִוא הָיְתָה אֵם כָּל־חָי׃ וַיַּעַשׂ יְהוָֹה
22 אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם׃ פ וַיֹּאמֶר׀
יְהוָֹה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ לָדַעַת טוֹב וָרָע
וְעַתָּה׀ פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וָחַי
23 לְעֹלָם׃ וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָֹה אֱלֹהִים מִגַּן־עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה
24 אֲשֶׁר לֻקַּח מִשָּׁם׃ וַיְגָרֶשׁ אֶת־הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן
אֶת־הַכְּרֻבִים וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־דֶּרֶךְ
עֵץ הַחַיִּים׃ ס

CAPUT 4 ד

א וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן
2 וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָֹה׃ וַתֹּסֶף לָלֶדֶת אֶת־אָחִיו אֶת־
3 הָבֶל וַיְהִי־הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה׃ וַיְהִי
4 מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָֹה וְהֶבֶל
הֵבִיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן וַיִּשַׁע יְהוָֹה אֶל־הֶבֶל
ה וְאֶל־מִנְחָתוֹ׃ וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן
6 מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו׃ וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֶל־קָיִן לָמָּה חָרָה לָךְ

16 לֵיהּ-מִלְּקַדְמִין וְאַתְּ תְּהֵי-נָטַר-לֵיהּ לְסוֹפָא: לְאִתְּתָא אֲמַר
אַסְגָּאָה אַסְגֵּי צַעֲרִיכִי וְעִדּוּיַיכִי בִּצְעַר תְּלִדִין בְּנִין וּלְוָת-
17 בַּעְלִיךְ תְּהֵי תָּאוּבְתִּיךְ וְהוּא יִשְׁלַט-בִּיךְ: וּלְאָדָם אֲמַר אֲרֵי
קַבֵּלְתָּ לְמֵימַר אִתְּתָךְ וַאֲכַלְתְּ מִן-אִילָנָא דִּי פַקֵּדְתָּךְ לְמֵימַר
לָא תֵיכוּל מִנֵּיהּ לִיטָא אַרְעָא בְּדִילָךְ בְּעָמָל תֵּיכְלִנַּהּ כָּל
18 יוֹמֵי חַיָּךְ: וְכוּבִין וְאַטְדִין תַּצְמַח לָךְ וְתֵיכוּל יַת-עִסְבָּא
19 דְחַקְלָא: בְּזֵעֲתָא דְאַפָּךְ תֵּיכוּל לַחְמָא עַד דִּתְתוּב לְאַרְעָא
כ דְּמִנַּהּ אִתְבְּרֵיתָא אֲרֵי-עַפְרָא אַתְּ וּלְעַפְרָא תְּתוּב: וּקְרָא
אָדָם שׁוּם אִתְּתֵיהּ חַוָּה אֲרֵי הִיא הֲוָת אִמָּא דְכָל בְּנֵי-אֱנָשָׁא:
21 וַעֲבַד יְיָ אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִתְּתֵיהּ לְבוּשִׁין-דִּיקָר עַל-מְשַׁךְ
22 בִּשְׂרְהוֹן וְאַלְבֵּשִׁנּוּן: וַאֲמַר יְיָ אֱלֹהִים הָא אָדָם הֲוָה יְחִידַי
בְּעָלְמָא-מִנֵּיהּ לְמִדַּע טָב וּבִישׁ וּכְעַן י דִּלְמָא-יוֹשֵׁיט יְדֵיהּ
23 וְיִסַּב אַף מֵאִילַן חַיַּיָּא וְיֵיכוּל וְיֵחֵי לַעָלַם: וְשַׁלְּחֵיהּ יְיָ אֱלֹהִים
24 מִגִּנְּתָא דְעֵדֶן לְמִפְלַח יַת-אַדְמְתָא דְּאִתְבְּרֵי מִתַּמָּן: וְתָרֵיךְ
יַת-אָדָם וְאַשְׁרֵי מִלְּקַדְמִין לְגִנְּתָא-דְעֵדֶן יַת-כְּרוּבַיָּא וְיַת
שְׁנַן חַרְבָּא דְּמִתְהַפְּכָא לְמִטַּר יַת-אוֹרַח אִילַן חַיַּיָּא:

CAPUT 4 ד

א וְאָדָם יְדַע יַת-חַוָּה אִתְּתֵיהּ וְעַדִּיאַת וִילֵידַת יַת-קַיִן וַאֲמֶרֶת
2 קְנֵיתִי גַּבְרָא מִן-קֳדָם יְיָ: וְאוֹסֵיפַת לְמֵילַד יַת-אֲחוּהִי יַת-
הֶבֶל וַהֲוָה-הֶבֶל רָעֵי עָנָא וְקַיִן הֲוָה גְּבַר-פָּלַח בְּאַרְעָא:
3 וַהֲוָה מִסּוֹף יוֹמִין וְאַיְתִי קַיִן מֵאִבָּא דְאַרְעָא קוּרְבָּנָא קֳדָם יְיָ:
4 וְהֶבֶל אַיְתִי אַף-הוּא מִבַּכִּירֵי עָנֵיהּ וּמִשְׁמִנֵיהוֹן וַהֲוָת-רַעֲוָא
ה קֳדָם-יְיָ בְּהֶבֶל וּבְקֻרְבָּנֵיהּ: וּבְקַיִן וּבְקֻרְבָּנֵיהּ לָא הֲוָת-רַעֲוָא
6 וּתְקֵיף לְקַיִן לַחְדָּא וְאִתְכְּבִישׁוּ אַפּוֹהִי: וַאֲמַר יְיָ לְקַיִן לְמָא

7 וְלָ֖מָּה נָפְל֥וּ פָנֶֽיךָ׃ הֲל֤וֹא אִם־תֵּיטִיב֙ שְׂאֵ֔ת וְאִם֙ לֹ֣א תֵיטִ֔יב
לַפֶּ֖תַח חַטָּ֣את רֹבֵ֑ץ וְאֵלֶ֙יךָ֙ תְּשׁ֣וּקָת֔וֹ וְאַתָּ֖ה תִּמְשָׁל־בּֽוֹ׃
8 וַיֹּ֥אמֶר קַ֖יִן אֶל־הֶ֣בֶל אָחִ֑יו וַֽיְהִי֙ בִּהְיוֹתָ֣ם בַּשָּׂדֶ֔ה וַיָּ֥קָם קַ֛יִן
9 אֶל־הֶ֥בֶל אָחִ֖יו וַיַּהַרְגֵֽהוּ׃ וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־קַ֔יִן אֵ֖י הֶ֣בֶל
י אָחִ֑יךָ וַיֹּ֙אמֶר֙ לֹ֣א יָדַ֔עְתִּי הֲשֹׁמֵ֥ר אָחִ֖י אָנֹֽכִי׃ וַיֹּ֖אמֶר מֶ֣ה עָשִׂ֑יתָ
11 ק֚וֹל דְּמֵ֣י אָחִ֔יךָ צֹעֲקִ֥ים אֵלַ֖י מִן־הָֽאֲדָמָֽה׃ וְעַתָּ֖ה אָר֣וּר אָ֑תָּה
מִן־הָאֲדָמָה֙ אֲשֶׁ֣ר פָּצְתָ֣ה אֶת־פִּ֔יהָ לָקַ֛חַת אֶת־דְּמֵ֥י אָחִ֖יךָ
12 מִיָּדֶֽךָ׃ כִּ֤י תַעֲבֹד֙ אֶת־הָ֣אֲדָמָ֔ה לֹֽא־תֹסֵ֥ף תֵּת־כֹּחָ֖הּ לָ֑ךְ נָ֥ע
13 וָנָ֖ד תִּהְיֶ֥ה בָאָֽרֶץ׃ וַיֹּ֥אמֶר קַ֖יִן אֶל־יְהוָ֑ה גָּד֥וֹל עֲוֺנִ֖י מִנְּשֹֽׂא׃
14 הֵן֩ גֵּרַ֨שְׁתָּ אֹתִ֜י הַיּ֗וֹם מֵעַל֙ פְּנֵ֣י הָֽאֲדָמָ֔ה וּמִפָּנֶ֖יךָ אֶסָּתֵ֑ר וְהָיִ֜יתִי
טו נָ֤ע וָנָד֙ בָּאָ֔רֶץ וְהָיָ֥ה כָל־מֹצְאִ֖י יַהַרְגֵֽנִי׃ וַיֹּ֧אמֶר ל֣וֹ יְהוָ֗ה לָכֵן֙
כָּל־הֹרֵ֣ג קַ֔יִן שִׁבְעָתַ֖יִם יֻקָּ֑ם וַיָּ֨שֶׂם יְהוָ֤ה לְקַ֙יִן֙ א֔וֹת לְבִלְתִּ֥י
16 הַכּוֹת־אֹת֖וֹ כָּל־מֹצְאֽוֹ׃ וַיֵּ֥צֵא קַ֖יִן מִלִּפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וַיֵּ֥שֶׁב בְּאֶֽרֶץ־
17 נ֖וֹד קִדְמַת־עֵֽדֶן׃ וַיֵּ֤דַע קַ֙יִן֙ אֶת־אִשְׁתּ֔וֹ וַתַּ֖הַר וַתֵּ֣לֶד אֶת־חֲנ֑וֹךְ
18 וַֽיְהִי֙ בֹּ֣נֶה עִ֔יר וַיִּקְרָא֙ שֵׁ֣ם הָעִ֔יר כְּשֵׁ֖ם בְּנ֥וֹ חֲנֽוֹךְ׃ וַיִּוָּלֵ֤ד
לַחֲנוֹךְ֙ אֶת־עִירָ֔ד וְעִירָ֕ד יָלַ֖ד אֶת־מְחוּיָאֵ֑ל וּמְחִיָּיאֵ֗ל יָלַד֙ אֶת־
19 מְת֣וּשָׁאֵ֔ל וּמְתוּשָׁאֵ֖ל יָלַ֥ד אֶת־לָֽמֶךְ׃ וַיִּֽקַּֽח־ל֥וֹ לֶ֖מֶךְ שְׁתֵּ֣י
כ נָשִׁ֑ים שֵׁ֤ם הָֽאַחַת֙ עָדָ֔ה וְשֵׁ֥ם הַשֵּׁנִ֖ית צִלָּֽה׃ וַתֵּ֥לֶד עָדָ֖ה אֶת־
21 יָבָ֑ל ה֣וּא הָיָ֔ה אֲבִ֕י יֹשֵׁ֥ב אֹ֖הֶל וּמִקְנֶֽה׃ וְשֵׁ֥ם אָחִ֖יו יוּבָ֑ל ה֣וּא

---

v. 18. יתיר י׳

7 תַּקִּין לָךְ וּלְמָא אִתְכְּבִישׁוּ אַפָּךְ: הֲלָא אִם-תּוֹטִיב-עוֹבָדָךְ
יִשְׁתְּבֵק-לָךְ וְאִם לָא תוֹטֵיב עוֹבָדָךְ לְיוֹם-דִּינָא חֶטְאָךְ נְטִיר
דַּעֲתִיד לְאִתְפְּרָעָא-מִנָּךְ אִם-לָא-תְתוּב וְאִם-תְּתוּב יִשְׁתְּבֵק
8 לָךְ: וַאֲמַר קַיִן לְהֶבֶל אֲחוּהִי וַהֲוָה בְּמֶהֱוֵיהוֹן בְּחַקְלָא וְקָם
9 קַיִן בְּהֶבֶל אֲחוּהִי וְקַטְלֵיהּ: וַאֲמַר יְיָ לְקַיִן אָן הֶבֶל אֲחוּךְ
י וַאֲמַר לָא יָדַעְנָא הֲנָטַר אֲחִי אֲנָא: וַאֲמַר מָה עֲבַדְתָּא קָל
דַּם-זַרְעָן-דַּעֲתִידִין לְמִפַּק-מִן-אֲחוּךְ קָבְלִין-קֳדָמַי מִן-
11 אַרְעָא: וּכְעַן לֵיט אַתְּ מִן-אַרְעָא דִּי פְתַחַת יַת-פּוּמַהּ
12 וְקַבִּילַת יַת-דְּמֵי אֲחוּךְ מִן-יְדָךְ: אֲרֵי תִפְלַח יַת-אַרְעָא
לָא-תוֹסִיף לְמִתַּן-חֵילַהּ לָךְ מְטַלְטַל וְגָלֵי תְּהֵי בְּאַרְעָא:
13 14 וַאֲמַר קַיִן קֳדָם-יְיָ סַגִּי חוֹבִי מִלְּמִשְׁבַּק: הָא תָרֵכְתָּא יָתִי
יוֹמָא-דֵין מֵעַל אַפֵּי אַרְעָא וּמִן-קֳדָמָךְ לֵית-אֶפְשַׁר לְאִטַּמָּרָא
וָאֱהֵי מְטַלְטַל וְגָלֵי בְּאַרְעָא וִיהֵי כָּל-דְּיִשְׁכְּחִנַּנִי יִקְטְלִנַּנִי:
טו וַאֲמַר לֵיהּ יְיָ בְּכֵן כָּל-דְּיִקְטוֹל קַיִן לְשַׁבְעָא דָרִין יִתְפְּרַע
מִנֵּיהּ וְשַׁוִּי יְיָ לְקַיִן אָתָא בְּדִיל דְּלָא-לְמִקְטַל-יָתֵיהּ כָּל-
16 דְּיִשְׁכְּחִנֵּיהּ: וּנְפַק קַיִן מִן-קֳדָם יְיָ וִיתֵיב בְּאַרְעָא-גָלֵי-
וּמְטַלְטַל דַּהֲוָת-עֲבִידָא-עֲלוֹהִי-מִלְּקַדְמִין בְּגִנְּתָא דְעֵדֶן:
17 וִידַע קַיִן יַת-אִתְּתֵיהּ וְעַדִּיאַת וִילֵידַת יַת-חֲנוֹךְ וַהֲוָה בָּנֵי
18 קַרְתָּא וּקְרָא שְׁמָא דְקַרְתָּא כְּשׁוּם בְּרֵיהּ חֲנוֹךְ: וְאִתְיְלִיד
לַחֲנוֹךְ יַת-עִירָד וְעִירָד אוֹלִיד יַת-מְחוּיָאֵל וּמְחוּיָאֵל אוֹלִיד
19 יַת-מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל אוֹלִיד יַת-לָמֶךְ: וּנְסֵיב-לֵיהּ לֶמֶךְ
כ תַּרְתֵּין נְשִׁין שׁוּם חֲדָא עָדָה וְשׁוּם תִּנְיֵתָא צִלָּה: וִילֵידַת
עָדָה יַת-יָבָל הוּא הֲוָה רַבְּהוֹן כָּל-דְּיָתְבֵי מַשְׁכְּנִין וּמָרֵי בְעִיר:
21 וְשׁוּם אֲחוּהִי יוּבָל הוּא הֲוָה רַבְּהוֹן כָּל-דְּמַמְנַן עַל-פּוּם-נִבְלָא

22 הָיָה אֲבִי כָּל־תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר וְעוּגָב׃ וְצִלָּה גַם־הִוא יָלְדָה אֶת־
תּוּבַל קַיִן לֹטֵשׁ כָּל־חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל וַאֲחוֹת תּוּבַל־קַיִן
23 נַעֲמָה׃ וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ לְנָשָׁיו עָדָה וְצִלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ
הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי כִּי אִישׁ הָרַגְתִּי לְפִצְעִי וְיֶלֶד לְחַבֻּרָתִי׃
24 כה כִּי שִׁבְעָתַיִם יֻקַּם־קָיִן וְלֶמֶךְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה׃ וַיֵּדַע אָדָם
עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שָׁת־לִי
26 אֱלֹהִים זֶרַע אַחֵר תַּחַת הֶבֶל כִּי הֲרָגוֹ קָיִן׃ וּלְשֵׁת גַּם־הוּא
יֻלַּד־בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֱנוֹשׁ אָז הוּחַל לִקְרֹא בְּשֵׁם
יְהוָה׃ ס

CAPUT 5 ה

א זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בְּרֹא אֱלֹהִים אָדָם בִּדְמוּת אֱלֹהִים
2 עָשָׂה אֹתוֹ׃ זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָם
3 אָדָם בְּיוֹם הִבָּרְאָם׃ וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
4 בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת׃ וַיִּהְיוּ ׀ יְמֵי אָדָם אַחֲרֵי
ה הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ
כָּל־יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר־חַי תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה
6 וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי־שֵׁת חָמֵשׁ שָׁנִים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
7 אֶת־אֱנוֹשׁ׃ וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־אֱנוֹשׁ שֶׁבַע שָׁנִים
8 וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־שֵׁת
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס
9 י וַיְחִי אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־קֵינָן׃ וַיְחִי אֱנוֹשׁ אַחֲרֵי
הוֹלִידוֹ אֶת־קֵינָן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
11 בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי אֱנוֹשׁ חָמֵשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת
12 שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי קֵינָן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־

22 דְּיָדְעֵי־זְמַר־כִּנּוֹרָא וְאַבּוּבָא׃ וְצִלָּה אַף־הִיא יְלֵידַת יַת־תּוּבַל
קַיִן רַבְּהוֹן דְּכָל־יָדְעֵי־עֲבִידַת נְחָשָׁא וּפַרְזְלָא וַאֲחָתֵיהּ
23 דְּתוּבַל־קַיִן נַעֲמָה׃ וַאֲמַר לֶמֶךְ לִנְשׁוֹהִי עָדָה וְצִלָּה שְׁמַעַן
קָלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ אַצִּיתָא לְמֵימְרִי לָא־גַבְרָא קְטָלִית דִּבְדִילֵיהּ
אֲנָא סָבֵל חוֹבִין וְאַף־לָא־עוּלֵימָא חַבָּלִית דִּבְדִילֵיהּ יִשְׁתֵּיצֵי־
24 זַרְעִי׃ אֲרֵי־שִׁבְעָה דָרִין אִתְּלִיאוּ לְקַיִן הֲלָא לְלֶמֶךְ בְּרֵיהּ
כה שַׁבְעִין וְשַׁבְעָא׃ וִידַע אָדָם עוֹד יַת־אִתְּתֵיהּ וִילֵידַת בַּר
וּקְרָת יַת־שְׁמֵיהּ שֵׁת אֲרֵי אֲמֶרֶת יְהַב לִי יְיָ בַּר אוּחֲרָן חֲלַף
26 הֶבֶל דִּקְטַלֵיהּ קָיִן׃ וּלְשֵׁת אַף־הוּא אִתְיְלֵיד בַּר וּקְרָא יַת־
שְׁמֵיהּ אֱנוֹשׁ בְּכֵן בְּיוֹמוֹהִי חֲלוּ בְנֵי־אֱנָשָׁא מִלְּצַלָּאָה בִּשְׁמָא
דַּייָ׃

CAPUT 5 ה

א דֵּין סְפַר תּוֹלְדַת אָדָם בְּיוֹמָא דִּבְרָא יְיָ אָדָם בִּדְמוּת אֱלֹהִים
2 עֲבַד יָתֵיהּ׃ דְּכַר וְנוּקְבָא בְּרָאנוּן וּבָרֵיךְ יַתְהוֹן וּקְרָא יַת־
3 שְׁמְהוֹן אָדָם בְּיוֹמָא דְּאִתְבְּרִיאוּ׃ וַחֲיָא אָדָם מְאָה וּתְלָתִין
4 שְׁנִין וְאוֹלֵיד בִּדְמוּתֵיהּ דְּדָמֵי לֵיהּ וּקְרָא יַת־שְׁמֵיהּ שֵׁת׃ וַהֲווֹ
יוֹמֵי אָדָם בָּתַר דְּאוֹלֵיד יַת־שֵׁת תַּמְנֵי מְאָה שְׁנִין וְאוֹלֵיד בְּנִין
ה וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל־יוֹמֵי אָדָם דַּחֲי תְּשַׁע מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין וּמִית׃
6 7 וַחֲיָא־שֵׁת מְאָה וַחֲמֵשׁ שְׁנִין וְאוֹלֵיד יַת־אֱנוֹשׁ׃ וַחֲיָא־שֵׁת
בָּתַר דְּאוֹלֵיד יַת־אֱנוֹשׁ תַּמְנֵי מְאָה וּשְׁבַע שְׁנִין וְאוֹלֵיד בְּנִין
8 וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל־יוֹמֵי שֵׁת תְּשַׁע מְאָה וְתַרְתֵּי עַשְׂרֵי שְׁנִין וּמִית׃
9 וַחֲיָא אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִין שְׁנִין וְאוֹלֵיד יַת־קֵינָן׃ וַחֲיָא אֱנוֹשׁ בָּתַר
דְּאוֹלֵיד יַת־קֵינָן תַּמְנֵי מְאָה וַחֲמֵשׁ עַשְׂרֵי שְׁנִין וְאוֹלֵיד בְּנִין
11 וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל־יוֹמֵי אֱנוֹשׁ תְּשַׁע מְאָה וַחֲמֵשׁ שְׁנִין וּמִית׃

13 מַהֲלַלְאֵל׃ וַיְחִי קֵינָן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מַהֲלַלְאֵל אַרְבָּעִים
14 שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי
טו קֵינָן עֶשֶׂר שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי
16 מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־יָרֶד׃ וַיְחִי
מַהֲלַלְאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יֶרֶד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת
17 שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ
18 וְתִשְׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי־יֶרֶד
19 שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־חֲנוֹךְ׃ וַיְחִי־יֶרֶד
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוֹךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
כ וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת
21 שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד
22 אֶת־מְתוּשָׁלַח׃ וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
23 אֶת־מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִי
24 כָּל־יְמֵי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה׃ וַיִּתְהַלֵּךְ
כה חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ ס וַיְחִי
מְתוּשֶׁלַח שֶׁבַע וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־לָמֶךְ׃
26 וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה
27 וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי
מְתוּשֶׁלַח תֵּשַׁע וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס
28 וַיְחִי־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֵּן׃
29 וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה* יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמֵעִצְּבוֹן
ל יָדֵינוּ מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֵרְרָהּ יְהוָה׃ וַיְחִי־לֶמֶךְ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־נֹחַ חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וַחֲמֵשׁ מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
31 וּבָנוֹת׃ וַיְהִי כָּל־יְמֵי־לֶמֶךְ שֶׁבַע וְשִׁבְעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת
32 שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְהִי־נֹחַ בֶּן־חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת׃

---

v. 29. תרי טעמי, והקורא יטעים הגרש קודם התלשא

12 13 וְחַיָא קֵינָן שַׁבְעִין שְׁנִין וְאוֹלֵיד יָת־מַהֲלַלְאֵל׃ וַחֲיָא קֵינָן בָּתַר
דְאוֹלֵיד יָת־מַהֲלַלְאֵל תַּמְנֵי מְאָה וְאַרְבְּעִין שְׁנִין וְאוֹלֵיד בְּנִין
14 טו וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל־יוֹמֵי קֵינָן תְּשַׁע מְאָה וְעֶשֶׂר שְׁנִין וּמִית׃ וַחֲיָא
16 מַהֲלַלְאֵל שִׁתִּין וַחֲמֵשׁ שְׁנִין וְאוֹלֵיד יָת־יָרֶד׃ וַחֲיָא מַהֲלַלְאֵל
בָּתַר דְאוֹלֵיד יָת־יֶרֶד תַּמְנֵי מְאָה וּתְלָתִין שְׁנִין וְאוֹלֵיד בְּנִין
17 וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל־יוֹמֵי מַהֲלַלְאֵל תַּמְנֵי מְאָה וְתִשְׁעִין וַחֲמֵשׁ שְׁנִין
18 וּמִית׃ וַחֲיָא־יֶרֶד מְאָה וְשִׁתִּין וְתַרְתֵּין שְׁנִין וְאוֹלֵיד יָת־חֲנוֹךְ׃
19 וַחֲיָא־יֶרֶד בָּתַר דְאוֹלֵיד יָת־חֲנוֹךְ תַּמְנֵי מְאָה שְׁנִין וְאוֹלֵיד
כ בְּנִין וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל־יוֹמֵי־יֶרֶד תְּשַׁע מְאָה וְשִׁתִּין וְתַרְתֵּי שְׁנִין
21 וּמִית׃ וַחֲיָא חֲנוֹךְ שִׁתִּין וַחֲמֵשׁ שְׁנִין וְאוֹלֵיד יָת־מְתוּשֶׁלַח׃
22 וְהַלֵּיךְ חֲנוֹךְ בִּדְחַלְתָּא דַיְיָ בָּתַר דְאוֹלֵיד יָת־מְתוּשֶׁלַח תְּלָת
23 מְאָה שְׁנִין וְאוֹלֵיד בְּנִין וּבְנָן׃ וַהֲוָה כָּל־יוֹמֵי חֲנוֹךְ תְּלָת מְאָה
24 וְשִׁתִּין וַחֲמֵשׁ שְׁנִין׃ וְהַלֵּיךְ חֲנוֹךְ בִּדְחַלְתָּא דַיְיָ וְלַיְתוֹהִי אֲרֵי־
כה לָא־אֲמִית יָתֵיהּ יְיָ׃ וַחֲיָא מְתוּשֶׁלַח מְאָה וּתְמָנַן וּשְׁבַע שְׁנִין
26 וְאוֹלֵיד יָת־לָמֶךְ׃ וַחֲיָא מְתוּשֶׁלַח בָּתַר דְאוֹלֵיד יָת־לֶמֶךְ
27 שְׁבַע־מְאָה וּתְמָנַן וְתַרְתֵּין שְׁנִין וְאוֹלֵיד בְּנִין וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל־
28 יוֹמֵי מְתוּשֶׁלַח תְּשַׁע מְאָה וְשִׁתִּין וּתְשַׁע שְׁנִין וּמִית׃ וַחֲיָא־
29 לֶמֶךְ מְאָה וּתְמָנַן וְתַרְתֵּין שְׁנִין וְאוֹלֵיד בָּר׃ וּקְרָא יָת־
שְׁמֵיהּ נֹחַ לְמֵימַר דֵּין יְנַחֲמִנַּנָא מֵעוֹבָדָנָא וּמִלֵּאוּת יְדָנָא מִן
ל אַרְעָא דִּי לַטְיָהּ יְיָ׃ וַחֲיָא־לֶמֶךְ בָּתַר דְאוֹלֵיד יָת־נֹחַ חֲמֵשׁ־
31 מְאָה וְתִשְׁעִין וַחֲמֵשׁ שְׁנִין וְאוֹלֵיד בְּנִין וּבְנָן׃ וַהֲווֹ כָּל־יוֹמֵי
32 לֶמֶךְ שְׁבַע־מְאָה וְשַׁבְעִין וּשְׁבַע שְׁנִין וּמִית׃ וַהֲוָה־נֹחַ בַּר־
חֲמֵשׁ מְאָה שְׁנִין וְאוֹלֵיד נֹחַ יָת־שֵׁם יָת־חָם וְיָת־יָפֶת׃

CAPUT 6 ו

א וַיְהִי כִּי־הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוֹת יֻלְּדוּ
2 לָהֶם׃ וַיִּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה
3 וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכֹּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־יָדוֹן
רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשַׁגַּם הוּא בָשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים
4 שָׁנָה׃ הַנְּפִלִים הָיוּ בָאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי־כֵן אֲשֶׁר
יָבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶל־בְּנוֹת הָאָדָם וְיָלְדוּ לָהֶם הֵמָּה הַגִּבֹּרִים
ה אֲשֶׁר מֵעוֹלָם אַנְשֵׁי הַשֵּׁם׃ פ וַיַּרְא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת
הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־יֵצֶר מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ רַק רַע כָּל־הַיּוֹם׃
6 וַיִּנָּחֶם יְהוָה כִּי־עָשָׂה אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ׃
7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶמְחֶה אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמָיִם כִּי
8 נִחַמְתִּי כִּי עֲשִׂיתִם׃ וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה׃ פ

פרשת נח.

9 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת־
י הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּךְ־נֹחַ׃ וַיּוֹלֶד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם אֶת־
11 חָם וְאֶת־יָפֶת׃ וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ
12 חָמָס׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית
13 כָּל־בָּשָׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ׃ ס וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ
קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם
14 וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ׃ עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קִנִּים
טו תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר׃ וְזֶה
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אֹרֶךְ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים

CAPUT 6 ו

א וַהֲוָה כַּד־שְׁרִיאוּ בְּנֵי־אֱנָשָׁא לְמִסְגֵּי עַל־אַפֵּי אַרְעָא וּבְנָתָא
2 אִתְיְלִידָא לְהוֹן: וַחֲזוֹ בְנֵי־רַבְרְבַיָּא יָת־בְּנָת אֱנָשָׁא אֲרֵי
3 שַׁפִּירָן אִנּוּן וּנְסִיבוּ לְהוֹן נְשִׁין מִכֹּל דִּי אִתְרְעִיאוּ: וַאֲמַר יְיָ
לָא־יִתְקַיֵּם דָּרָא־בִישָׁא הָדֵין קֳדָמַי לְעָלַם בְּדִיל דְּאִנּוּן בִּשְׂרָא
וְעוֹבָדֵיהוֹן בִּישַׁיָּא אַרְכָּא יְהִיב לְהוֹן מְאָה וְעֶשְׂרִין שְׁנִין אִם־
4 יְתוּבוּן: גִּבָּרַיָּא הֲווֹ בְּאַרְעָא בְּיוֹמַיָּא הָאִנּוּן וְאַף בָּתַר־כֵּן דִּי
יְעָלוּן בְּנֵי רַבְרְבַיָּא לִבְנָת אֱנָשָׁא וִילִדָן מִנְּהוֹן אִנּוּן גִּבָּרַיָּא
דְּמֵעָלְמָא אֱנָשִׁין דִּשְׁמָא: וַחֲזָא יְיָ אֲרֵי סַגִּיאַת בִּישַׁת אֱנָשָׁא
בְּאַרְעָא וְכָל־יִצְרָא מַחְשְׁבָת לִבֵּיהּ לְחוֹד בִּישׁ כָּל־יוֹמַיָּא:
6 וְתָב יְיָ בְּמֵימְרֵיהּ אֲרֵי־עֲבַד יָת־אָדָם בְּאַרְעָא וַאֲמַר־
7 בְּמֵימְרֵיהּ־לְמִתְבַּר תּוּקְפֵיהוֹן כִּרְעוּתֵיהּ: וַאֲמַר יְיָ אֶמְחֵי יָת־
אֱנָשָׁא דִּי־בְרֵאתִי מֵעַל אַפֵּי אַרְעָא מֵאֱנָשָׁא עַד־בְּעִירָא עַד־
רִיחֲשָׁא וְעַד־עוֹפָא דִּשְׁמַיָּא אֲרֵי־תָבִית בְּמֵימְרִי אֲרֵי
8 9 עֲבַדְתִּנּוּן: וְנֹחַ אַשְׁכַּח רַחֲמִין קֳדָם יְיָ: אִלֵּין תּוֹלְדָת נֹחַ נֹחַ
גְּבַר זַכַּאי שְׁלִים הֲוָה בְּדָרוֹהִי בְּדַחַלְתָּא דַּיְיָ הַלִּיךְ־נֹחַ:
10 11 וְאוֹלִיד נֹחַ תְּלָתָא בְנִין יָת־שֵׁם יָת־חָם וְיָת־יָפֶת: וְאִתְחַבַּלַת
12 אַרְעָא קֳדָם יְיָ וְאִתְמְלִיאַת אַרְעָא חֲטוֹפִין: וַחֲזָא יְיָ יָת־אַרְעָא
וְהָא אִתְחַבַּלַת אֲרֵי־חַבִּילוּ כָּל־בִּשְׂרָא אֱנָשׁ יָת־אָרְחֵיהּ עַל־
13 אַרְעָא: וַאֲמַר יְיָ לְנֹחַ קִצָּא כָּל־בִּשְׂרָא עַל לִקְדָמַי אֲרֵי־
אִתְמְלִיאַת אַרְעָא חֲטוֹפִין מִן־קֳדָם־עוֹבָדֵיהוֹן בִּישַׁיָּא וְהָא־
14 אֲנָא מְחַבֵּלְהוֹן עִם־אַרְעָא: עֲבֵיד לָךְ תֵּיבוּתָא דְּאָעִין־
דְּקַדְרוֹס מְדוֹרִין תַּעְבֵּד יָת־תֵּיבוּתָא וְתַחְפֵּי יָתַהּ מִגָּיו וּמִבָּרָא
טו בְּכוּפְרָא: וְדֵין דְּתַעְבֵּיד יָתַהּ תְּלָת מְאָה אַמִּין אוּרְכָּא

16 אַמָּה֙ רָחְבָּ֔הּ וּשְׁלֹשִׁ֥ים אַמָּ֖ה קוֹמָתָֽהּ׃ צֹ֣הַר ׀ תַּעֲשֶׂ֣ה לַתֵּבָ֗ה
וְאֶל־אַמָּה֙ תְּכַלֶּ֣נָּה מִלְמַ֔עְלָה וּפֶ֥תַח הַתֵּבָ֖ה בְּצִדָּ֣הּ תָּשִׂ֑ים
17 תַּחְתִּיִּ֛ם שְׁנִיִּ֥ם וּשְׁלִשִׁ֖ים תַּעֲשֶֽׂהָ׃ וַאֲנִ֗י הִנְנִי֩ מֵבִ֨יא אֶת־הַמַּבּ֥וּל
מַ֙יִם֙ עַל־הָאָ֔רֶץ לְשַׁחֵ֣ת כָּל־בָּשָׂ֗ר אֲשֶׁר־בּוֹ֙ ר֣וּחַ חַיִּ֔ים מִתַּ֖חַת
18 הַשָּׁמָ֑יִם כֹּ֥ל אֲשֶׁר־בָּאָ֖רֶץ יִגְוָֽע׃ וַהֲקִמֹתִ֥י אֶת־בְּרִיתִ֖י אִתָּ֑ךְ
וּבָאתָ֙ אֶל־הַתֵּבָ֔ה אַתָּ֕ה וּבָנֶ֛יךָ וְאִשְׁתְּךָ֥ וּנְשֵֽׁי־בָנֶ֖יךָ אִתָּֽךְ׃
19 וּמִכָּל־הָ֠חַי מִֽכָּל־בָּשָׂ֞ר שְׁנַ֧יִם מִכֹּ֛ל תָּבִ֥יא אֶל־הַתֵּבָ֖ה לְהַחֲיֹ֣ת
כ אִתָּ֑ךְ זָכָ֥ר וּנְקֵבָ֖ה יִהְיֽוּ׃ מֵהָע֣וֹף לְמִינֵ֗הוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה֙ לְמִינָ֔הּ
מִכֹּ֛ל רֶ֥מֶשׂ הָאֲדָמָ֖ה לְמִינֵ֑הוּ שְׁנַ֧יִם מִכֹּ֛ל יָבֹ֥אוּ אֵלֶ֖יךָ לְהַחֲיֽוֹת׃
21 וְאַתָּ֣ה קַח־לְךָ֗ מִכָּל־מַאֲכָל֙ אֲשֶׁ֣ר יֵֽאָכֵ֔ל וְאָסַפְתָּ֖ אֵלֶ֑יךָ וְהָיָ֥ה
22 לְךָ֛ וְלָהֶ֖ם לְאָכְלָֽה׃ וַיַּ֖עַשׂ נֹ֑חַ כְּ֠כֹל אֲשֶׁ֨ר צִוָּ֥ה אֹת֛וֹ אֱלֹהִ֖ים
כֵּ֥ן עָשָֽׂה׃

CAPUT 7 ז

א וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ לְנֹ֔חַ בֹּֽא־אַתָּ֥ה וְכָל־בֵּיתְךָ֖ אֶל־הַתֵּבָ֑ה כִּֽי־אֹתְךָ֤
2 רָאִ֛יתִי צַדִּ֥יק לְפָנַ֖י בַּדּ֥וֹר הַזֶּֽה׃ מִכֹּ֣ל ׀ הַבְּהֵמָ֣ה הַטְּהוֹרָ֗ה
תִּֽקַּח־לְךָ֛ שִׁבְעָ֥ה שִׁבְעָ֖ה אִ֣ישׁ וְאִשְׁתּ֑וֹ וּמִן־הַבְּהֵמָ֡ה אֲשֶׁר֩ לֹ֨א
3 טְהֹרָ֥ה הִ֛וא שְׁנַ֖יִם אִ֥ישׁ וְאִשְׁתּֽוֹ׃ גַּ֣ם מֵע֧וֹף הַשָּׁמַ֛יִם שִׁבְעָ֥ה
4 שִׁבְעָ֖ה זָכָ֣ר וּנְקֵבָ֑ה לְחַיּ֥וֹת זֶ֖רַע עַל־פְּנֵ֥י כָל־הָאָֽרֶץ׃ כִּי֩ לְיָמִ֨ים
ע֜וֹד שִׁבְעָ֗ה אָנֹכִי֙ מַמְטִ֣יר עַל־הָאָ֔רֶץ אַרְבָּעִ֣ים י֔וֹם וְאַרְבָּעִ֖ים
לָ֑יְלָה וּמָחִ֗יתִי אֶֽת־כָּל־הַיְקוּם֙ אֲשֶׁ֣ר עָשִׂ֔יתִי מֵעַ֖ל פְּנֵ֥י הָאֲדָמָֽה׃
ה 6 וַיַּ֖עַשׂ נֹ֑חַ כְּכֹ֥ל אֲשֶׁר־צִוָּ֖הוּ יְהוָֽה׃ וְנֹ֕חַ בֶּן־שֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת שָׁנָ֑ה
7 וְהַמַּבּ֣וּל הָיָ֔ה מַ֖יִם עַל־הָאָֽרֶץ׃ וַיָּ֣בֹא נֹ֗חַ וּ֠בָנָיו וְאִשְׁתּ֧וֹ וּנְשֵֽׁי־
8 בָנָ֛יו אִתּ֖וֹ אֶל־הַתֵּבָ֑ה מִפְּנֵ֖י מֵ֥י הַמַּבּֽוּל׃ מִן־הַבְּהֵמָה֙ הַטְּהוֹרָ֔ה
וּמִ֨ן־הַבְּהֵמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר אֵינֶ֖נָּה טְהֹרָ֑ה וּמִ֨ן־הָע֔וֹף וְכֹ֥ל אֲשֶׁר־רֹמֵ֖שׂ

16 דְתֵיבוּתָא חַמְשִׁין אַמִּין פּוּתְיַהּ וּתְלָתִין אַמִּין רוּמַהּ׃ נְהוֹר
תַּעְבֵּיד לְתֵיבוּתָא וּלְאַמְּתָא תְּשַׁכְלְלִנַּהּ מִלְעֵילָא וְתַרְעָא
דְתֵיבוּתָא בִּסְטְרַהּ תְּשַׁוֵּי מְדוֹרִין־אַרְעָאִין תִּנְיָנִין וּתְלִיתָאִין
17 תַּעְבְּדִנַּהּ׃ וַאֲנָא הָא־אֲנָא מַיְתֵי יָת־טוֹפָנָא מַיָּא עַל־אַרְעָא
לְחַבָּלָא כָל־בִּשְׂרָא דִּי־בֵיהּ רוּחָא דְחַיֵּי מִתְּחוֹת שְׁמַיָּא כֹּל
18 דִּי־בְאַרְעָא יְמוּת׃ וַאֲקִים יָת־קְיָמִי עִמָּךְ וְתֵיעוֹל לְתֵיבוּתָא
19 אַתְּ וּבְנָךְ וְאִתְּתָךְ וּנְשֵׁי־בְנָךְ עִמָּךְ׃ וּמִכָּל־דְּחַי מִכָּל־בִּשְׂרָא
תְּרֵין מִכֹּלָּא תַּעֵיל לְתֵיבוּתָא לְקַיָּמָא עִמָּךְ דְּכַר וְנוּקְבָא יְהוֹן׃
כ מֵעוֹפָא לִזְנוֹהִי וּמִן־בְּעִירָא לִזְנַהּ וּמִכֹּל רִחֲשָׁא דְאַרְעָא
21 לִזְנוֹהִי תְּרֵין מִכּוֹלָא יֵעֲלוּן לְוָתָךְ לְקַיָּמָא׃ וְאַתְּ סַב־לָךְ
מִכָּל־מֵיכַל דְּמִתְאֲכִיל וְתִכְנוֹשׁ לְוָתָךְ וִיהֵי לָךְ וּלְהוֹן לְמֵיכָל׃
22 וַעֲבַד נֹחַ כְּכֹל דִּי פַקֵּיד יָתֵיהּ יְיָ כֵּן עֲבַד׃

CAPUT 7 ז

א וַאֲמַר יְיָ לְנֹחַ עוֹל־אַתְּ וְכָל־אֱנָשׁ בֵּיתָךְ לְתֵיבוּתָא אֲרֵי־יָתָךְ
2 חֲזֵיתִי זַכַּאי קֳדָמַי בְּדָרָא הָדֵין׃ מִכֹּל בְּעִירָא דַכְיָא תִּסַּב לָךְ
שִׁבְעָא שִׁבְעָא דְּכַר וְנוּקְבָא וּמִן־בְּעִירָא דִּי לַיְתוֹהִי דְכֵי תְּרֵין
3 דְּכַר וְנוּקְבָא׃ אַף מֵעוֹפָא דִשְׁמַיָּא שִׁבְעָא שִׁבְעָא דְּכַר
4 וְנוּקְבָא לְקַיָּמָא זַרְעָא עַל־אַפֵּי כָל־אַרְעָא׃ אֲרֵי לִזְמַן־יוֹמִין
עוֹד שִׁבְעָא אֲנָא מַחֵית־מִטְרָא עַל־אַרְעָא אַרְבְּעִין יְמָמִין
וְאַרְבְּעִין לֵילָוָן וְאֶמְחֵי יָת כָּל־יְקוּמָא דִּי עֲבְדִית מֵעַל אַפֵּי
ה 6 אַרְעָא׃ וַעֲבַד נֹחַ כְּכֹל דִּי־פַקְּדֵיהּ יְיָ׃ וְנֹחַ בַּר־שֵׁית מְאָה
7 שְׁנִין וְטוֹפָנָא הֲוָה מַיָּא עַל־אַרְעָא׃ וְעַל נֹחַ וּבְנוֹהִי וְאִתְּתֵיהּ
8 וּנְשֵׁי־בְנוֹהִי עִמֵּיהּ לְתֵיבוּתָא מִן־קֳדָם מֵי טוֹפָנָא׃ מִן־בְּעִירָא
דַכְיָא וּמִן־בְּעִירָא דְלַיְתוֹהִי דְכֵי וּמִן־עוֹפָא וְכֹל דִּי־רָחֵישׁ

9 עַל־הָאֲדָמָה׃ שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה זָכָר וּנְקֵבָה
י כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ׃ וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמֵי הַמַּבּוּל
11 הָיוּ עַל־הָאָרֶץ׃ בִּשְׁנַת שֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי־נֹחַ בַּחֹדֶשׁ
הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ כָּל־מַעְיְנוֹת
12 תְּהוֹם רַבָּה וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ׃ וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ
13 אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה׃ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם־
וְחָם וָיֶפֶת בְּנֵי־נֹחַ וְאֵשֶׁת נֹחַ וּשְׁלֹשֶׁת נְשֵׁי־בָנָיו אִתָּם אֶל־
14 הַתֵּבָה׃ הֵמָּה וְכָל־הַחַיָּה לְמִינָהּ וְכָל־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְכָל־
הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ לְמִינֵהוּ וְכָל־הָעוֹף לְמִינֵהוּ כֹּל
טו צִפּוֹר כָּל־כָּנָף׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם מִכָּל־
16 הַבָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים׃ וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל־בָּשָׂר
17 בָּאוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ׃ וַיְהִי
הַמַּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל־הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת־
18 הַתֵּבָה וַתָּרָם מֵעַל הָאָרֶץ׃ וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ מְאֹד עַל־
19 הָאָרֶץ וַתֵּלֶךְ הַתֵּבָה עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד
עַל־הָאָרֶץ וַיְכֻסּוּ כָּל־הֶהָרִים הַגְּבֹהִים אֲשֶׁר־תַּחַת כָּל־
כ הַשָּׁמָיִם׃ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִלְמַעְלָה גָּבְרוּ הַמָּיִם וַיְכֻסּוּ
21 הֶהָרִים׃ וַיִּגְוַע כָּל־בָּשָׂר ׀ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה
22 וּבַחַיָּה וּבְכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ וְכֹל הָאָדָם׃ כֹּל אֲשֶׁר
23 נִשְׁמַת־רוּחַ חַיִּים בְּאַפָּיו מִכֹּל אֲשֶׁר בֶּחָרָבָה מֵתוּ׃ וַיִּמַח אֶת־
כָּל־הַיְקוּם ׀ אֲשֶׁר ׀ עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־
רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּמָּחוּ מִן־הָאָרֶץ וַיִּשָּׁאֶר אַךְ־נֹחַ וַאֲשֶׁר
24 אִתּוֹ בַּתֵּבָה׃ וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים וּמְאַת יוֹם׃

9 על-ארעא: תרין תרין עלו עם-נח לתיבותא דכר ונוקבא
י כמא דפקיד יי ית-נח: והוה לזמן שבעא-יומין ומי טופנא
11 הוו על-ארעא: בשנת שית-מאה שנין לחיי נח בירחא
תנינא בשבעת-עשרא יומא לירחא ביומא הדין אתבזעו
12 כל-מבועי תהומא רבא וכוי שמיא אתפתחו: והוה מטרא
13 נחית על-ארעא ארבעין יממין וארבעין לילון: בכרן יומא
הדין על נח ושם-וחם ויפת בני-נח ואתת נח ותלת נשי-
14 בנוהי עמהון לתיבותא: אנון וכל-חיתא לזנה וכל-בעירא
לזנה וכל-ריחשא דרחיש על-ארעא לזנוהי וכל-עופא
טו לזנוהי כל צפר כל-דפרח: ועלו עם-נח לתיבותא תרין
16 תרין מכל-בשרא די ביה רוחא דחיי: ועליא דכר ונוקבא
מכל-בשרא עלו כמא דפקיד יתיה יי ואגין יי במימריה
17 עלוהי: והוה טופנא ארבעין יממין על-ארעא וסגיאו מיא
18 ונטלו ית-תיבותא ואתרמת מעל ארעא: ותקיפו מיא
וסגאו לחדא על-ארעא ומהלכא תיבותא על-אפי מיא:
19 ומיא תקיפו לחדא לחדא על-ארעא ואתחפיאו כל-טוריא
כ רמיא די תחות כל-שמיא: חמש עשרי אמין מלעלא תקיפו
21 מיא ואתחפיאו טוריא: ומית כל-בשרא׀ דרחיש על-ארעא
בעופא ובבעירא ובחיתא ובכל-ריחשא דרחיש על-ארעא
22 וכל אנשא: כל די נשמת-רוח חיין באפוהי מכל די
23 ביבשתא מיתו: ומחא ית-כל-יקומא׀ די על-אפי ארעא
מאנשא עד-בעירא עד-ריחשא ועד-עופא דשמיא
ואתמחיאו מן-ארעא ואשתאר ברם-נח ודי-עמיה
24 בתיבותא: ותקיפו מיא על-ארעא מאה וחמשין יומין:

CAPUT 8 ח

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֵת כָּל־הַחַיָּה וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה א
אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ
הַמָּיִם׃ וַיִּסָּכְרוּ מַעְיְנֹת תְּהוֹם וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמָיִם וַיִּכָּלֵא הַגֶּשֶׁם 2
מִן־הַשָּׁמָיִם׃ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הָלוֹךְ וָשׁוֹב וַיַּחְסְרוּ 3
הַמַּיִם מִקְצֵה חֲמִשִּׁים וּמְאַת יוֹם׃ וַתָּנַח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ 4
הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הָרֵי אֲרָרָט׃ וְהַמַּיִם ה
הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בָּעֲשִׂירִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ
נִרְאוּ רָאשֵׁי הֶהָרִים׃ וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ 6
אֶת־חַלּוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְשַׁלַּח אֶת־הָעֹרֵב וַיֵּצֵא יָצוֹא 7
וָשׁוֹב עַד־יְבֹשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ׃ וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה 8
מֵאִתּוֹ לִרְאוֹת הֲקַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וְלֹא־מָצְאָה 9
הַיּוֹנָה מָנוֹחַ לְכַף־רַגְלָהּ וַתָּשָׁב אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה כִּי־מַיִם
עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו
אֶל־הַתֵּבָה׃ וַיָּחֶל עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיֹּסֶף שַׁלַּח אֶת־ י
הַיּוֹנָה מִן־הַתֵּבָה׃ וַתָּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה עֲלֵה־ 11
זַיִת טָרָף בְּפִיהָ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי־קַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ׃ וַיִּיָּחֶל 12
עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה וְלֹא־יָסְפָה
שׁוּב־אֵלָיו עוֹד׃ וַיְהִי בְּאַחַת וְשֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן 13
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיָּסַר נֹחַ אֶת־מִכְסֵה
הַתֵּבָה וַיַּרְא וְהִנֵּה חָרְבוּ פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה 14
וְעֶשְׂרִים יוֹם לַחֹדֶשׁ יָבְשָׁה הָאָרֶץ׃ ס וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים טו
אֶל־נֹחַ לֵאמֹר׃ צֵא מִן־הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבָנֶיךָ וּנְשֵׁי־ 16
בָנֶיךָ אִתָּךְ׃ כָּל־הַחַיָּה אֲשֶׁר־אִתְּךָ מִכָּל־בָּשָׂר בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה 17

CAPUT 8 ח

1. 2a. 3b-5. 13a 14 = P

א וּדְכִיר יְיָ יָת־נֹחַ וְיָת כָּל־חַיְתָא וְיָת־כָּל־בְּעִירָא דִי־עִמֵּיהּ
2 בְּתֵיבוּתָא וְאַעְבַּר יְיָ רוּחָא עַל־אַרְעָא וְנָחוּ מַיָּא׃ וְאִסְתַּכַּרוּ
3 מַבּוּעֵי תְהוֹמָא וְכַוֵּי דִשְׁמַיָּא וְאִתְכְּלֵי מִטְרָא מִן־שְׁמַיָּא׃ וְתָבוּ
מַיָּא מֵעַל אַרְעָא אָזְלִין וְתָיְבִין וַחֲסַרוּ מַיָּא מִסּוֹף מְאָה
4 וְחַמְשִׁין יוֹמִין׃ וְנָחַת תֵּיבוּתָא בְּיַרְחָא שְׁבִיעָאָה בְּשַׁבְעַת־
ה עַשְׂרָא יוֹמָא לְיַרְחָא עַל טוּרֵי קַרְדּוּ׃ וּמַיָּא הֲווֹ אָזְלִין וְחָסְרִין
עַד יַרְחָא עֲשִׂירָאָה בַּעֲשִׂירָאָה בְּחַד לְיַרְחָא אִתְחֲזִיאוּ רֵישֵׁי
6 טוּרַיָּא׃ וַהֲוָה מִסּוֹף אַרְבְּעִין יוֹמִין וּפְתַח נֹחַ יָת־כַּוַּת תֵּיבוּתָא
7 דִּי עֲבַד׃ וְשַׁלַּח יָת־עוֹרְבָא וּנְפַק מִפַּק וְתָאֵב עַד־דִּיבִישׁוּ
8 מַיָּא מֵעַל אַרְעָא׃ וְשַׁלַּח יָת־יוֹנָה מִלְּוָתֵיהּ לְמֶחֱזֵי אִם־קַלּוּ
9 מַיָּא מֵעַל אַפֵּי אַרְעָא׃ וְלָא־אַשְׁכַּחַת יוֹנָה מְנָח לְפַרְסַת־
רִגְלַהּ וְתָבַת לְוָתֵיהּ לְתֵיבוּתָא אֲרֵי־מַיָּא עַל־אַפֵּי כָל־אַרְעָא
י וְאוֹשֵׁיט יְדֵיהּ וְנַסְבַהּ וְאָעֵל יָתַהּ לְוָתֵיהּ לְתֵיבוּתָא׃ וְאוֹרִיךְ
עוֹד שַׁבְעָא יוֹמִין אָחֳרָנִין וְאוֹסֵיף שַׁלַּח יָת־יוֹנָה מִן־
11 תֵּיבוּתָא׃ וַאֲתָת לְוָתֵיהּ יוֹנָה לְעִדָּן רַמְשָׁא וְהָא טְרַף־זֵיתָא
תְּבִיר מַחֲתָא־בְּפוּמַהּ וִידַע נֹחַ אֲרֵי־קַלּוּ מַיָּא מֵעַל אַרְעָא׃
12 וְאוֹרִיךְ עוֹד שַׁבְעָא יוֹמִין אוֹחֳרָנִין וְשַׁלַּח יָת־יוֹנָה וְלָא־
13 אוֹסִיפַת לְמֵתַב־לְוָתֵיהּ עוֹד׃ וַהֲוָה בְּשִׁית־מְאָה וַחֲדָא שְׁנִין
בְּקַדְמָאָה בְּחַד לְיַרְחָא נְגוֹבוּ מַיָּא מֵעַל אַרְעָא וְאַעְדִּי נֹחַ
יָת־חוֹפָאָה דְתֵיבוּתָא וַחֲזָא וְהָא נְגוֹבוּ אַפֵּי אַרְעָא׃
14 וּבְיַרְחָא תִנְיָנָא בְּעַסְרִין וְשַׁבְעָא יוֹמָא לְיַרְחָא יְבֵישַׁת אַרְעָא׃
טו 16 וּמַלִּיל יְיָ עִם־נֹחַ לְמֵימַר׃ פּוֹק מִן־תֵּיבוּתָא אַתְּ וְאִתְּתָךְ וּבְנָךְ
17 וּנְשֵׁי־בְנָךְ עִמָּךְ׃ כָּל־חַיְתָא דְעִמָּךְ מִכָּל־בִּסְרָא בְּעוֹפָא

וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ הַוְצֵא אִתָּךְ וְשָׁרְצוּ בָאָרֶץ
18 וּפָרוּ וְרָבוּ עַל־הָאָרֶץ׃ וַיֵּצֵא־נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו
19 אִתּוֹ׃ כָּל־הַחַיָּה כָּל־הָרֶמֶשׂ וְכָל־הָעוֹף כֹּל רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ
כ לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם יָצְאוּ מִן־הַתֵּבָה׃ וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח
מִכֹּל ׀ הַבְּהֵמָה הַטְּהֹרָה וּמִכֹּל הָעוֹף הַטָּהֹר וַיַּעַל עֹלֹת
21 בַּמִּזְבֵּחַ׃ וַיָּרַח יְהוָה אֶת־רֵיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־לִבּוֹ
לֹא אֹסִף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאֲדָמָה בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי יֵצֶר לֵב
הָאָדָם רַע מִנְּעֻרָיו וְלֹא־אֹסִף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר
22 עָשִׂיתִי׃ עֹד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקֹר וָחֹם וְקַיִץ וָחֹרֶף
וְיוֹם וָלַיְלָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ׃

CAPUT 9 ט

א וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ
2 וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ׃ וּמוֹרַאֲכֶם וְחִתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל־חַיַּת
הָאָרֶץ וְעַל כָּל־עוֹף הַשָּׁמָיִם בְּכֹל אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה
3 וּבְכָל־דְּגֵי הַיָּם בְּיֶדְכֶם נִתָּנוּ׃ כָּל־רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא־חַי לָכֶם
4 יִהְיֶה לְאָכְלָה כְּיֶרֶק עֵשֶׂב נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כֹּל׃ אַךְ־בָּשָׂר
ה בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ לֹא תֹאכֵלוּ׃ וְאַךְ אֶת־דִּמְכֶם לְנַפְשֹׁתֵיכֶם אֶדְרֹשׁ
מִיַּד כָּל־חַיָּה אֶדְרְשֶׁנּוּ וּמִיַּד הָאָדָם מִיַּד אִישׁ אָחִיו אֶדְרֹשׁ
6 אֶת־נֶפֶשׁ הָאָדָם׃ שֹׁפֵךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפֵךְ כִּי בְּצֶלֶם
7 אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־הָאָדָם׃ וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שִׁרְצוּ בָאָרֶץ
8 וּרְבוּ־בָהּ׃ ס וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו אִתּוֹ
9 לֵאמֹר׃ וַאֲנִי הִנְנִי מֵקִים אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זַרְעֲכֶם
י אַחֲרֵיכֶם׃ וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בָּעוֹף בַּבְּהֵמָה

הַיְצֵא ק׳ v. 17.

וּבִבְעִירָא וּבְכָל־רִיחֲשָׁא דְּרָחֵישׁ עַל־אַרְעָא אַפֵּיק עִמָּךְ
18 וְיִתְיַלְּדוּן בְּאַרְעָא וְיִפְשׁוּן וְיִסְגּוֹן עַל־אַרְעָא׃ וּנְפַק נֹחַ
19 וּבְנוֹהִי וְאִתְּתֵיהּ וּנְשֵׁי־בְנוֹהִי עִמֵּיהּ׃ כָּל־חַיְתָא כָּל־רִיחֲשָׁא
וְכָל־עוֹפָא כֹּל דְּרָחֵישׁ עַל־אַרְעָא לְזַרְעֲיָתְהוֹן נְפַקוּ מִן־
כ תֵּיבוּתָא׃ וּבְנָא נֹחַ מַדְבְּחָא קֳדָם יְיָ וּנְסֵיב מִכֹּל בְּעִירָא
21 דַּכְיָא וּמִכֹּל עוֹפָא דְּכֵי וְאַסֵּיק עֲלָוָן עַל־מַדְבְּחָא׃ וְקַבֵּיל יְיָ
בְּרַעֲוָא יָת־קֻרְבָּנֵיהּ וַאֲמַר יְיָ בְּמֵימְרֵיהּ לָא אוֹסֵיף לְמִלְּט
עוֹד יָת־אַרְעָא בְּדִיל־חוֹבֵי אֱנָשָׁא אֲרֵי יִצְרָא לִבָּא דֶאֱנָשָׁא
בִּישׁ מִזְּעֵירֵיהּ וְלָא־אוֹסֵיף עוֹד לְמִמְחֵי יָת־כָּל־דְּחַי כְּמָא
22 דַּעֲבָדִית׃ עוֹד כָּל־יוֹמֵי אַרְעָא זְרוּעָא וַחֲצָדָא וְקוּרָא וְחוּמָא
וְקַיְטָא וְסִתְוָא וִימָם וְלֵילְיָא לָא יִבַטְּלוּן׃

CAPUT 9 ט

א וּבָרֵיךְ יְיָ יָת־נֹחַ וְיָת־בְּנוֹהִי וַאֲמַר לְהוֹן פּוּשׁוּ וּסְגוּ וּמְלוּ יָת־
2 אַרְעָא׃ וְדַחַלְתְּכוֹן וְאֵימַתְכוֹן תְּהֵי עַל כָּל־חֵיוַת אַרְעָא וְעַל
כָּל־עוֹפָא דִשְׁמַיָּא בְּכֹל דִּי תַּרְחֵישׁ אַרְעָא וּבְכָל־נוּנֵי יַמָּא
3 בִּידְכוֹן יְהוֹן־מְסִירִין׃ כָּל־רִיחֲשָׁא דְּהוּא חַי לְכוֹן יְהֵי לְמֵיכַל
4 כְּיָרוֹק עִסְבָּא יְהָבִית לְכוֹן יָת־כּוֹלָּא׃ בְּרַם־בִּשְׂרָא בְּנַפְשֵׁיהּ
ה דְּמֵיהּ לָא תֵיכְלוּן׃ וּבְרַם יָת־דִּמְכוֹן לְנַפְשָׁתֵיכוֹן אֶתְבַּע מִיַּד
כָּל־חַיְתָא אֶתְבְּעִנֵּיהּ וּמִיַּד־אֱנָשָׁא מִיַּד גְּבַר־דְּיֵשׁוֹד יָת־דְּמָא
6 דַּאֲחוּהִי אֶתְבַּע יָת־נַפְשָׁא דֶאֱנָשָׁא׃ דְּיֵשׁוֹד דְּמָא דֶאֱנָשָׁא
בְּסַהֲדִין עַל־מֵימַר דַּיָּנַיָּא דְּמֵיהּ יִתְּשַׁד אֲרֵי בְּצַלְמָא דַיְיָ עֲבַד
7 יָת־אֱנָשָׁא׃ וְאַתּוּן פּוּשׁוּ וּסְגוּ אִתְיַלִּידוּ בְאַרְעָא וּסְגוּ־בַהּ׃
8 9 וַאֲמַר יְיָ לְנֹחַ וְלִבְנוֹהִי עִמֵּיהּ לְמֵימָר׃ וַאֲנָא הָא אֲנָא־מְקֵים
י יָת־קְיָמִי עִמְּכוֹן וְעִם־בְּנֵיכוֹן בַּתְרֵיכוֹן׃ וְעִם כָּל־נַפְשָׁא חַיְתָא

וּבְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכֹּל יֹצְאֵי הַתֵּבָה לְכֹל חַיַּת הָאָרֶץ׃
11 וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־יִכָּרֵת כָּל־בָּשָׂר עוֹד מִמֵּי
12 הַמַּבּוּל וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל לְשַׁחֵת הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ
13 חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם לְדֹרֹת עוֹלָם׃ אֶת־קַשְׁתִּי נָתַתִּי בֶּעָנָן וְהָיְתָה
14 לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ׃ וְהָיָה בְּעַנְנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ
טו וְנִרְאֲתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן׃ וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם
וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל
16 לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר׃ וְהָיְתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן וּרְאִיתִיהָ לִזְכֹּר בְּרִית
עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־
17 הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר
18 הֲקִמֹתִי בֵּינִי וּבֵין כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ׃ פ וַיִּהְיוּ
בְנֵי־נֹחַ הַיֹּצְאִים מִן־הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם וָיָפֶת וְחָם הוּא אֲבִי
19 כְנָעַן׃ שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי־נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נָפְצָה כָל־הָאָרֶץ׃
כ 21 וַיָּחֶל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם׃ וַיֵּשְׁתְּ מִן־הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר
22 וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אָהֳלֹה׃ וַיַּרְא חָם אֲבִי כְנַעַן אֵת עֶרְוַת אָבִיו
23 וַיַּגֵּד לִשְׁנֵי־אֶחָיו בַּחוּץ׃ וַיִּקַּח שֵׁם וָיֶפֶת אֶת־הַשִּׂמְלָה
וַיָּשִׂימוּ עַל־שְׁכֶם שְׁנֵיהֶם וַיֵּלְכוּ אֲחֹרַנִּית וַיְכַסּוּ אֵת עֶרְוַת
24 אֲבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אֲחֹרַנִּית וְעֶרְוַת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ׃ וַיִּיקֶץ נֹחַ
כה מִיֵּינוֹ וַיֵּדַע אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן׃ וַיֹּאמֶר אָרוּר
26 כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו׃ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
27 שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ׃ יַפְתְּ אֱלֹהִים לְיֶפֶת וְיִשְׁכֹּן בְּאָהֳלֵי־

---

v. 21. אהלו קרי

דעמכון בעופא בבעירא ובכל-חות ארעא עמכון מכל
11 נפקי תיבותא לכל חית ארעא: ואקים ית-קימי עמכון
ולא-ישתיצי כל-בשרא עוד ממי טופנא ולא-יהי עוד
12 טופנא לחבלא ארעא: ואמר יי דא את-קים די-אנא
יהב בין-מימרי וביניכון ובין כל-נפשא חיתא די עמכון
13 לדרי עלמא: ית-קשתי יהבית בעננא ותהי לאת קים
14 בין-מימרי ובין ארעא: ויהי בעננותי עננא על-ארעא
טו ותתחזי קשתא בעננא: ודכרנא ית-קימי די-בין מימרי
וביניכון ובין כל-נפשא חיתא בכל-בסרא ולא-יהון עוד
16 מיא לטופנא לחבלא כל-בשרא: ותהי קשתא בעננא
ואחזינה לדכרן קים עלם בין מימרא-דיי ובין כל-נפשא
17 חיתא בכל-בשרא די על-ארעא: ואמר יי לנח דא את-
קים די אקימית בין-מימרי ובין כל-בשרא די על-ארעא:
18 והוו בני-נח די נפקו מן-תיבותא שם וחם ויפת וחם הוא
19 אבוהי דכנען: תלתא אלין בני-נח ומאלין אתבדרו-כל-
כ 21 ארעא: ושרי נח גבר פלח-בארעא ונציב כרמא: ושתי
22 מן-חמרא ורוי ואתגלי בגו משכניה: וחזא חם אבוהי
דכנען ית עריתא דאבוהי וחוי לתרין-אחוהי בשוקא:
23 ונסיב שם ויפת ית-כסותא ושויאו על-כתף תרויהון
ואזלו מחזרין וכסיאו ית עריתא דאבוהון ואפיהון מחזרין
24 ועריתא דאבוהון לא חזו: ואתער נח מחמריה וידע ית
כה די-עבד ליה בריה זעירא: ואמר ליט כנען עבד פלח יהי
26 לאחוהי: ואמר בריך יי אלהיה דשם ויהי כנען עבדא
27 להון: יפתי יי ליפת וישרי שכנתיה במשכניה דשם ויהי

שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ׃ וַיְחִי־נֹחַ אַחַר הַמַּבּוּל שְׁלֹשׁ 28
מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה׃ וַיְהִי כָּל־יְמֵי־נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת 29
שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמֹת׃ פ

CAPUT 10 י

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת בְּנֵי־נֹחַ שֵׁם חָם וָיָפֶת וַיִּוָּלְדוּ לָהֶם בָּנִים אַחַר א
הַמַּבּוּל׃ בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתֻבָל וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס׃ 2
וּבְנֵי גֹּמֶר אַשְׁכְּנַז וְרִיפַת וְתֹגַרְמָה׃ וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה 3 4
וְתַרְשִׁישׁ כִּתִּים וְדֹדָנִים׃ מֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ אִיֵּי הַגּוֹיִם בְּאַרְצֹתָם ה
אִישׁ לִלְשֹׁנוֹ לְמִשְׁפְּחֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃ וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם 6
וּפוּט וּכְנָעַן׃ וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה 7
וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָה שְׁבָא וּדְדָן׃ וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹד הוּא 8
הֵחֵל לִהְיוֹת גִּבֹּר בָּאָרֶץ׃ הוּא־הָיָה גִבֹּר־צַיִד לִפְנֵי יְהוָה 9
עַל־כֵּן יֵאָמַר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צַיִד לִפְנֵי יְהוָה׃ וַתְּהִי רֵאשִׁית י
מַמְלַכְתּוֹ בָּבֶל וְאֶרֶךְ וְאַכַּד וְכַלְנֵה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר׃ מִן־הָאָרֶץ 11
הַהִוא יָצָא אַשּׁוּר וַיִּבֶן אֶת־נִינְוֵה וְאֶת־רְחֹבֹת עִיר וְאֶת־
כָּלַח׃ וְאֶת־רֶסֶן בֵּין נִינְוֵה וּבֵין כָּלַח הִוא הָעִיר הַגְּדֹלָה׃ 12
וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִים וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־ 13
נַפְתֻּחִים׃ וְאֶת־פַּתְרֻסִים וְאֶת־כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם 14
פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־כַּפְתֹּרִים׃ ס וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידֹן טו
בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת׃ וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֵת הַגִּרְגָּשִׁי׃ 16
וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הַעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי׃ וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־ 17 18
הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי וְאַחַר נָפֹצוּ מִשְׁפְּחוֹת הַכְּנַעֲנִי׃ וַיְהִי 19
גְּבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן בֹּאֲכָה גְרָרָה עַד־עַזָּה בֹּאֲכָה סְדֹמָה
וַעֲמֹרָה וְאַדְמָה וּצְבֹיִם עַד־לָשַׁע׃ אֵלֶּה בְנֵי־חָם לְמִשְׁפְּחֹתָם כ

v. 10. סגול באתנח

28 כנען עבדא להון: וחיא-נח בתר טופנא תלת מאה וחמשין
29 שנין: והוו כל-יומי נח תשע מאה וחמשין שנין ומית:

CAPUT 10 י

א ואלין תולדת בני-נח שם חם ויפת ואתילדו להון בנין
2 בתר טופנא: בני יפת גומר ומגוג ומדי ויון ותובל ומשך
3 4 ותירס: ובני גומר אשכנז וריפת ותוגרמה: ובני יון אלישה
ה ותרשיש כתים ודודנים: מאלין אתפרשו נגות עממיא
6 בארעתהון גבר ללישניה לזרעיתהון בעממיהון: ובני חם
7 כוש ומצרים ופוט וכנען: ובני כוש סבא וחוילה וסבתה
8 ורעמה וסבתכה ובני רעמה שבא ודדן: וכוש אוליד ית-
9 נמרוד הוא שרי למהוי גבר-תקיף בארעא: הוא-הוה
גבר-תקיף קדם יי על-כן יתאמר כנמרוד גבר-תקיף קדם
י יי: והות ריש מלכותיה בבל וארך ואכד וכלנה בארעא
11 דבבל: מן-ארעא ההיא נפק אתוראה ובנא ית-נינוה
12 וית-רחובי קרתא וית-כלח: וית-רסן בין נינוה ובין כלח
13 היא קרתא רבתא: ומצרים אוליד ית-לודאי וית-ענמאי
14 וית-להבאי וית-נפתוחאי: וית-פתרוסאי וית כסלוחאי
טו די נפקו מתמן פלשתאי וית-קפוטקאי: וכנען אוליד
16 ית-צידון בוכריה וית-חת: וית-יבוסאי וית-אמוראי וית
17 18 גרגשאי: וית-חואי וית-ערקאי וית-אנתוסאי: וית-
ארודאי וית-צמראי וית-חמתאי ובתר-כן אתבדרו זרעית
19 כנענאי: והוה תחום כנענאה מצידון מטי לגרר עד-
עזה מטי לסדום ועמורה ואדמה וצבוים עד-לשע:
כ אלין בני-חם לזרעיתהון ללישנהון בארעתהון בעממיהון:

21 לִלְשֹׁנֹתָ֑ם בְּאַרְצֹתָ֖ם בְּגוֹיֵהֶֽם׃ ס וּלְשֵׁ֥ם יֻלַּ֖ד גַּם־ה֑וּא
22 אֲבִי֙ כָּל־בְּנֵי־עֵ֔בֶר אֲחִ֖י יֶ֥פֶת הַגָּדֽוֹל׃ בְּנֵ֥י שֵׁ֖ם עֵילָ֣ם וְאַשּׁ֑וּר
23 וְאַרְפַּכְשַׁ֖ד וְל֥וּד וַאֲרָֽם׃ וּבְנֵ֖י אֲרָ֑ם ע֥וּץ וְח֖וּל וְגֶ֥תֶר וָמַֽשׁ׃
24 כה וְאַרְפַּכְשַׁ֖ד יָלַ֣ד אֶת־שָׁ֑לַח וְשֶׁ֖לַח יָלַ֥ד אֶת־עֵֽבֶר׃ וּלְעֵ֥בֶר יֻלַּ֖ד
שְׁנֵ֣י בָנִ֑ים שֵׁ֣ם הָֽאֶחָ֞ד פֶּ֗לֶג כִּ֤י בְיָמָיו֙ נִפְלְגָ֣ה הָאָ֔רֶץ וְשֵׁ֥ם אָחִ֖יו
26 יָקְטָֽן׃ וְיָקְטָ֣ן יָלַ֔ד אֶת־אַלְמוֹדָ֖ד וְאֶת־שָׁ֑לֶף וְאֶת־חֲצַרְמָ֖וֶת
27 28 וְאֶת־יָֽרַח׃ וְאֶת־הֲדוֹרָ֥ם וְאֶת־אוּזָ֖ל וְאֶת־דִּקְלָֽה׃ וְאֶת־עוֹבָ֥ל
29 וְאֶת־אֲבִֽימָאֵ֖ל וְאֶת־שְׁבָֽא׃ וְאֶת־אוֹפִ֥ר וְאֶת־חֲוִילָ֖ה וְאֶת־יוֹבָ֑ב
ל כָּל־אֵ֖לֶּה בְּנֵ֥י יָקְטָֽן׃ וַיְהִ֥י מוֹשָׁבָ֖ם מִמֵּשָׁ֑א בֹּאֲכָ֥ה סְפָ֖רָה הַ֥ר
31 הַקֶּֽדֶם׃ אֵ֣לֶּה בְנֵי־שֵׁ֔ם לְמִשְׁפְּחֹתָ֖ם לִלְשֹׁנֹתָ֑ם בְּאַרְצֹתָ֖ם
32 לְגוֹיֵהֶֽם׃ אֵ֣לֶּה מִשְׁפְּחֹ֧ת בְּנֵי־נֹ֛חַ לְתוֹלְדֹתָ֖ם בְּגוֹיֵהֶ֑ם וּמֵאֵ֜לֶּה
נִפְרְד֧וּ הַגּוֹיִ֛ם בָּאָ֖רֶץ אַחַ֥ר הַמַּבּֽוּל׃ פ

v. 23. פתח בס״פ

21 וּלְשֵׁם אִתְיְלִיד אַף־הֲוּא אֲבוּהוֹן דְּכָל־בְּנֵי־עֵבֶר אֲחוּהִי
22 דְּיֶפֶת רַבָּא׃ בְּנֵי־שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם׃
23 24 וּבְנֵי אֲרָם עוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וָמַשׁ׃ וְאַרְפַּכְשַׁד אוֹלֵיד יַת־שָׁלַח
כה וְשֶׁלַח אוֹלֵיד יַת־עֵבֶר׃ וּלְעֵבֶר אִתְיְלִידוּ תְּרֵין בְּנִין שׁוּם
חַד פֶּלֶג אֲרֵי בְיוֹמוֹהִי אִתְפְּלִיגַת אַרְעָא וְשׁוּם אֲחוּהִי יָקְטָן׃
26 וְיָקְטָן אוֹלֵיד יַת־אַלְמוֹדָד וְיַת־שָׁלֶף וְיַת־חֲצַרְמָוֶת וְיַת־
27 28 יָרַח׃ וְיַת־הֲדוֹרָם וְיַת־אוּזָל וְיַת־דִּקְלָה׃ וְיַת־עוֹבָל וְיַת־
29 אֲבִימָאֵל וְיַת־שְׁבָא׃ וְיַת־אוֹפִיר וְיַת־חֲוִילָה וְיַת־יוֹבָב כָּל־
ל אִלֵּין בְּנֵי יָקְטָן׃ וַהֲוָה מוֹתַבְהוֹן מִמֵּשָׁא מָטֵי לִסְפַר טוּר
31 מַדִּינְחָא׃ אִלֵּין בְּנֵי־שֵׁם לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְלִישָׁנְהוֹן בְּאַרְעָתְהוֹן
32 בְּעַמְמֵיהוֹן׃ אִלֵּין זַרְעֲיָת בְּנֵי־נֹחַ לְתוֹלְדָתְהוֹן בְּעַמְמֵיהוֹן
וּמֵאִלֵּין אִתְפָּרַשׁוּ עַמְמַיָּא בְּאַרְעָא בָּתַר טוֹפָנָא׃

NOTE.—Here belong the Aramaic portions of the *Bible;* viz.,

Genesis XXXI., 47 (2 words).

וַיִּקְרָא־לוֹ לָבָן (יְגַר שָׂהֲדוּתָא) וְיַעֲקֹב קָרָא לוֹ גַּלְעֵד׃

Jer. X., 11.

כִּדְנָה תֵּאמְרוּן לְהוֹם אֱלָהַיָּא דִּי־שְׁמַיָּא וְאַרְקָא לָא עֲבַדוּ
יֵאבַדוּ מֵאַרְעָא וּמִן־תְּחוֹת שְׁמַיָּא אֵלֶּה׃

---

* Daniel II., 4b—VII., 28.

* Ezra IV., 8—VI., 18; VII., 12—26.

---

* For the longer passages in Daniel and Ezra, the student is referred to his Hebrew Bible.

בראשית: ח

GENESIS 8.

א ויזכר וּדְכִיר יְיָ בְּמֵימְרֵיהּ יַת נֹחַ וְיַת כָּל חַיְתָא וְיַת כָּל
בְּעִירָא דְעִמֵיהּ בְּתֵיבוּתָא וְאַעֲבַר יְיָ רוּחַ רַחֲמִין עַל אַרְעָא
2 וְאִשְׁתַּדְּכוּ מַיָּא: ויסכרו וְאִסְתַּגָּרוּ מַבּוּעֵי תְהוֹמָא וַחֲרַכֵּי
3 שְׁמַיָּא וְאִתְמְנַע מִטְרָא מִלְמֵיחַת מִן שְׁמַיָּא: וישובו וּתְאִיבוּ
מַיָּא מֵעֲלוֹי אַרְעָא אָזְלִין וְתַיְיבִין וַחֲסָרוּ מַיָּא מִסּוֹף מְאָה
4 וְחַמְשִׁין יוֹמִין: ותנח וְנָחַת תֵּיבוּתָא בְּיַרְחָא שְׁבִיעָאָה הוּא
יַרְחָא דְנִיסָן בְּשִׁבְסְרֵי יוֹמִין לְיַרְחָא עַל טוּרֵי דְקַרְדוֹן שׁוּם
טוּרָא חַד קַרְדַנְיָא וְשׁוּם טוּרָא חַד אַרְמַנְיָא וְתַמָּן מִתְבַּנְיָא
ה קַרְתָּא דְאַרְמַנְיָא בְּאַרְעָא מַדִינְחָא: והמים וּמַיָּא הֲווֹ אָזְלִין
וְחָסְרִין עַד יַרַח עֲשִׂירָאי יֶרַח תַּמּוּז בְּתַמּוּז בְּחַד לְיַרְחָא
6 אִתְחַמִיאוּ רֵישֵׁי טוּרַיָּא: ויהי וַהֲוָה מִסוֹף אַרְבְּעִין יוֹמִין
7 וּפְתַח נֹחַ יַת כַּוַּות תֵּיבוּתָא דַעֲבַד: וישלח וְשַׁדַּר יַת
עוּרְבָא וּנְפַק מִיפַּק וְתָאִיב עַד דִּיבִישׁוּ מַיָּא מֵעִילוֹי אַרְעָא:
8 וישלח וְשַׁדַּר יַת יוֹנְתָא דְּבַיְיתָא מִלְוָתֵיהּ לְמֶחֱמֵי אִין
9 אִתְקוֹלָלוּ מַיָּא מֵעִלוֹי אַנְפֵּי אַרְעָא: ולא וְלָא אַשְׁכַּחַת
יוֹנְתָא נַיְיחָא לְפַרְסַת רִיגְלָא וְתָבַת לְוָתֵיהּ לְתֵבוּתָא
וְאוֹדַעַת אֲרוּם מוֹי עַל אַנְפֵּי כָל אַרְעָא וְאוֹשֵׁיט יְדֵיהּ
י וּנְסֵבְהָא וְאָעֵיל יָתָהּ לְוָתֵיהּ לְתֵיבוּתָא: ויחל וְאוֹרִיךְ
תּוּב שׁוּבְעָא יוֹמִין וְאוֹסֵיף לְשַׁדְּרָא יַת יוֹנְתָא מִן תֵּיבוּתָא:
11 ותבא וְאָתַת לְוָתֵיהּ יוֹנְתָא לְעִדּוּנָא רַמְשָׁא וְהָא טַרְפָּא

דְזֵיתָא לָקִיט תְּבִיר וּמַחִית בְּפוּמָהּ דִנְסַבְתֵּיהּ מִן טַוָּור
מִישְׁחָא וִידַע נֹחַ אֲרוּם אִתְקוֹלָלוּ מַיָּא מֵעִילוֹוֵי אַרְעָא׃ ויחל 12
וְאוֹרִיךְ תּוּב שׁוּבְעָא יוֹמִין וְאוֹסֵיף לְשַׁדְּרָא יַת יוֹנְתָא וְלָא
אוֹסִיפַת לְמֵיתַב לְוָתֵיהּ תּוּב׃ ויהי וַהֲוָה בְּשִׁית מְאָה וַחֲדָא 13
שְׁנִין בְּתִשְׁרֵי בְּחַד לְיַרְחָא בְּרֵישׁ שַׁתָּא נְגוּבוּ מַיָּא מֵעַל אַרְעָא
וְאַעֲדִי נֹחַ יַת חוּפָאָה דְתֵיבוּתָא וַחֲמָא נְגוּבוּ אַפֵּי אַרְעָא׃
ובחדש וּבְיַרְחָא מַרְחֶשְׁוָן בְּעֶשְׂרִין וְשׁוּבְעָא יוֹמִין לְיַרְחָא 14
אִתְבַּשַּׁת אַרְעָא׃ וידבר וּמַלֵּיל יְיָ עִם נֹחַ לְמֵימַר׃ צא פּוּק טו 16
מִן תֵּיבוּתָא אַנְתְּ וְאִנְתְּתָךְ וּבְנָךְ וּנְשֵׁי בְנָךְ עִמָּךְ׃ כל כָּל 17
חַיְתָא דְעִמָּךְ מִכָּל בִּשְׂרָא בְּעוֹפָא וּבִבְעִירָא וּבְכָל רִיחְשָׁא
דְרָחִישׁ עַל אַרְעָא הַנְפֵּק עִמָּךְ וְיִתְיַלְדוּן בְּאַרְעָא וְיִפְשׁוּן
וְיִסְגוּן עַל אַרְעָא׃ ויצא וּנְפַק נֹחַ וּבְנוֹי וְאִנְתְּתֵיהּ וּנְשֵׁי 18
בְּנוֹי עִמֵּיהּ׃ כל כָּל חַיְתָא כָּל רִיחְשָׁא וְכָל עוֹפָא דְרָחֵישׁ 19
עַל אַרְעָא לְזַרְעִיָתְהוֹן נְפָקוּ מִן תֵּיבוּתָא׃ ויבן וּבְנָא נֹחַ כ
מַדְבְּחָא קֳדָם יְיָ הוּא מַדְבְּחָא דִבְנָא אָדָם בְּעִידַן דְאִיטְּרַד
מִן גִּנְתָא דְעֵדֶן וְאַקְרִיב עֲלוֹי קָרְבְּנָא וְעִלוֹי אַקְרִיבוּ קַיִן
וְהֶבֶל יַת קֻרְבָּנֵיהוֹן וְכַד נַחֲתוּ מוֹי דְטוֹבְעָנָא אִיתְּצַד וּבַנְיֵהּ
נֹחַ וְנָסַב מִכָּל בְּעִירָא דַכְיָא וּמִן כָּל עוֹף דְּכֵי וְאַסֵּיק אַרְבַּע
עַל הַהוּא מַדְבְּחָא׃ וירח יי וְקַבֵּל יְיָ בְּרַעֲוָא קוּרְבְּנֵיהּ 21
וַאֲמַר יְיָ בְּמֵימְרֵיהּ לָא אוֹסִיף לְמִילַט תּוּב יַת אַרְעָא בְּגִין
חוֹבֵי בְּנֵי אֱנָשָׁא אֲרוּם יִצְרָא דְלִבָּא דְאֵינָשָׁא בִּישׁ
מִטַּלְיוּתֵיהּ וְלָא אוֹסֵיף תּוּב לְמִמְחֵי יַת כָּל דְחַי הֵיכְמָא
דַעֲבָדִית׃ עוֹד עוֹד כָּל יוֹמֵי אַרְעָא דְרוֹעָא בִּתְקוּפַת 22
תִּשְׁרֵי וַחֲצָדָא בִּתְקוּפַת נִיסָן וְקוֹרָא בִּתְקוּפַת טֵבֵת

וְחוּמָא בִּתְקוּפַת תַּמּוּז וְקַיְטָא וְסִתְוָא וִימָמֵי וְלֵילֵי לָא
יִתְבַּטְּלוּן:

ספר יהושע: כ

JOSHUA 20.

א 2 וּמַלֵּיל יְיָ עִם יְהוֹשֻׁעַ לְמֵימַר: מַלֵּל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר
הַבוּ לְכוֹן יַת קִרְוֵי שֵׁיזָבוּתָא דְמַלֵּלִית עִמְּכוֹן בִּידָא דְמֹשֶׁה:
3 לְמֶעְרוֹק לְתַמָּן קָטוֹלָא דְיִקְטוֹל נַפְשָׁא בְּשָׁלוּ בְּלָא מַדָּעֵיהּ
4 וִיהוֹוְן לְכוֹן לְשֵׁיזָבָא מִגָּאֵל דְּמָא: וְיֶעְרוֹק לַחֲדָא מִקִּרְוַיָּא
הָאִלֵּין וִיקוּם בְּמַעֲלָנָא דִתְרַע קַרְתָּא וִימַלֵּיל קֳדָם סָבֵי
קַרְתָּא הַהִיא יַת פִּתְגָמוֹהִי וְיִכַנְּשׁוּן יָתֵיהּ לְקַרְתָּא לְוָתְהוֹן
וְיִתְּנוּן לֵיהּ אֲתַר וִיתֵיב עִמְּהוֹן: וַאֲרֵי יִרְדּוֹף גָּאֵל דְּמָא
בַּתְרוֹהִי וְלָא יִמְסְרוּן יַת קָטוֹלָא בִּידֵיהּ אֲרֵי בְלָא מַדָּעֵיהּ
קְטַל יַת חַבְרֵיהּ וְלָא שָׂנֵי הוּא לֵיהּ מֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקַמּוֹהִי:
6 וְיִתֵּיב בְּקַרְתָּא הַהִיא עַד דִּיקוּם קֳדָם כְּנִשְׁתָּא לְדִינָא עַד
דִּימוּת כַּהֲנָא רַבָּא דִּי יְהֵא בְּיוֹמַיָּא הָאִנּוּן בְּכֵן יְתוּב קָטוֹלָא
7 וְיֵיעוֹל לְקַרְתֵּיהּ וּלְבֵיתֵיהּ לְקַרְתָּא דִּי עֲרַק מִתַּמָּן: וְזַמִּינוּ
יַת קֶדֶשׁ בְּגָלִילָא בְּטוּרָא דְבֵית נַפְתָּלִי וְיַת שְׁכֶם בְּטוּרָא
דְבֵית אֶפְרַיִם וְיַת קִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן בְּטוּרָא דְבֵית
8 יְהוּדָה: וּמֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא דִירִיחוֹ מַדִּינְחָא יְהַבוּ יַת בֶּצֶר
בְּמַדְבְּרָא בְּמֵישְׁרָא מִשִּׁבְטָא דִרְאוּבֵן וְיַת רָמוֹת בְּגִלְעָד
9 מִשִּׁבְטָא דְגָד וְיַת גּוֹלָן בְּמַתְנַן מִשִּׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה: אִלֵּין
הֲוָאָה קִרְוַיָּא דִמְזַמְּנָן לְכֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְגִיוֹרָא דִּי יִתְגַּיְּרוּן
בֵּינֵיהוֹן לְמֶעְרַק לְתַמָּן כָּל דִּקְטוֹל נַפְשָׁא בְּשָׁלוּ וְלָא יְמוּת
בִּידָא דְגָאֵל דְּמָא עַד דִּיקוּם קֳדָם כְּנִשְׁתָּא:

ספר ישעיהו: ו

ISAIAH 6.

בְּשַׁתָּא דְאִתְנְגַע בָּהּ מַלְכָּא עֻזִּיָּה אֲמַר נְבִיָּא חֲזֵיתִי יַת יְקָרָא א
דַיְיָ שָׁרֵי עַל כּוּרְסֵיהּ רָם וּמִתְנַטַּל בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא וּמִזִּיו יְקָרֵיהּ
אִתְמְלֵי הֵיכְלָא: שַׁמָּשִׁין קַדִּישִׁן בִּרוּמָא קֳדָמוֹהִי שִׁתָּא גַפִּין 2
לְחַד שִׁתָּא גַפִּין לְחַד בִּתְרֵין מְכַסֵּי אַפּוֹהִי דְּלָא חָזֵי וּבִתְרֵין
מְכַסֵּי גְוִיָּתֵיהּ דְּלָא מִתְחֲזֵי וּבִתְרֵין מְשַׁמֵּשׁ: וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן 3
דֵּין וְאָמְרִין קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִנְתֵּיהּ קַדִּישׁ
עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּיהּ קַדִּישׁ לַעֲלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יְיָ
צְבָאוֹת מַלְיָא כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵיהּ: וְזָעוּ אֵילְוָת סִפֵּי הֵיכְלָא 4
מִקָּל מְלוֹלָא וּבֵית מַקְדְּשָׁא אִתְמְלֵי אֲמִטְתָא: וַאֲמַרֵית וַי לִי ה
אֲרֵי חָבֵית אֲרֵי גְּבַר חַיָּב לְאוֹכָחָא אֲנָא וּבְגוֹ עַמָּא דִּמְגָעַל
בְּחוֹבִין אֲנָא יָתֵיב אֲרֵי יַת יְקַר שְׁכִינַת מֶלֶךְ עָלְמַיָּא יְיָ צְבָאוֹת
חֲזָאָה עֵינַי: וְאִשְׁתְּדִי לְוָתִי חַד מִן שַׁמָּשַׁיָּא וּבְפוּמֵּיהּ מַמְלַל 6
דְּקַבֵּיל מִן קֳדָם דִּשְׁכִנְתֵּיהּ עַל כּוּרְסֵי יְקָרָא בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא
עֵיל מִן מַדְבְּחָא: וְסַדַּר בְּפוּמִי וַאֲמַר הָא שַׁוֵּיתִי פִּתְגָמֵי 7
נְבוּאֲתִי בְּפוּמָךְ וְיֶעְדּוּן חוֹבָךְ וְחֶטְאָךְ יִתְכַּפְּרוּן: וּשְׁמַעִית 8
יַת קָל מֵימְרָא דַיְיָ דַּאֲמַר יַת מַן אֶשְׁלַח לְאִתְנַבָּאָה וּמַן יֵיזֵיל
לְאַלְפָא וַאֲמַרֵית הָא אֲנָא שְׁלַח יָתִי: וַאֲמַר אֱזֵיל וְתֵימַר 9
לְעַמָּא הָדֵין דִּשְׁמְעִין מִשְׁמַע וְלָא מִסְתַּכְּלִין וַחֲזוֹ מֶחְזָא וְלָא
יָדְעִין: טַפֵּשׁ לִבֵּיהּ דְּעַמָּא הָדֵין וְאוּדְנוֹהִי יַקֵּר וְעֵינוֹהִי עַמְעֵם י
דִּלְמָא יֶחֱזוּן בְּעֵינֵיהוֹן וּבְאוּדְנֵיהוֹן יִשְׁמְעוּן וּבְלִבְּהוֹן יִסְתַּכְּלוּ
וִיתוּבוּן וְיִשְׁתְּבֵק לְהוֹן: וַאֲמַרֵית עַד אֵימָתַי יְיָ וַאֲמַר עַד 11
דִּיצְדוּן קִרְוַיָּא מִבְּלִי יָתֵיב וּבָתַיָּא מִבְּלִי אֱנָשָׁא וְאַרְעָא

12 תְּחֲרוֹב וְתִצְדֵי: וִירַחֵק יְיָ יַת בְּנֵי אֱנָשָׁא וְתִסְגֵי צַדְיוּתָא בְּגַוָּהּ
13 דְּאַרְעָא: וְיִשְׁתַּאֲרוּן בָּהּ חַד מִן עַסְרָא צַדִּיקַיָּא וִיתוּבוּן וִיהוֹן
לְצָרְבָא כְּבוּטְמָא וְכִבְלוֹטָא דִּבְמִתַּר טַרְפּוֹהִי דָּמִין לְיָבְשִׁין
וְעַד כְּעַן אִנּוּן רְטִיבִין לְקַיָּמָא מִנְּהוֹן זַרְעָא כֵּן גָּלוּתָא
דְּיִשְׂרָאֵל יִתְכַּנְּשׁוּן וִיתוּבוּן לְאַרְעֲהוֹן אֲרֵי זַרְעָא דְּקוּדְשָׁא
נִצְבַתְהוֹן:

תהלים: כד

PSALM 24.

א לְדָוִד תּוּשְׁבַּחְתָּא לַיְיָ הָא אַרְעָא וּבְרִיָּתָהָא תֵּבֵל וְדְיָתְבִין
2 בָּהּ: מְטֻל דִּי הוּא עַל יַמַּיָּא שַׁוֵּי שִׁתְסָהָא וְעַל נַהֲרָוָתָא
3 אַתְקְנָהָא: מַן יִסַּק לְטוּר בֵּית מַקְדְּשָׁא דַּיְיָ וּמַן יְקוּם
4 בַּאֲתַר קוּדְשַׁיָּא: דְּכֵי אַיְדַיָּא וּבְרִיר רַעְיוֹנָא דְּלָא אוֹמֵי
ה עַל שִׁקְרָא לְחַיָּבָא נַפְשֵׁיהּ וְלָא קָאֵם לִנְכְלָא: יְקַבֵּל
6 בִּרְכְתָא מִן קֳדָם יְיָ וְצִדְקְתָא מֵאֱלָהָא דְּפוּרְקָנֵיהּ: דֵּין
7 דָּרָא דְּתָבְעִין לֵיהּ דְּבָעַיִן סְבַר אַפּוֹי יַעֲקֹב לְעָלְמִין: זְקֻפוּ
תַּרְעֵי בֵּית מַקְדְּשָׁא רֵישֵׁיכוֹן וְאִזְדַּקְפוּ מַעֲלָנֵי עָלְמָא וְיֵעוֹל
8 מֶלֶךְ יַקִּירָא: מַן הוּא דֵּכִי מֶלֶךְ יַקִּירָא יְיָ עָשִׁין וְגִבָּר יְיָ
9 מָרֵי גְבוּרְתָא וְעָבֵיד קְרָבָא: זְקוּפוּ תַּרְעֵי גִנְּתָא דְּעֵדֶן
י רֵישֵׁכוֹן וְאִזְדַּקְפוּ מַעֲלָנֵי עָלְמָא וְיֵעוֹל מַלְכָּא יַקִּירָא: מַן
הוּא דֵּיכִי מַלְכָּא יַקִּירָא יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ יַקִּירָא
לְעָלְמִין:

תהלים: קנ

PSALM 150.

א הַלְלוּיָהּ שַׁבַּחוּ אֱלָהָא בְּבֵית מַקְדְּשֵׁיהּ שַׁבַּחוּ יָתֵיהּ בִּרְקִיעָא

דְעוּשְׁנֵיהּ: שַׁבַּחוּ יָתֵיהּ בִּגְבוּרְתֵּיהּ שַׁבַּחוּ יָתֵיהּ הֵיךְ סוּגְעֵי 2
רִבוּתֵיהּ: שַׁבַּחוּ יָתֵיהּ בִּתְקִיעוּתָא דְשׁוֹפָרָא שַׁבַּחוּ יָתֵיהּ 3
בְּנִבְלִין וְכִנָּרִין: שַׁבַּחוּ יָתֵיהּ בְּתוּפִּין וּבְחִנְגִין שַׁבַּחוּ יָתֵיהּ 4
בַּחֲלִילִין וְאַבּוּבִין: שַׁבַּחוּ יָתֵיהּ בְּצִלְצַלְוָן דְשָׁמְעִין בִּלְחוֹדֵיהוֹן ה
שַׁבַּחוּ יָתֵיהּ בְּצִלְצַלְוָן דְמַשְׁמְעִין בְּיַבָּבָא: כָּל נִשְׁמְתָא 6
תְּשַׁבַּח יָהּ הַלְלוּיָהּ:

ספר רות: ב

RUTH 2.

וּלְנָעֳמִי אִשְׁתְּמוֹדַע לְגַבְרָהּ גְּבַר גִּבָּר תַּקִּיף בְּאוֹרַיְתָא מִן א
יִחוּס אֱלִימֶלֶךְ וּשְׁמֵיהּ בּוֹעַז: וַאֲמַרַת רוּת מוֹאֲבֵיתָא לְוָת 2
נָעֳמִי אֵיזֵל כְּעַן לְחַקְלָא וְאֶכְנוֹשׁ בְּשִׁבּוֹלִין בָּתַר דִּי אַשְׁכַּח
רַחֲמִין בְּעֵינוֹי וַאֲמַרַת לַהּ אֱזִיל בְּרַתִּי: וַאֲזַלַת וְעָלַת וְכַנְשַׁת 3
בְּחַקְלָא בָּתַר חָצוֹדַיָּא וְאוֹרַע אַרְעָהָא אַחְסָנַת חַקְלָא דִּי
הֲוָה לְבוֹעַז דְּמִן יִחוּס אֱלִימֶלֶךְ: וְהָא בוֹעַז אֲתָא מִבֵּית 4
לֶחֶם וַאֲמַר לְחָצוֹדַיָּא יְהֵא מֵימְרָא דַיְיָ בְּסַעְדְּכוֹן וַאֲמַרוּ לֵיהּ
יְבָרְכִנָּךְ יְיָ: וַאֲמַר בּוֹעַז לְעוּלֵימֵיהּ דְּמַנֵּי רַב עַל חָצוֹדַיָּא ה
לְאֵידֵין אוּמָּא רִיבָא הָדָא: וַאֲתִיב עוּלֵימָא דְּאִתְמַנָּא רַב עַל 6
חָצוֹדַיָּא וַאֲמַר רִיבָא מִן עַמָּא דְמוֹאָב הִיא דְּתָבַת וְאִתְגַּיְּרַת
עִם נָעֳמִי מֵחֲקַל דְּמוֹאָב: וַאֲמַרַת אֶצְבּוֹר כְּעַן וְאֶכְנוֹשׁ 7
שׁוּבְלִין בַּאֲלוּמַיָּא מָה דְמִשְׁתְּאַר בָּתַר חֲצוֹדַיָּא וַאֲתַת וְקָמַת
וְאִתְעַכְּבַת כְּעַן מִקְּדָם צַפְרָא וְעַד כְּעַן פּוֹן זְעֵיר דֵּין דְּיָתְבָא
בְּבֵיתָא צִבְחָר: וַאֲמַר בּוֹעַז לְוַת רוּת הֲלָא קַבֵּלְתְּ מִנִּי בְּרַתִּי 8
לָא תְהַכִין לְמִצְבַּר שׁוּבְלִין בַּחֲקַל אוֹחֲרָן וְאַף לָא תַעְבְּרִי
מִכָּא לְמֵיזַל לְאוּמָּה אַחֲרָתָא וְהָכָא תִתּוֹסְפִין עִם עוּלֵמָתַי:

9 תְּהֵא מִסְתַּכְּלָא בְּחַקְלָא דְיַחְצְדוּן וְתַהֲכִין בָּתְרֵיהוֹן הֲלָא
פַּקְּדֵית יַת עוּלֵמַיָּא דְלָא יִקְרְבוּן בִּיךְ וּבְעִדָּן דִּי אַתְּ צָהֲיָא
לְמוֹיֵי אֱזִילִי לְמָנַיָּא וּתְהֵי שָׁתְיָא מוֹיֵי דִּי מָלְיָן עוּלֵמַיָּא:
י וּנְפַלַת עַל אַפָּהָא וּסְגִידַת עַל אַרְעָא וַאֲמַרַת לֵיהּ מָא דֵין
אַשְׁכְּחֵית רַחֲמִין בְּעֵינָךְ לְאִשְׁתְּמוֹדָעוּתַנִי וַאֲנָא מֵעַמָּא
נוּכְרָאָה מִבְּנָתְהוֹן דְּמוֹאָב וּמֵעַמָּא דְלָא אִדְּכֵי לְמֵעַל
11 בִּכְנִשְׁתָּא דַיְיָ: וַאֲתֵיב בּוֹעַז וַאֲמַר לָהּ אִתְחַוָּאָה אִתְחַוָּא
לִי עַל מֵימַר חַכִּימַיָּא דְּכַד גְּזַר יְיָ לָא גְזַר עַל נוּקְבַיָּא אֱלָהֵן
עַל גּוּבְרַיָּא וְאִתְאֲמַר עֲלַי בִּנְבוּאָה דַּעֲתִידִין לְמִפַּק מִנָּךְ
מַלְכִין וּנְבִיאִין בְּנִין טִיבוּתָא דַעֲבַדְתְּ עִם חֲמוֹתִיךְ דְּפַרְנַסְתְּ
יָתַהּ בָּתַר דְּמִית בַּעֲלִיךְ וּשְׁבַקְתְּ דְּחַלְתִיךְ וְעַמִּיךְ אֲבִיךְ
וְאִמִּיךְ וְאַרְעָא יַלְדוּתִיךְ וַאֲזַלְתְּ לְאִתְגַּיָּרָא וּלְמִתַּב בֵּין עַם
12 דִּי לָא אִשְׁתְּמוֹדַע לִיךְ מֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקָמוֹהִי: יִגְמוֹל יְיָ לִיךְ
גְּמוּל טָב בְּעָלְמָא הָדֵין עַל עוֹבָדָךְ טָב וִיהֵי אַגְרִיךְ שְׁלֵימָא
לְעָלְמָא דְאָתֵי מִן קֳדָם יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל דַּאֲתַת לְאִתְגַּיָּרָא
וּלְאִתְחַבָּאָה תְּחוֹת טְלַל שְׁכִינַת יְקָרֵיהּ וּבְהַהוּא זְכוּתָא
תִּשְׁתֵּיזְבִי מִן דִּין גֵּהִנָּם לְמֶהֱוֵי חוּלָקָךְ עִם שָׂרָה וְרִבְקָה
13 וְרָחֵל וְלֵאָה: וַאֲמַרַת אֶשְׁכַּח רַחֲמִין בְּעֵינָךְ רִבּוֹנִי אֲרוּם
נַחֲמְתַּנִי [וְאַכְשַׁרְתַּנִי לְמִדְכֵּי בִקְהָלָא דַיְיָ] וַאֲרוּם מַלֵּלְתָּא
תַּנְחוּמִין עַל לֵב אַמְתָךְ [דְּאַבְטַחְתַּנִי לְמֶחְסַן עָלְמָא דְאָתֵי
הֵי כְצִדְקוּתָא] וַאֲנָא לֵית לִי זְכוּ לְמֶהֱוֵי לִי חוּלָקֵי [לְעָלְמָא
14 דְאָתֵי] אֲפִילוּ עִם חֲדָא מִן אַמְהָתָךְ: וַאֲמַר לָהּ בּוֹעַז לְעִדָּן
סְעוּדְתָּא קְרִיבִי הַלְכָא וְתֵיכוּלִי מִן לַחְמָא וּטְמִישִׁי סַעֲדִיךְ
בְּתַבְשִׁילָא דְאִתְבַּשַּׁל בְּחַלָּא וִיתִיבַת מִסְטַר חָצוֹדַיָּא וְאוֹשִׁיט

טו לְהּ קְמַח קְלִי וַאֲכַלַת וּשְׂבַעַת וְאִשְׁתַּאֲרַת׃ וְקָמַת לְמִצְבַּר
שׁוּבְלִין וּפַקֵּיד בּוֹעַז יַת עוּלֵימוֹי לְמֵימַר אַף בֵּינֵי אֲלוּמַיָּא
16 תְּהֵי צָבְרָא וְלָא תִכְסְפוּנָהּ׃ וְאַף מִתַּר תַּתִּירוּן לְהּ מִן
17 אֲסִירַיָּא וְתִשְׁבְּקוּן לְמֶהֱוֵי צָבְרָא וְלָא תִנְזְפוּן בָּהּ׃ וּצְבִירַת
שׁוּבְלִין בְּחַקְלָא עַד רַמְשָׁא וְדָשַׁת יַת שׁוּבְלִין דִּצְבִירַת
18 וַהֲוָה שִׁיעוּרְהוֹן כִּתְלָת סְאִין סְעוֹרִין׃ וְסוֹבַרַת וְעָלַת
לְקַרְתָּא וַחֲזָת חֲמוֹתָהּ יַת מָה דְּכַנְשַׁת וְאַפְּקַת מִן תַּרְמִילָא
19 וִיהֲבַת לְהּ יַת מְזוֹנָא דְּאִשְׁתַּאֲרַת לְהּ מִשָּׂבְעָהּ׃ וַאֲמַרַת
לְהּ חֲמוֹתָהּ לְאָן צְבַרְתְּ יוֹמָא דֵין וּלְאָן אִשְׁתַּדַּלְתְּ לְמֶעְבַּד
יְהֵא גַּבְרָא דְּאִשְׁתְּמוֹדַע לִיךְ מְבוֹרָךְ וְחַוִּיאַת לַחֲמוֹתָהּ יַת
דְּאִשְׁתַּדְּלַת לְמֶעְבַּד עִמֵּיהּ וַאֲמַרַת שׁוּם גַּבְרָא דְּאִשְׁתַּדְּלֵית
כ עִמֵּיהּ יוֹמָא דֵין מִתְקְרֵי בּוֹעַז׃ וַאֲמַרַת נָעֳמִי לְכַלְּתָהּ מְבוֹרַךְ
הוּא מִפּוּם קוּדְשָׁא דַיְיָ דְּלָא שְׁבַק טִיבוּתֵיהּ עִם חַיַּיָּא וְעִם
מֵיתַיָּא וַאֲמַרַת לְהּ נָעֳמִי קָרִיב לָנָא גַּבְרָא מְפּוּרְקָנָא* הוּא׃
21 וַאֲמַרַת רוּת מוֹאֲבִיתָה אַף אֲרוּם אֲמַר לִי עִם רָבַיָּא דִילִי
22 תִּתּוֹסְפִין עַד זְמַן דִּכְדֵי יְשֵׁיצוּן יַת כָּל חַצְדַיָּא דִילִי׃ וַאֲמַרַת
נָעֳמִי לְוַת רוּת כַּלְּתָהּ שַׁפִּיר בְּרַתִּי אֲרוּם תִּפּוּק עִם
23 עוּלֵימָתוֹי וְלָא יְעַרְעוּן בִּיךְ בַּחֲקַל אוּחֲרָן׃ וְאַדְבְּקַת
בְּעוּלֵימָתוֹי דְבוֹעַז לְמִצְבַּר עַד דִּישֵׁיצֵי חֲצַד סְעוֹרִין וַחֲצַד
חִטִּין וִיתִיבַת עִם חֲמוֹתָהּ׃

* Ant. Paris P. מְפָּרִיקָנָא.

NOTES.

LIST OF ABBREVIATIONS*

USED IN NOTES AND VOCABULARY.

act., active.
adj., adjective.
adv., adverb.
Aph., Aphel.
apoc., apocopated.
c., common.
caus., causative.
comp., compound, -ed.
conj., conjunction.
const., construct.
dag., daghesh.
dem., demonstrative.
denom., denominative.
emph., emphatic.
esp., especially.
f., feminine.
foll., following.
Imp., Imperative.
Impf., Imperfect.
Inf., Infinitive.
insep., inseparable.
inter., interrogative.
interj., interjection.
Ishtf., Ishtaphal.
Ithpa., Ithpaal.
Ithpe., Ithpeel.
Ittaf., Ittaphal.
Jer., Jerusalem.
m., masculine.
ord., ordinal.
Pa., Pael.
part., participle.
partc., particle.
partic., particularly.
pass., passive.
Pe., Peal.
per., person.
pers., personal.
pl., plur., plural.
preform., preformative.
prep., preposition.
pr. n., proper name.
pron., pronoun.
pronom., pronominal.
refl., reflexive.
s., sing., singular.
Shaf., Shaphel.
sig., signification.
subj., subjunctive.
subs., substantive.
suff., suffix, -es.
Targ., Targum.

* Those omitted will be readily understood.

NOTES ON THE TARGUM OF ONKELOS.

GENESIS I.—X.

Chap. I. 1. יְיָ, abbreviation for יהוה, is generally used in the Targums to render אֲדֹנָי, יָהּ and אֱלֹהִים, the latter usually when as here it occurs as the sole appellation of the Deity. יְהוָה אֱלֹהִים appears in the London Polyglot as יְיָ אֱ׳, in the Paris Polyglot as יְיָ אֱלָהָא and, as is said, in some other editions as י׳י אֱלָהָא. Similar expressions render אֲדֹנָי יֱהוִֹה. No satisfactory explanation of this sole abbreviation in the Targums has been offered. The Jews were accustomed to pronounce it אֲדֹנָי.—שְׁמַיָּא, אַרְעָא, emph. state, indicated by ־ָא. This ending stands properly for the Heb. article, but the state marked by it comes to be used, just as the absolute state is used, without idea of definiteness.

2. וְרוּחָא וגו׳ *and the wind from the presence of the Lord was blowing* etc. The connection points out this meaning for רוּחַ. If it means *spirit*, as some maintain, we have here the opening of an idea, common to the Jewish theology, of a personal, created being, sent forth by God to operate in the forces of nature and upon the the souls of men.*

4. אַפְרֵישׁ. Tsere written fully as often in the Targums.

11. עִשְׂבָּא וגו׳ *herb whose son-seed is sown* i. e. such vegetable products as contain in the plant the seed to be sown. זַרְעֵיהּ has the usual Targum-suffix for ־ֵהּ.

---

* This is the opininion of Weber. See his "*System der Altsynagogalen Palaestinischen Theologie,*" page 184. Leipzig, 1880.

12. אַפֵּיקַת Aph. for אַפֵּקַת. Tsere frequently occurs in place of Sh'va. לִזְנוֹהִי *to his kinds.**

13. תְּלִיתַאי for תְּלִיתַי. In the unpointed text ״ was used to distinguish final ַי from ָי and then א was inserted in place of י.

14. בְּהוֹן *with them* (נְהוֹרִין).

21. דִּרְחֵשָׁא. Tsere for Sh'va.

28. דִּרְחֵישָׁא. ֵי for Sh'va.†

31. תַּקִּין usually תָּקֵין in Onkelos.

Chap. II. 2. שֵׁיצֵי Peēl, a peculiar Pael form in which י takes the place of daghesh in the second radical. The second Tsere is used interchangeably with Hireq as occurs very frequently in the several conjugations of Aramaic verbs.

4. אֱלֹהִים. Hebraism. See Note on I. 1.

5. וְאֵינָשׁ clearly erroneous. Read וֶאֱנָשׁ with the editions cited at I. 28.

7. וַהֲוָת וגו׳ *and it* (breath) *became in Adam a talking spirit.*

8. מִלְּקַדְמִין probably means here *in the early time*, *formerly*. If so, Onkelos misunderstood the passage.

9. וְאִילָן וגו׳ *and* (*the*) *tree the eaters of whose fruit know between good and evil.* חַכְּמִין for חָכְמִין.

12. בְּדִלְחָא. The punctuators adopted this pointing to avoid confusing Qamets with Qamets-Hatuph. The Berlin edition referred to has the correct reading. The Paris Polyglot has Holem.

---

* It is not necessary to suppose with Buxtorf and the grammarians who have followed him that Onkelos has rendered exactly the Heb. (and therefore that וֹהִי is used in the Targums for ָה_); for in vs. 21 he has made precisely the same mistake in a form which makes the fact evident. At best, assertion based on words which would be the same in form for both sing. and plur. nouns offers scanty proof for irregular usage. See note on VII. 14.

† So in Buxtorf and the Polyglots. In the editions of Onkelos, Berlin, 1863 and Vienna, 1859, Tsere appears as in vs. 21. For certain readings of the Vienna edition I am indebted to Rabbi Felsenthal.

14. לְמַדִּנְחָא דְאַתּוּר *to the East of Assyria* i. e., *to the frontward* (this side) *of Assyria.*

17. וּמֵאִילָן דְאָכְלִין וגו׳, *but from the tree of those who eating its fruit discern* etc. The Paris Polyglot has אָכְלֵי as in vs. 9.

18. דִּי חֲוֵי, so pointed, means *that has been;* but this introduces a singular turn of thought. Two other explanations are possible (1) that the words are a corruption from the single word דִּיהֱוֵי; (2) that לְמֶהֱוֵי of the Paris Polyglot and other editions is the correct text.

23. נְסִיבַת Peil, a Passive conjugation, more frequent in Biblical Aramaic.

24. This verse seems to refer to the unfitness of intermarriage among near relatives, an idea not contained in the original.

25. מִתְכַּלְמִין probably should be Ithpe. as in the Paris Polyglot and perhaps in Walton.

Chap. III. 3. דִּלְמָא = דִּי לָא מָא.

5. רַבְרְבִין. On account of the sublimity of God, the Jewish theologians would assign nothing human to Him, much less an approach to divine attributes to a human being. Hence the text must be improved wherever any such likeness is found.

6. לְאִסְתַּכָּלָא בֵיהּ, either *to contemplate it* or *to beome wise through it*, probably the latter.—וִיהֲבַת as though ׳ had Sh'va rather than Pattaḥ.

7. זְרָזִין. Hebraistic plural.

8. מֵימְרָא. This term is derived from אמר and means *the Word.* It is applied in the Targums to God when there is involved the idea of His active agency in the world. This personal idea grew out of such passages as Isa. LV. 11. At first, it appears in these Paraphrases where the original contains anthropomorphic expressions, but it soon came to be employed for God in His immediate mundane activities; thus, creation and judgment are attributed to

this Person, He is the Redeemer and Protector of Israel, and her prophets receive their commission from Him.

This Person is carefully to be distinguished from a mere messenger of God and from the Messiah of the Old Test. It must be remembered also that, while the later Jewish theology dropped the term as they did their idea of the immediate activity of God in the world, the word שכינא really supplied its place, having come to mean the personal representative of God, rather than the impersonal symbol of His presence.* דַּיְיָ, דַּ with Pattaḥ as though before אֲדֹנָי.

10. דְּחִילֵית for דְּחֵלֶת as if it were Peil. Tsere is also written fully as so often in the Targums.—אִטַּמְּרֵית. Ithpa. from מְטַר with ת assim. Such forms throw light on the so-called Ittaphal.

11. בְּדִיל = בְּ דִּי לְ.

13. אֲטְעֲיָנִי = ־ַנִי and אֲטְעֵי.

15. הוא וגו׳ *he shall be mindful of thee what thou didst to him at the beginning and thou shalt be watchful of him at the end.*

19. אֲפֵרַא should read אֲפְּרָא.

21. Onkelos wrongly interpreted עור as the part of man to be covered instead of the material out of which the covering was made.

22a. A circumlocution to avoid the theology of the original passage. See Note on vs. 5.

Chap. IV. 1. מִן־קֳדָם יְיָ. קֳדָם was a word very useful to avoid bad theology. Jehovah was far from men in the upper regions. His name could not even be pronounced, much less could He be supposed to act in the help-giving way described in the original.

4. בֻּכָּרֵי for בַּכְּרֵי which is found in some editions.

7. *Will not, if thou makest good thy work, there be forgiveness for thee, and, if thou dost not make good thy work, to the day of judgment*

* For a satisfactory explanation of this Jewish idea the writer is indebted to Weber. See p. 174 sq. of the volume already mentioned.

thy sin is reserved, which will be exacted from thee, if thou do not repent, and, if thou repent, it will be forgiven to thee.

13. The interpretation of Onkelos might be correct were it not for vs. 14 which shows that Cain seeks a mitigation of punishment.

14. אֶפְשַׁר. See פְּשַׁר in Vocabulary.

16. מִלְּקַדְמִין. Onkelos seems to mean that this land (of the wanderer and outcast, as he defines נוֹד) was prepared for Cain in the beginning. The Hebrew simply asserts that it was East of Eden.

20. רַבְּהוֹן. The suffix is pleonastic.

23. שְׁמַעְן for שְׁמַעְנָא.—אֲצִיתָא for אֲצִיתְנָא.—לָא־וגו׳ *not a man have I killed that on his account I should bear punishment and also not a youth have I destroyed that on his account my seed should be finished* (Ithpeēl).

24. אִתְלְיאוּ for אִתְּ׳ *are suspended.*

26. חָלוּ *forebore, ceased.*

Chap. V. Compare carefully the Hebrew of this chapter, note the different order of the numerals and the plural שְׁנִין for the singular in Hebrew.

Chap. VI. 1. שְׁרִיאוּ. We must suppose either, (1) that this is a very irregular Peal form used like such forms as שָׁרוּ (as in Hebrew) or שְׁרִין (after the analogy of the other conjugations); or, (2) that it is Pael, initial Sh'va having been substituted for Qamets. The editions, as far as consulted, unite in the reading of the text.

3. For ideas in the original which Onkelos has missed see Dillmann on Genesis.*

4. יָעֲלוּן for יְ׳ or יֵ׳.—וְיָלְדָן מִנְּהוֹן *and they* (the daughters) *were bearing on account of them* (the giants).

---

* In *Kurzgefasstes exegetisches Handbuch zum Alt. Test. Die Genesis*, 4. Aufl., Leipzig, 1882.

6. בְּמֵימְרֵיהּ. See Note to III. 8.

7. תֶּבִית. Seghol incorrectly with י.

11. חֲטוֹפִין *robberies.* Some editions have the reading חָטוֹפִין *robbers.*

20. יֶעֱלוּן for יַ or יֵ. Other editions have the latter.

Chap. VII. 1. קֳדָמַי. קֳדָם is originally a noun and takes suffixes in the plural after the Hebrew analogy. Most editions give the ending ַי.—הָדֵין. The Heb. article is used with dem. pronouns and pron. of the 3d person in the sense of *just this* or *this very.*

14. לְזָנַהּ may be taken as plural noun with suff. 3d sing. f. See Dan. VII. 20 and cf. Gen. I. 12, 20.

16. אָגֵין *protected* or *sheltered* from גְּנַן Aph. אַגֵּין or אָגֵין. The change of a long into the corresponding short vowel with dag. forte, or the reverse, and the consequent appearance of alternative forms, which is frequent in Aramaic, is illustrated in Hebrew by the use of both יָנִיחַ and יַנִּיחַ from נוּחַ. Perhaps it may be said more strictly that אַגֵּין is Aph. from גְּנַן and אָגֵין from גּוּן and that this suggests an original נָחַח, or, better perhaps, נָנַח in Hebrew. Cf. the Aramaic synonyms פּוּשׁ and נְפֵישׁ.

Chap. VIII. 3. תְּיֵבִין. י for א according to the regular usage of the Targums. See the Paradigm.—חֲסָרוּ. For Qamets read Pattaḥ with Paris Polyglot.

13. נְגוּבוּ for נְגוֹבוּ which is found in some editions.

16. פּוּק from נְפַק.

17. וְיִפְשׁוּן Impf. Peal from נְפֵישׁ with dag. forte incorrectly omitted.

Chap. IX. 5. נַפְשָׁתֵיכוֹן. Hebraism for נַפְשָׁתְכוֹן.

6. יִתְּשַׁר. Ithpe. Impf. from אֲשַׁר i. q. שְׁרָא.

11. יִשְׁתֵּיצֵי. Ithpeēl from שֵׁיצֵי.

14. בְּעַנָּוּתִי. Pael Inf. with suff. of 1st person. עַנָּנָא becomes עַנָּוּת before suffixes.

16. דִּכְרָן. Paris Polyglot דִּכְ׳ (see Note to II. 12). For this noun some editions read מִדְכַּר which seems preferable.

24. אִתְעַר from עוּר.

27. שְׁכִינָא. In the Targums, the relation of the Shechinah to the Glory (איקר, יקרא) of God is such, that the former is simply the latter made visible to men as the sign of the Divine presence and activity and personal communion with them. It is not that Glory itself, for that dwells upon the throne in Heaven and is hidden from all but God, but it is glory of the glory, splendor from the splendor of His countenance. At the same time, personal intercourse between God and His people is maintained, and the Shechinah itself is made to dwell with them through the efficient action of the Word.

In the later literature, there was grafted on this notion the personal idea contained in מֵימְרָא, this being necessitated by the exclusion of the latter from the theology. The Shechinah is now not only the splendor of God made visible in *cloud*, but also becomes the mediator of the Divine operations. Its personal qualities increase and at last there appears full-grown the idea of a Shechinah, not merely active in Israel, but present in every place, and, through it, God enters into any desired earthly activity, without vacating His proper abode in the heavenly sphere.* Cf. above Note on III. 8 and below Note on Isa. VI. 1.

Chap. X. 11. רְחוֹבֵי. A name given to a suburb of Nineveh from the broad squares of which it was composed.

25. אִתְפְּלִיגַת i. q. אִתְפְּלַגַת.

---

* See Weber, p. 179 sq.

NOTES ON THE BIBLICAL ARAMAIC.

JEREMIAH X. 11.

הוֹם. Hebraism for הוֹן.—אַרְקָא for אַרְעָא. ע in its hard sound, as it appears in Arabic, passes easily into ק. The exchange is frequent in the Targums.—יֵאבַדוּ for יֵאבְדוּן.—אֵלֶּה. Hebraism.

This verse is probably an interpolation made during or after the captivity. The MS. 526 of Kennicott omits it.

DANIEL II. 4b—VII. 28.

Chap. II. 5. עָנֵה. ה for א as often in Biblical Aramaic.—כַּשְׂדָּיֵא for כַּשְׂדָּאֵי. The Chaldeans of the Book of Daniel formed the priest class of the Babylonian wise-men, later writers sometimes extending the term to the entire college of wise-men, and also gave much attention to astronomy and astrology. This limited meaning of the term appears first in Daniel. The name was probably first applied by outlying peoples to travelling members of the class, for Babylonia (Chaldea) gave the sciences these men represented to the entire Orient.* For its use to designate the people as a whole see Note on V. 30.—מִלְּתָה. ה_ for א_ as occurs frequently in Biblical Aramaic.—אַזְדָּא for אָזְלַת (ד i. q. ל and ת is changed to א as usually in the Talmud with the 3d f. sing.)† The reading of Baer, אָזְדָּא is Part. act. f. Various other explanations have been offered for which consult the Commentaries and especially Note by Fried. Delitzsch in the preface to Baer's Edition.—תְּהוֹדְעוּנַּנִי (ני_ תְּהוֹדְעוּן). The sign of the Aph., which by preference is ה in Biblical Aramaic, is often retained after the tense characteristic.—נְוָלִי. See 2 Kings X. 27

* See Riehm *Handwoerterbuch des Biblischen Alterthums.* Art. *Chaldäer* by Schrader.

† See *Grammar* of Luzzatto p. 88.

6. נְבִזְבָּה. Probably *office* or *position*. See v. 17.

9. דָּתְכוֹן *your law*, i. e., the purpose of all of you is the same. —אִנְדַּע. In some verbs י is assimilated as נ and then, conversely, appears as נ, in accordance with later usage, which occasionally allowed the insertion to avoid doubling the following consonant. Cf. vs. 25.

10. יוּכַל. Hebraism.—חַרְטֹם (חרט) *sacred scribe*. See Gen. XLI. 24.—אָשַׁף *conjurer* from נָשַׁף *to breathe*, the breath being employed in their incantations (This reading is to be preferred to that given in Vocabulary.)

12. חַכִּימֵי. A general term including the priests and other learned classes in the realm.

13. נֶפְקַת for נ׳.—מִתְקַטְּלִין *were being slain*.

14. לְחַכִּימֵי. Acc. with ל as direct object.

19. גֲּלִי, according to most authorities, is a passive participle. It is better with Luzzatto to call it Peil Perfect.

22. וּנְהִירָא. Read וּ for י.

25. הַנְעֵל. As נ is inserted, in impure Aramaic, to avoid doubling a consonant, whether dag. forte has arisen from נ or not, so it is sometimes employed to form a mixed syllable, where a simple syllable with heightened vowel would be expected. See vs. 9.

26. לְהוֹדָעֻתַנִי. See Note to Gen. IX. 14.

27. גָּזְרִין *diviners* or *astrologers* who pretended to determine the destinies of men from the place of the stars at their birth.

30. גֲּלִי. See Note to vs. 19.

34. הַדֶּקֶת, הִתְגְּזֶרֶת for הַדִּקַת, הִתְגַּזְרַת.

39. בָּתַר i. q. בְּ אֲתַר.

40. תְּרִיעַ from רְעַע.

48. הַשְׁלְטֵהּ וגו׳. Daniel became governor of the province of Babylon and president of the college of wise-men. The Chaldean kingdom was divided into provinces (III. 2). סִגְנִין *administrators*

or *vice-gerents*—here, the leaders of the wise-men. See III. 2.

49. *In the gate of the king*, i. e., he resided at the royal court while his friends executed his commands for the province.

Chap. III. 2.* The names of some of these officials are of uncertain etymology. The first three, however, seem to be classed together and to include executive functions while the others refer to judicial and financial matters. אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא *the governor-generals.* These were the chief representatives of the king in the provinces and were set over them as *administrators* of their affairs. The derivation is from old Persian and Zend (*province-guardians*), Greek, Σατράπης.—סִגְנַיָּא *the superintendents, lieutenant-satraps.* At first the office included spiritual and civil functions but finally was for the most part a military position.—פַּחֲוָתָא. Probably from the old Persian but of doubtful meaning. These officers were military or civil according to the period and represented a sovereign as *provincial prefects* or *governors.*—אֲדַרְגָּזְרַיָּא (from אדר גזר) *the chief counsellors, supreme judges.*—גְּדָבְרַיָּא (Aryan) *the managers of the public treasury.* See Ezra I. 8; VI. 21.—דְּתָבְרַיָּא (old Persian) *the learned in the law, the lawyers.*—תִּפְתָּיֵא (فتى) *dispensers of justice, counsellors.*—שִׁלְטֹנֵי *rulers*, such officials as are not previously enumerated. Cf. Ecc. VIII. 4.—חֲנֻכַּת *feast of dedication.* Cf. Ezra VI. 16.

5. קַרְנָא *horn*, the *tuba* of the ancients. See Josh. VI. 5.—מַשְׁרוֹקִיתָא *a musical reed* or *fife* from שרק *to whistle.* Probably the Septuagint has rendered correctly by *shepherd's pipe*, composed of several reeds of different lengths and thicknesses bound together, which was played at the end.—קַ(י)תְרֹס or קִיתְרֹס is the Greek κίθαρις, *harp.*—שַׂבְּכָא see סַבְּכָא. The word corresponds to the Greek σαμβύκη, but the instrument is of Syrian origin and the name therefore is Shemitic. It had four strings.—פְּסַנְתֵּרִין is of Greek

* For the terms used in vss. 2 and 5 see especially Keil and Lange *in loco.*

origin differing from the harp only in the position of the strings with relation to the sounding-board.—סוּמְפֹּנְיָה *bag-pipe*, from the Greek. It consisted of two pipes passed through a leather bag in such a way that when air is forced into the bag by one of them the other may be played like a flute and gives forth screaming tones heightened by the presence of the bag.*

8. כַּשְׂדָּאִין is probably used as in V. 30. To "eat the pieces of any one" is, according to Shemitic usage, to *calumniate* him. The Chaldeans were jealous of the Jews and wished to have them removed from office.

13. הֻיתַיוּ is a mixture of Aph. with Heb. Hoph.

14. הַצְדָּא....פָּלְחִין. *Are ye of malicious design....not serving?* צְדָא may be explained by the Heb. צְדִיָּה. For other derivations consult the Lexicons and Commentaries.

17. שֵׁיזְבוּתָנָא. See Notes to Gen. II. 2 and Gen. IX. 14.

19. אֶשְׁתַּנּוֹ. Unless ו appears incorrectly for י, this is a case of attraction.

21. רְמִיו. Peal with Pael termination. For the articles of clothing here mentioned, see the Commentaries.

22. אֵזֵה. Pass. part. for אֱזֵה.

26. עִלָּיָא i. q. עִלָּאָה from עִלַּי.

29. שִׂים. Pass. part.—שְׁלָה for שָׁלוּ.

Chap. IV. 3. שִׂים. Peil.

4. עָלְלִין should be עָלִּין for עָלְלִין.

9. יְדָרִן. יְדָרָן would belong to noun feminine; יִדְרוֹן to noun masculine.—יִתְּזִין. Ithpeel. ת is inserted to preserve the triliterality of the root.

14. עַד־. עַל before a consonant of like organ as its ל may change the latter into the same.—אֲנָשִׁים. Hebraism.

* See Winer, *Realwörterbuch*, II. 123.

15. פִּשְׁרֵא for פִּשְׁרֵהּ.

16. מָרְאִי. Omit א or place Hireq under it.

19. רְבִית for רְבַיְתָ.

24. The king is exhorted to break off his course of sin by dealing righteously and mercifully with his subjects.—הֵן וגו׳ *if* (you wish) *that there be* etc.

30. טְרִיד. Peil.

32. "To strike upon one's hand" signifies *to restrain* him.

33. הָתְקְנַת. Hophal. See Note to Gen. II. 12.

Chap. V. 1. בֵּלְשַׁאצַּר son of Nabunahid, the last king of Babylon, was apparently ruler in the capital during the absence of his father who went out to meet Cyrus in battle.*

3. אִשְׁתִּיו exhibits a rare use of א prosthetic in the Peal Perf.

7. תַּלְתִּי, for תְּלִתִי, *by way of a third* or *triumvir*. (It is doubtful whether the text contains the true reading, but the essential idea is not changed by the omission or change of the final letter.)

10. עַלְלַת for עַלַּת.

13. הֻעַל. Heb. Hoph.

16. תּוּכַל probably for תִּכּוּל. See III. 29.—תַּלְתָּא, for תְּלָתָא, *the third part*. Other explanations have been proposed, all, however, including the idea of a triumvirate (of which Daniel was one) for the administration of the realm. See VI. 3.

17. נְבָזְבְּיָתָךְ *thy offices* (the positions thou hast in thy power to confer). The context nearly forces this meaning upon the interpreter in the present passage, while it suits well the connection in II. 6. Ewald refers to the old Persian for a confirmation of this view. The derivations of the word from בזז or νόμισμα or the Sanskrit *namas* are all very doubtful. The ancient versions render it by *gifts* or *presents*. (נְבָ׳ and נְבַ׳ are found in some MSS.)

---

* See Riehm. Art. *Belsazer* by Schrader.

24. שְׁלִיחַ ,רְשִׁים, Peil.

27. תְּקִלְתָּא. Peil.

30. כַּשְׂדָּיָא *Chaldean.* See Gen. XXII. 22. This people was of Shemitic origin, having proceeded from Arabia between 3000 and 2000 B. C.* to Southern Babylonia about Ur, thence North, at first to possess gradually increasing authority and influence side by side with the original Babylonians (Accadians), and finally, in the 17th century B. C., to acquire the mastery over this non-Shemitic race. Shortly after 2000 B. C. these New Babylonians established an Assyrian colony which in turn subjected Babylonia itself about 1300 B. C. and continued the ruler of the East until the middle of the 7th century B. C. The Chaldaic period, properly so called, or the new-Chaldaic kingdom (corresponding to the new-Assyrian kingdom) dates from the accession of Nabonassar in 747 B. C. and continued till its overthrow by Cyrus the Persian in 539 B. C. The Chaldean branch of the Shemitic languages must not be confounded with the Aramaic.† See however the opinion of Franz Delitzsch in the Preface to Baer's edition.

Chap. VI. 15. בְּאֵשׁ עֲלוֹהִי *was bad upon himself* i. e., *was displeased.*

18. הֵיתָיִת. See III. 13.—שְׂמַת. An irreg. Peil from שׂוּם.

19. דַּחֲוָן *female musicians* (דְּחָה *to drive, thrust*), from the idea of driving away sorrow. By a transposition of ד and ח as is found in MS. 93 of Kennicott, the root would be חֲדָה *to rejoice.* In that

* The name appears first much later than this. According to Schrader *Kaldu* occurs only in the Assyrian literature and not there before 885 B. C. Judging from his quotations from the monuments, it would seem that the name was originally applied to Southern Babylonia, that afterward it included the territory from Babylon to the Persian Gulf and that finally it came to be used by the Assyrian kings, now of Southern Babylonia, now of the whole country, the latter usage being adopted by the O. T. writers. See Schrader's *Keilinschriften u. das A. T.*, 2. Aufl., Giessen, 1883, p. 131 sq.

† See Riehm, Arts. by Schrader, *Assyrien, Babylonien, Chaldäer*, etc.

case the term contains the same meaning in another phase, referring then to the happiness conferred, rather than the sorrow expelled by those embraced in it. These explanations are given essentially by Saadia. Buxtorf understands *instruments of music;* Aben Ezra, *tunes and songs;* Rashi, *tables;* the old versions conjecture *food.*

24. עֲלוֹהִי *over it.*

Chap. VII. 4. מְרִיטוּ. Peil.

5. וְלִשְׁטַר *and side* (i. q. וְלִסְטַר).

20. חַבְרָתַהּ. See Note on Gen. VII. 14.

22. הֶחֱסִנוּ. Hiphil for Aphel.

EZRA IV. 8—VI. 18; VII. 12—26.

Chap. IV. 8. כְּנֵמָא (כְּ and נֵימָא [from אֱמַר with ר apocopated as in the Talmud]) *as we say, thus.*

10. כְּעֶנֶת *according to time, as follows.*

11. אִגַּרְתָּא corresponds to the usual Assyrian word for letter.*

12. וְשׁוּרַיָּ אֹשַׁכְלִלוּ. א belongs to previous word and the verb is in Shaphel.

13. אַפְּתֹם. The derivation of this word from the Persian انجام *end* seems less unsatisfactory than the adoption of conjectural meanings like *treasury*, *revenue*, or *tribute.* Baer adopts the reading with final ם.

14. "To season with the salt of the palace" is "to derive support from the king."

15. הָחָרְבַת. Hophal, see Note to Gen. II. 12.

17. כְּעֶת i. q. כְּעֶנֶת.

18. קְרִי. Peil.

---

* See George Evans, *An Essay on Assyriology*, p. 35, London, 1883.

22. *And be cautious of committing an error in this matter.*—הַנְזָקַת. Inf. as verbal noun in const. state.

Chap. V. 3. לְבְּנֵא. מ of the Inf. omitted and represented by dag. forte. But see Appendix to Baer's text.

5. יְהָךְ, from הֲלַךְ, Impf. Peal in pause.

8. גְּלָל. Only used after אֶבֶן describing the same as one of great weight which must be rolled to its destination.

Chap. VI. 3. בֵּית....מְסוֹבְלִין *As to the house of God in Jerusalem let the house be built as a place where they are offering sacrifices and whose foundations are capable of supporting* (the structure). מְס׳ is a kind of Poel part.

5. וִיהַךְ. See V. 5.

Chap. VII. 12. גְּמִיר *perfect* (peace), an opening salutation expressive of good will.

13. יְהָךְ. See V. 5.

23. אַדְרַזְדָּא. See Vocabulary and Grammar of Luzzatto p. 51. Cf. Fried. Delitzsch, Preface to Baer, p. VI.

NOTES ON THE REMAINING SELECTIONS.

Gen. VIII. 3. מֵעֲלוֹי. Pleonastic suffix.—וְתַיְיבִין. ו and י were often doubled to indicate consonantal value.

4. קַדְרוֹן evidently for קַרְדוֹן i. q. קַרְדוּ.

7. דִּיבְאִישׁוּ an orthographic corruption for דִּיבִישׁוּ.

10. שַׁדְּרָא. Pael Inf. for שַׁדָּרָא.

Josh. XX. 3. מַדְּעֵיהּ. Suff. = the killer.—וִיהָוְיָן. Pael Impf.

5. וּמִדְּקָמוֹהִי (וְ—מִן—דְּ—קֳדָם—וֹהִי).

Isa. VI. 1. וּמִזִּיו, בִּשְׁמַיָּא, מְרוֹמָא, כּוּרְסֵיהּ, יְקָרָא. According to the Jewish theology, the heavens are composed of seven spheres, the upper being the abode of God and his righteous ones and consisting of three *concentric* spheres. In the central of these is the Throne of God, separated by a פרגוד (curtain) of clouds from the sphere of righteous men, who, in turn, are separated by a second one from the angels. The righteous dead and the angelic messengers draw near to God and hear His voice from behind the פרגוד. The Throne of Glory within is the eternal seat of God, of sapphires with footstool of the same. By it, is proclaimed in blinding brilliancy the Glory of God, a glory which is light, the form, as it were, of God Himself, and frequently identified with the personality of God. From this brilliant glory is emitted a splendor called זיו, which constitutes the food of angels, fills the heavenly spaces and illumines earth itself.* See above p. 61.

5. מְגַֽטַל for מִתְגַֽעַל.

Ps. XXIV. 3. טוּר וגו׳ contains names which the later Jews applied to Paradise, the final abode of the righteous.†

7. תַּרְעֵי. Two gates, of rubies, led into Paradise.‡

9. גִּנְתָא דְעֵדֶן the future Paradise, containing everything pleasant to taste and smell and delightful to eye and ear. Into this sensuous abode, the place of fruits and flowers and delicate food, to the sight of precious stones and the song of angelic choirs, the righteous, suitably accoutred, are guided by angelic bands.†† See p. 61.

Ruth II. 7. מָה ד *whatever that.*—פּוֹן *perhaps, I suppose.*

11. תִּשְׁתֵּיזִבִי intrans. ן omitted.

---

* Weber 158–161. † Weber 330. ‡ Weber 331. †† Weber 331, 332.

VOCABULARY.

NOTE.—It must be remembered that in Aramaic a *mixed* syllabe may have a *long* vowel, that *tone*-long vowels and those *naturally*-long are used interchangeably and that *short* vowels may be used for the corresponding *long* ones and the reverse. Hence both full and defective forms appear of which usually only one is given in the Vocabulary. Many of these differences undoubtedly arose from the fact that *vowel-letters* were employed in the *unpointed* text, which many editions have retained in addition to *vowel-signs*.

The vowels Ḥireq and Tsere are freely interchanged and less frequently other vowels also; e. g., Ḥolem and Shureq. Cf. the several readings in the Note to Dan. V. 17.

The consonants ט and ס are equivalent to ת and שׁ. Final א, ה and י may be used indifferently. Instead of doubling a consonant by dag. forte, the previous vowel may be heightened; or a נ may be inserted; e. g., אַסּוֹ or אָסוֹ; אִבָּא or אִנְבָּא.

In seeking the definition of verbs, it will be understood, unless stated otherwise, that the Pael is equivalent to the Peal, and that the Ithpe. and Ithpa. are passive in signification.

VOCABULARY.

א

אָב, אַב m. *father*, emph. אַבָּא; with suff. it takes the form אֲבוּ; as, אֲבוּךְ *thy f.*, אֲבוּהִי and אֲבוּי *his f.* (also אֲבִיךְ *thy f.*). With one exception, אַבָּא is used for אֲבִי *my f.* Plur. אֲבָהָן, const. אֲבָהָת, emph. אֲבָהָתָא, with suff. אֲבָהָתִי or אֲבָהָתַי *my f.s*, אֲבָהָתָךְ *thy f.s*, etc., using suff. of either sing. or plur. nouns.

אֵב, emph. אִבָּא, אִיבָּא and אִנְבָּא m. *fruit*, *produce.*

אֲבַד *to perish.* Aph. אוֹבַד and הוֹבַד *same; to destroy, extirpate.* Hoph. הוּבַד *to be destroyed.*

אַבּוּב m. *shepherd's pipe; water-organ.*

אֲבִימָאֵל pr. n. *Abimael.*

אֶבֶן and אֲבַן c. *stone.*

אֲגַר, אָגָר m. *pay*, *reward.*

אִגְּרָא f. *epistle*, *letter.*

אִגֶּרֶת f. *same.*

אֱדַיִן adv. *then.* בֵּאדַיִן *same.*

אָדָם m. *man;* pr. n. *Adam.*

אַדְמָא f. *ground.*

אַדְמָה pr. n. *Admah.*

אֲדָר pr. n. *the month Adar* (12th, about March).

אִדַּר m. *threshing-floor.*

אֲדַרְגָּזְרִין pl. m. *chief judges.*

אַדְרַזְדָּא adv. perhaps *carefully* [or *eagerly.*

אֶדְרַע c. *arm.*

אוּדְנָא, אוּדַן f. *ear.* Plur. const. אוּדְנֵי.

אוּזָל pr. n. *Uzal.*

אוֹחֲרָן, אוּחֲרַן adj. m. *other*, *another.*

אוֹחֲרִי adj. f. *same.*

אוֹפִיר pr. n. (Heb.) *Ophir.*

אוֹרַח m. *way.*

אוֹרַיְתָא f. *law.*

אוּרְכָּא m. *length;* const. אֹרֶךְ.

אֵזָא, part. pass. אֵזֵא, *to light, kindle; to heat.*

אֲזַד i. q. foll. word. אַזְדָּא i. q. אֲזַלַת.

אֲזַל, Impf. יֵיזֵיל, *to go; to depart.*

אַח m. *brother,* emph. אֲחָא, with suff. אָחִי or אֲחִי *my brother;* אֲחוּהִי *his b.,* etc. Plur. אַחִין, with suff. אֶחָיךְ and אֲחָךְ *thy b.,* etc.

אַחֲוָיָה f. *explanation.*

אֲחִידָה f. *enigma.*

אַחְמְתָא pr. n. *Achmetha* i. e. *Ecbatana.*

אַחְסָנָא f. *possession.*

אָחֳרִי adj. f. *other, another.*

אַחֲרִי f. *last; end.*

אַחֲרֵי prep. *after.*

אָחֳרֵין adv. עַד א׳ *at last.*

אָחֳרָן adj. m., אַחֲרִיתָא, אָחֳרְתָא f. *other, another.*

אֲחַשְׁדַּרְפְּנִין m. pl. *governor-generals.*

אֲחַת, אַחַת f. *sister.*

אֲטָד m. *brier.* Plur. אַטְדִין.

אִידָא, אַיְדָא f. *hand.*

אֵידֵין comp. inter. pron. *who, which, what.*

אִילָן m. *tree.*

אֵימָא f. *terror; fear.*

אֵימַת, אֵימָתַי adv. *when.*

אִין conj. *if.*

אִיקַר, אַיְקָר m. *glory.*

אִית or אִיתַי adv. *there is, there are.* It takes suff. of pl. nouns.

אִיתְצַד Ithpe. of צְדִי.

אַכַּד pr. n. (Heb.) *Accad.*

אֲכַל *to eat; to consume.*

אַל adv. *not,* especially with Impf. in prohibition, etc.

אֵל dem. pron. *these.*

אֲלָא, אַלְתָא *club; beam* lying upon the posts of doors. Plur. אִילָוַת, אֵילָוַת. אַלְוַת סִיפַּיָא *the upper thresholds of the door-posts.*

אֵלֶּה dem. pron. *these.*

אֱלָהּ m. *God.* Pl. excel. often אֱלֹהִים.

אֱלָהֵן, אִלָּהֵן conj. *but; unless.*

אֲלוּ interj. *behold.*

אֲלוּמָּא *sheaf.*

אֱלִימֶלֶךְ pr. n. *Elimelech.*

אֲלִיף *to be accustomed.* Pa. אַלֵּיף *to exercise; to teach.*

אֱלִישָׁא pr. n. *Elisha.*

אִלֵּךְ dem. pron. m. *these; those.*

אַלְמוֹדָד pr. n. *Almodad.*

אִלֵּין dem. pron. m. *these; those.*

אֲלַף and אֶלֶף m. *thousand.* Pl. אַלְפִים.

אִם f., emph. אִמָּא, *mother;* with suff. אִמָּךְ and אִמֵּיךְ. Plur. אִמְהָן; with suff. אִמְהָתְהוֹן and אִמֵּיהוֹן.

אִם conj. *if.*

אֲמָא f. *nurse, maid;* emph. אַמְתָא. Plur. אַמְהָן, אַמְהָת.

אַמָּא and אַמָּה f. *cubit.* Plur. אַמִּין.

אֻמָּא, אוּמָּא f. *people, nation.* Plur. אֻמִּין.

אֱמוֹרָאֵי pr. n. *the Amorites.*

אֲמִיטְתָּא f. *thick darkness.*

אֲמַן. Aph. *to believe.* Pass part. *certain; faithful.*

אֲמַר *to say, tell; to command.*

אִמַּר m. *lamb.*

אֶמְתָּנִי adj. *strong.*

אָן adv. *where, whither.*

אֲנָא pers. pron. c. *I.* Plur. אֲנַחְנָא *we.*

אִנְבָּא m. *fruit.*

אִנּוּן, אִנִּין pers. pron. m. *they, those;* the copula.

אֱנוֹשׁ pr. n. *Enos;* m. *man* (Heb.).

אֲנַס *to constrain; to oppress; to occasion anxiety.*

אֲנַף m. *face, countenance; nostril.*

אֱנָשׁ, אֱנַשׁ, אֱנָשׁ, אִנָשׁ, אִינָשׁ m. *man;* emph. אֱנָשָׁא, אִינָשָׁא, נָשָׁא. Plur. אֱנָשִׁין and ־ִים.

אַנְתְּ, אַנְתְּה pers. pron. c. *thou.*

אִנְתְּתָא, אִנְתְּתָא f. *wife.*

אַנְתּוּן i. q. אַתּוּן *ye.*

אַנְתּוּסָאֵי pr. n. *the Antusites.*

אָסוּ and אָסוּ f. *medicine.*

אֱסוּר m. *band, fetter.*

אָסְנַפַּר pr. n. *Asnapper.*

אָסְפַּרְנָא adv. *speedily.*

אֲסַר *to bind.* Part. אֲסִיר *bound.* Plur. emph. *the bundles,* or *sheaves.*

אֱסָר m. *prohibition.*

אָע m. *wood.*

אַף conj. *also.*

אַפָּא, אַף m. *face;* with fem. suff. 3d per. אַפַּהּ, אַפָּהָא. אַפֵּי בָרָא *surface of the field,* i. e., *the field.*

אֲפִילוּ conj. *even, even if.*

אֶפְרַיִם pr. n. (Heb.) *Ephraim.*

אֲפַרְסָיֵא pr. n. *the Apharsites.*

אֲפַרְסְכָיֵא pr. n. *the Apharsachites.*

אֲפַרְסַתְכָיֵא pr. n. *the Apharsathchites.*

אַפְּתֹם adv. perhaps *in the end, at last* (from the Persian), as Gesenius.

אֶצְבַּע f. (Pl. ־ִין and ־ָן) *finger, toe.*

אַרְבַּע f., אַרְבְּעָה m. num. adj. *four.* אַרְבְּעִין *forty.*

אַרְגְּוָן adj. *purple.*

אֲרוּ interj. *behold.*

אַרְוָדָיֵא pr. n. *the Arvadites.*

אֲרוּם conj. *because, that.* אֲרוּם אֱלָהֵן *but.*

אֹרַח f. *way.* Pl. אֹרְחָן and אָרְחָן.

אֲרֵי conj. *because, that, when, if, but.*

אֲרֵי and אַרְיֵה m. *lion,* emph. אַרְיָא. Plur. אַרְיָוָן, emph. אַרְיָוָתָא.

אַרְיוֹךְ pr. n. (Heb.) *Arioch.*

אֲרִיךְ *to be long.* Aph. *to lengthen; to tarry, wait.*

אֲרִיךְ adj. *fit, proper.*

אֶרֶךְ pr. n. (Heb.) *Erech.*

אַרְכָה and אַרְכָהָא f. *prolongation, duration, continuation.*

אַרְכּוּבָה f. *knee.*

אַרְכְּוַי pr. n. *an Archevite.* Plur. emph. אַרְכְּוָיֵא.

אֲרָם pr. n. (Heb.) *Aram.*

אַרְמִינְיָא pr. n. *Armenia.*

אֲרַע *to meet; to happen.* Aph. אוֹרַע *same.*

אֲרַע, אַרְעָא c. *earth, country, land, ground.*

אֲרַע adv. *below;* with מִן, *inferior.* (אֲרַעָא occurs).

אֲרַע, אַרְעָאָה m. adj. *under, at the bottom.*

אִרְעָא, אֶרְעָא *meeting, chance.*

אַרְעִי f. *what is lowest; bottom.*

אַרְפַּכְשַׁד pr. n. (Heb.) *Arphaxad.*

אֲרַק c. *earth.*

אַרְתַּחְשַׁ(שְׂ)(תְּ)א, (סְתָּ) pr. n. *Artaxerxes.*

אֵשׁ, אֶשָּׁא m., אֶשָּׁא f. *fire.*

אוֹשׁ, אוּשָׁא m. *foundation.*

אֲשַׁר, אֲשַׁד, אֲשִׁיד *to pour out, to shed.* Impf. יֵשׁוּד ,יְשׁוּד. Ithpe. אִתְאֲשִׁיד ,אִתְאֲשַׁד, אִתְּשַׁד.

אַשּׁוּר pr. n. (Heb.) *Asshur.*

אַשְׁכְּנַז pr. n. (Heb.) *Ashkenaz.*

אַשָּׁף m. *conjurer.* Plur. as if from אָשֵׁף.

אֻשַּׁרְן m. *wall.*

אֶשְׁתַּדּוּר m. *rebellion, sedition, revolt.*

אִשְׁתְּמוֹדַע 1. Ishtaf. *to recognize; to prefer; passive of same; to give oneself to anyone to be recognized.*

2. m. adj. *relative, kinsman.*

אִשְׁתְּמוֹדָעוּתָא f. *recognition; [preference.*

אָת m. *sign.*

אַתְּ pers. pron. m. *thou.*

אֲתָא *to come.* Hoph. הֵיתָיִת, הֵיתָיו.

אִתְּתָא f. *woman, wife.* Emph. אִתְּתָא. Plur. נְשִׁין.

אִתְבֵּישׁ Ithpe. of יְבֵישׁ.

אַתּוּן pers. pron. m. *ye, you.*

אַתּוּן c. *furnace, oven.*

אָתוּר, אַתּוּר pr. n. *Assyria.*

אֲתוּרָאָה (or אַתּ׳) pr. n. *Athura* (the Assyrian).

אִתְמְלֵי, אִתְמָלִי adv. *yesterday.* תְּמָלֵי and אִתְמַלֵּי occur.

אֲתַר m. *place.*

אִתְּשַׁד Ithpe. of אֲשַׁד.

ב

בְּ prep. *in, by, with.*

בִּאוּשׁ adj. m., בִּאוּשָׁא f. *wicked.*

בְּאֵשׁ *to be bad.* בְּאֵשׁ עַל *to displease.*

בָּבֶל pr. n. (Heb.) *Babylon.*

בַּבְלַי pr. n. *Babylonian.* Plur. emph. בַּבְלָיֵא.

בְּגִין prep. *on account of.*

בְּדִיל *same.* בְּדִיל דְּ *so that, that.*

בִּידְלְחָא, בְּדוּלְחָא, בְּדָלְחָא and בְּדָלְחָא m. *bdellium,* a precious stone.

בַּדַּר Pa. *to scatter.*

בְּהִילוּ f. *haste, quickness.*

בַּהֵל Pa. 1. *to terrify.* 2. *to hasten.* Ithpe. Inf. הִתְבְּהָלָה *haste.*

בּוּטְמָא c. *terebinth.*

בּוּכְרָא m. *the first born.*

בּוֹעַז pr. n. (Heb.) *Boaz.*

בּוּרְלָא m. *beryl.*

בּוּת *to lodge, pass a night.*

בּוּתְנַן see מַתְנָן.

בְּזַע *to split, cleave, divide.*

בְּטַח *to trust.* Aph. *to persuade; to trust.*

בְּטֵל *to cease; to be idle.* Pa. *to cause to cease; to hinder, frustrate.*

בֵּין and בֵּינֵי prep. *between, among.* It takes suff. of both sing. and plur. nouns.

בִּינָה f. *understanding.*

בִּירְיָא f. *created being; creature; creation; living things.*

בִּירָא f. *castle.*

בִּישׁ adj. m. *bad, evil.*

בִּישָׁא adj. f. *same.*

בַּיִת m. *house;* the *place* in which anything is kept. Emph. בַּיְתָא, בֵּיתָא; const. בֵּית; plur. בָּתִּין. בֵּית לֶחֶם pr. n. (Heb.) *Bethlehem.*

בְּכָא *to weep.*

בַּכִּיר adj. m. *everything which is early* or *timely.* Pl. *firstlings.*

בָּל m. *heart.*

בְּלָא *to wear out; to afflict, oppress.* Pa. *same.* Aph. *to destroy.*

בְּלוֹ verbal from same, *excise.*

בְּלוּט m. *oak.*

בֵּלְטְשַׁאצַּר pr. n. *Belteshazzar.*

בֵּלְשַׁאצַּר pr. n. *Belshazzar.*

בְּלִי (Heb.) *nothing, not.* מִבְּלִי *from not, because not.*

בֵּן see בַּר.

בְּנָא, בְּנֵי *to build; to rebuild.* בְּנַיְתַהּ *I have built her.*

בִּנְיָן m. *building, structure.*

בְּנַס *to be angry.*

בְּסוֹרָא f. *message, annunciation.*

בְּסַר m. *flesh.*

בְּעָא, בְּעֵי *to seek; to ask; to desire.*

בָּעוּ f. *request, petition.*

בְּעִיר c. *cattle.*

בְּעֵל or בַּעַל m. *master; husband.*

בְּעַר *to burn; to consume.*

בֶּצֶר pr. n. (Heb.) *Bezer.*

בִּקְעָה f. *valley.*

בַּקַּר Pa. *to search.* Ithpa. *same; pass.*

בַּר or בָּר m. *son,* emph. בְּרָא; pl. בְּנִין, emph. בְּנַיָּא, const. בְּנֵי; with suff. בְּנַי, בְּנָךְ, בְּנֵיכוֹן.

בַּר, בָּרָא partc. *except; outside; what is without; the field.*

בְּרָא *to create.* [*pure.*

בְּרִיר, בָּרִיר part. as adj. *separate,*

בְּרַךְ *to kneel; to bless.* Pa. בָּרֵךְ *to bless.* Part. מְבָרַךְ or מְבוֹרָךְ.

בְּרַךְ and בֶּרֶךְ f. *knee.*

בִּרְכָא and בִּרְכְתָא f. *blessing, benediction.*

בְּרַם adv. *certainly; also;* conj.

בְּשַׂר m. *flesh.* [*yet; but.*

בְּשַׁל *to cook.* [gallons).

בַּת m. *bath* (seven and one-half

בַּת f. *daughter*, emph. בְּרַתָּא. const. בְּרַת. Plur. בְּנָן, const. בְּנָת, emph. בְּנָתָא.

בְּתוּלִין pl. m. *virginity.*

בָּתַר prep. *after.* With suff. it takes both a sing. and plur. form, בַּתְרִי, בַּתְרַי.

ג

גְּאַל *to redeem.* Part. גָּאֵל *redeemer* of blood = *avenger* of blood.

גַּב m. *back; surface.* Plur. with suff. גַּבַּיהּ, *her back.*

גֹּב m. *pit, den.*

גְּבוּרָא f. *power; strength.*

גִּבָּר, גִּיבָּר adj. m. *strong; powerful; robust; hero; warrior; giant.*

גְּבַר m. *man, male.* Emph. גַּבְרָא and גּוּבְרָא. Plur. גַּבְרִין and גֻּבְרִין; emph. גּוּבְרַיָּא.

גָּד pr. n. (Heb.) *Gad.*

גְּדָבְרִין i. q. גְּזָבְרִין.

גְּדַד *to cut off; to cut down.*

גְּהִנָּם and גֵּהִנָּם m. *Gehenna* (Valley of Hinnom).

גַּו, גַּו, גָּוָא, גֵּו m. *midst;* const. גּוֹ; with suff. גַּוַּהּ, גַּוָּהּ, גַּוֵּהּ.

גּוֹא *same.*

גֵּוָה f. *pride.*

גּוּחַ *to go forth; to break forth.* Aph. אַגִּיחַ (אַגֵּ׳, אָגֵ׳) causative.

גְּוִיָּה f. *body.* With suff. גְּוִיָּתֵיהּ.

גּוֹלָן pr. n. (Heb.) *Golan.*

גּוּר *to sojourn.* Ithpa. *same; to be made a proselyte.*

גְּזָבַר m. *treasurer.* Plur. גִּזְבְּרִין and גְּזַבְרִין. [*be detached.*

גְּזַר *to cut off; to decree.* Ithpe. *to*

גָּזַר m. *diviner.* Properly, a part. from גְּזַר.

גְּזֵרָא f. *decree.*

גֵּי or גֵּיא m. *valley.*

גִּיּוֹר m. *stranger; proselyte.*

גִּיחוֹן pr. n. (Heb.) *Gihon.*

גַּיֵּר (Pa. of גּוּר) *to make proselytes; to convert.*

גִּיר m. *chalk; plastering.*

גְּלֵי, גְּלָא *to emigrate, wander; to be visible; to reveal.* Peil גְּלִי and גֱּלִי. Ithpe. *to show oneself, to make onself visible.* Aph. הַגְלִי *to carry captive.*

גַּלְגַּל m. *wheel.* גַּלְגִּלּוֹהִי *his wheels.*

גָּלוּ f. *exile, captivity; exiles.*

גְּלִילָא f. *circuit;* pr. n. *Galilee.*

גְּלָל m. *rolling; weight.*

גִּלְעָד pr. n. (Heb.) *Gilead.*

גְּמוּל m. *reward.*

גְּמִיר adj. m. *perfect.*

גְּמַל *to repay; to recompense.*

גֹּמֶר pr. n. (Heb.) *Gomer.*

גַּן and גַּנָּא f. *garden;* emph. גִּנְתָא and גִּנְּתָא; const. גִּנַּת. Plur. גִּנִּן.

גְּנַז m. *treasure.* בֵּית גִּנְזַיָּא *treasury.*

גְּנַן *to encompass; to cover, protect.* Pa. *to protect.* Aph. אַגֵּין and אָגֵין *same.* גּוֹן occurs.

גְּעַל not used. Ithpe. *to be defiled.* Part. מִגְּעַל.

גַּף m. *wing.*

גֶּפֶן c. *vine.*

גֶּרֶם m. *bone.*

גִּרְגָּשָׁאֵי pr. n. *the Girgasites.*

גְּרָר pr. n. (Heb.) *Gerar.*

גֶּשֶׁם m. *body.*

גֶּתֶר pr. n. (Heb.) *Gether.*

ד

דְּ rel. pron. *who,* etc.; conj. *that, so that; because;* sign of the Genitive case.

דָּא dem. pron. f. *this; that;* with Heb. article הָדָא

דְּאַת denom. Pe. not used. Aph. *to bring forth green; to germinate.*

דֹּב m. *bear.*

דְּבָב m. *enmity.* בְּעֵל דְּבָבָא *an enemy.*

דְּבָבוּ f. *enmity.*

דְּבַח *to offer sacrifices*

דְּבַח m. *sacrifice.*

דְּבֵק *to cleave to.*

דְּבַר and Pa. דַּבַּר *to conduct; to govern; to take.*

דִּבְרָא f. *cause; reason.*

עַל דִּבְרַת דִּי *so that.*

דְּדָן pr. n. (Heb.) *Dedan.*

דְּהַב m. *gold.* Emph. דַּהֲבָא.

דֶּהָיֵא or דֶּהֲוֵא pr. n. *the Dehavites.*

דְּהַךְ *to deride.*

דָּוִד pr. n. (Heb.) *David.*

דּוֹדָנִים pr. n. (Heb.) *Dodanim.*

דּוּכְרָן and דָּכְרָן m. *token; remembrance.*

דּוּן and דִּין *to judge.*

דּוּר *to dwell.*

דּוּרָא pr. n. *Dura.*

דּוּשׁ *to tread under foot; to beat out; to crush.*

דַּחֲוָה f. *female musician* (?).

דְּחַל *to fear; to dread.* Pa. דַּחֵל *to terrify.*

דַּחֲלָא f. *fear; terror; object of fear* or *reverence*, particularly *God; idol.* Emph. דְּחַלְתָּא(דְּ).

דִּי i. q. דְּ; also *but;* often redundant. מִן דִּי *because; since.*

דִּיגְלַת pr. n. *Tigris.*

דֵּיכִי dem. pron. m. *this here; there; that*

דִּיל sign of the Genitive, contracted from דִּי לְ.

דִּין i. q. דּוּן.

דִּין m. *judgment; justice; account.*

דַּיָּן m. *judge; advocate.*

דִּינָיֵא pr. n. *the Dinaites.*

דִּיתְאָה m. *grass.*

דֵּךְ m. דָּךְ f. dem. pron. *this.*

דְּכָא, דְּכֵי *to be clean.* Ithpe. אִדְּכֵי.

דְּכֵי adj. m. *unmixed; clean; pure.* Emph. דַּכְיָא.

דַּכְיָא adj. f. *same.* Emph. דְּכִיתָא.

דִּכֵּן dem. pron. c. *this.*

דְּכַר and דְּכִיר *to remember; to be mindful.*

דְּכַר m. *male; ram.*

דִּכְרוֹנָה f. *record, memorial.*

דָּכְרָן m. *same.*

דִּלְמָא adv. *that not, lest.*

דְּלַק *to burn.*

דַּם, דְּמָא m. *blood.* With suff. דְּמִי, דְּמֵיה, דְּמְכוֹן, etc.

דְּמָא, דְּמֵי *to resemble; to think.* Pa. *same.*

דְּמוּ f. *likeness; similarity.*

דָּמִין pl. m. *what is similar; price, [value.*

דְּמַךְ *to sleep.*

דֵּין, דֵּן dem. pron. m. *this; that.* With Heb. article הַדֵּין.

דְּנָא, דְּנָן dem. pron. c. *this; that.* With article הַדְּנָא.

דָּנִיֵּאל pr. n. *Daniel.*

דִּקְלָה pr. n. (Heb.) *Diklah.*

דְּקַק *to be broken in pieces.* Aph. *to break in pieces.* Aph. Part. מְהַדֵּק.

דָּר m. *age; generation.*

דְּרוֹעָא see זְרוֹעַ.

דָּרְיָוֶשׁ pr. n. *Darius.*

דְּרַע, דְּרָע m., *arm.*

דְּרַע *to sow.*

דְּרַע m. *seed, seed-time.*

דָּת f. *law; decree.*

דֶּתֶא m. *young tender herb; grass.* Emph. דִּתְאָא.

דְּתָבָר, m. pl. דְּתָבְרִין, *a person skilled in law; lawyer.*

ה

הֲ inter. prefix, as in Hebrew.

הָא and הֵא interj. *behold.* [*that.*

הָא and הָאי dem. pron. c. *this;*

הֲבָל and הֶבֶל m. *warm breath; vanity;* pr. n. *Abel.* Const. הֲבֵל, הֲבַל; Emph. הַבְלָא and הֶבְלָא.

הָדָא and הַדָּא f. (comp. of דָּא and Heb. article; according to some, of הָא דָא); *this here; that there.*

הַדָּבְרִין pl. m. *ministers of state.*

הֲדוֹרָם pr. n. (Heb.) *Hadoram.*

הָדֵין m. *this here; that there*

הַדָּם m. *piece; fragment.*

הָדֵן adv. *then.*

הֲדַר Pa. הַדַּר *to honor; to adore.*

הֲדַר and הַדְרָא m. *splendor; pomp; majesty; honor; glory.*

הַהִיא f. comp. of הִיא and Heb. article.

הֲוָא, הֲוֵי *to be.* Impf. יֶהֱוֵא, apoc. יְהִי or יֶהֱא, תְּהִי, אֱהִי, etc. Impf. with לְ omits preform. and is used as the subj. or optative; e. g. לֶהֱוֹן, *that they might be;* לֶהֱוֵא *may it be.*

הוּא pers. pron. m. *he, this, that, which;* copula.

הִיא and הִי pers. pron. f. of הוּא. With Heb. article הַהִיא.

הֵידֵין dem. pron. and adv. i. q. דֵּן.

הֵיךְ adv. and conj. *as; as if.*

הֵיכַל, הֵיכְלָא, הֵיכְלָא m. *temple; palace.*

הֵיכְמָא partc. (הֵיךְ מָא) *so as; according as.*

הֵיכְנָא partc. *so; thus; even as; according to.*

הָכָא adv. *here.*

הֲלַךְ (הַךְ) and הֲלִיךְ, *to walk; to go.* Inf. מְהַךְ, Impf. יְהָךְ. Pa., Ithpa. and Aph. *same.* Aph. Impf. 2d f. s. תְּהַכִין.

הֲלָךְ m. *toll.*

הַלְּכָא and הִלְכָא adv. *hither.*

הֲלָכָא and הִלְכָא f. *way; journey; custom.*

הַלְלוּיָהּ (Heb.) *praise Jehovah; Hallelujah.*

הִמּוֹ and הִמּוֹן pers. pron. pl. m. *they; them;* copula.

הַמְנוּךְ and הַמְנִיךְ m. *chain* esp. for the neck.

הָן adv., i. q. אָן, *where.*

הֵן interj., conj. and adv. *if; when;* sign of a question. הֵן....הֵן *whether....or.*

הַנְזָקָא (נְזַק) Aph. Inf. as verbal noun, *injury, hurt.*

הֲפַךְ *to turn.* Ithpe. refl. Ithpa. *to revolve.*

הַרְדּוּבְלָא m. *water-organ; organ.*

הַרְהֹר m. *thought.*

הִתְנַדָּבוּת verbal (נְדַב) *free-will offering.*

ו

וְ conj. *and; but;* etc. No *vav conversive* in Chald.

וַי interj. *woe.*

וַכַּח Pa. not used. Ithpa. *to be clearly shown; to be shown one's innocence* or *another's guilt; to remonstrate, dispute.* Aph. *to reprove; to show one his guilt; to punish.*

ז

זְבַן *to buy; to gain.* Pa. *to sell.*

זְהִיר part. and adj. *enlightened; prudent; cautious.*

זוּן *to feed.*

זוּעַ *to tremble.*

זִיד, Aph. הֲזִיד, *to act proudly.*

זִיו m. *brightness, splendor, magnificence.*

זֵיעָא f. *sweat.* Emph. זֵעֲתָא.

זֵיתָא m. *olive; olive tree.*

זָכוּ and זְכוּ f. *innocence, righteousness.*

זַכַּי, זַכַּאי adj. m. *pure, innocent.*

זְכַרְיָה pr. n. (Heb.) *Zechariah.*

זְמַן m., זִמְנָא f., *time.*

זַמֵּן Pa. *to appoint; to prepare.* Ithpa. הִזְדַּמַּן *to concert.* Aph. [=Pa.

זְמָר m. *music.*

זַמָּר m. *singer; musician.*

זַן m. *species; sort.* זְנוֹהִי *his kinds.*

זְעֵיר adj. m. and adv. *little; small; few; a little.* Plur. זְעִירִין (עֲ).

זָע, זָעַע *to quake, shake, tremble.*

זְעַק *to cry out.*

זְקַף *to elevate; to suspend,* as a malefactor.

זְרֻבָּבֶל pr. n. (Heb.) *Zerubbabel.*

זְרוּעַ, זְרוּעַ, זְרִיעַ m. *what is sown; seed-time.*

זְרַז m. *girdle.*

זְרַע *to sow, seed.*

זְרַע, זַרְעָא m. *seed; children; posterity.*

זַרְעִי, זַרְעִיתָא f. *family.* Plur. זַרְעָן; with suff. זַרְעִיָתְהוֹן.

ח

חֲבָא and חֲבִי *to be hidden; concealed; to be gone.*

חֲבוּלָה f. *evil deed; crime.*

חֲבַל *to be bad, vicious, corrupt.* Pa. *to injure; to corrupt; to destroy.*

חֲבָל and חֲבַל m. *damage; injury; destruction.*

חֲבַר and חֲבֵר, חַבְרָא m. *mate; companion; friend.*

חַבְרְתָא f. *same.* Pl. with suff. חַבְרָתֵהּ.

חֶבְרוֹן pr. n. (Heb.) *Hebron.*

חַגַּי pr. n. (Heb.) *Haggai.*

חַד m. חֲדָא f. num. adj. *one; a; first.* Before numerals, *time, times.*

חֲדָא adv. *once.* כַּחֲדָא *together.* לַחֲדָא *very; exceedingly.*

חֲדָא *to rejoice.*

חֶדְוָה f. *joy, gladness.*

חֲדִי m. and חֲדִין pl. m. *the breast.*

חֲדַת adj. m. *new.*

חֲוָא and חֲוִי *to tell, declare; to make manifest.* Pa. חַוִּא *same.* Aph. *same.*

חִוָּאֵי pr. n. *the Hivites.*

חוּב *to be indebted; to be sinful.* Pa. חַיֵּב *to lead into sin; to make sinful.*

חוֹב, חוֹבָא m. *debt; sin; punishment.*

חַוָּה pr. n. *Eve.*

חוּט *to sew.* Aph. *to repair.*

חִוְיָא, חִוֵי and חֶוְיָא m. *serpent.* Plur. חִוְיָן and חִוָּן.

חֲוִילָה pr. n. (Heb.) *Havilah.*

חוּל *to turn oneself; to relax; to become ill; to cease.*

חוּל pr. n. (Heb.) *Hul.*

חוּלָק m. *portion.*

חוּמָא and חוּמָא m., חוּמְתָא f., *warmth; heat.*

חוּפָאָה m. *covering; cover.*

חִוָּר adj. m. *white.*

חוּשְׁבָּן m. *act of thinking; reckoning.*

חוּת i. q. נְחַת. Aph. Imp. אַחֵת. Part. מְחִית, *to descend.*

חֲזָא and חֲזִי *to see.* Pass. Part. Peal חֲזֵא and חֲזֵי *seen; suitable.*

חֵזֶו m. *vision; aspect, appearance.* Emph. חֶזְוָא.

חֲזוּ and חֵיזוּ f. *same.* With suff. חֲזוּתֵהּ.

חֲזַר *to turn back, about; to environ.* Pa. and Aph. *same.* Part. pass. *inverted; averted.*

חֵט and חֶטְא m. *sin.* With suff. חֶטְאָךְ. Plur. חֶטְאִין, with suff. חֲטָאֵיכוֹן, חֲטָיָךְ.

חֲטָא *to err; to sin.*

חֶטְאָה and חַטְאָה m. *sin.*

חִטָּה f. *wheat.* Plur. חִטִּין.

חֲטוֹף m. *violence; plunder.*

חֲטַט *to sew.* Pa. *same.*

חֲטָיָה and חַטָּיָא f. *sin; sin-offering.*

חַי, חַיָּא adj. m. *living;* plur. חַיִּין, חַיַּיָּא, *living; life.*

חַיָּא, חַיְתָא adj. f. *living.*

חֲיָא *to live.* Aph. Part. מַחֵא and מְחֵא *preserving alive.*

חַיָּב (חַיִּב), חַיָּבָא adj. m. *indebted, bound; guilty, sinful.*

חַיֶּבְתָּא and חַיַּבְתָּא f. *same.*

חֵיוָא, חֵיוְתָא f. *beast.* Plur. חֵיוָן.

חַיִל m. *strength; host.*

חַיְתָא f. *what lives,* esp. *animal.*

חַכִּים adj. m. *wise; intelligent; wise man; Magian.*

חֲכַם and Pa. חַכֵּם and חַכִּים *to be wise; to understand.*

חָכְמָא and חוּכְמָא, חָכְמְתָא, f. *wisdom.*

חַל, חָלָא m. *vinegar.*

חֲלִילָא m. *flute; fife.* Plur. חֲלִילִין.

חֲלֵם, חֶלְמָא m. *dream.*

חֲלַף *to change; to be changed; to pass* (spoken of time).

חֲלַף and חֲלָף prep. *instead of.*

חֲלָק m. *part; lot.*

חָם pr. n. (Heb.) *Ham.*

חֲמָא *to see; to contemplate.*

חֲמָא and חֱמָא f. *heat, fury.*

חֲמוֹת f. *mother-in-law.*

חֲמִישַׁי and חֲמִישָׁאי, emph. חֲמִישָׁאָה m. *fifth.*

חֲמַר m. *wine.*

חֲמֵשׁ f., חַמְשָׁא m. *five.* Plur. חַמְשִׁין *fifty.*

חֲמָתָאֵי pr. n. *the Hamathites.*

חִנְגָּא and חִינּוּגָא m. *dance.* Plur. *dances; instruments* used for dancing.

חֲנוֹךְ pr. n. (Heb.) *Enoch.*

חִנְטִין pl. m. *wheat.*

חֲנֻכָּה f. *dedication; consecration.*

חֲנַן *to compassionate, show favor to.* Ithpa. *to pray, make supplication.*

חֲנַנְיָה pr. n. *Hananiah.*

חַסִּיר adj. *defective.*

חֲסַן *to be strong; to possess.*

חֱסֵן m. *power; might.*

חֲסַף m. *clay.*

חֲסַר *to be deficient.* חֲסָרוּ *were wanting.* Pa. *to diminish.*

חֲפָא *to cover, overlay.*

חֲצַד m. *harvest.* Plur. emph. חַצְדַיָּא.

חֲצַד *to reap; to cut.*

חֲצוֹדָא and חָצ׳ adj. m. *reaper.*

חֲצַף and Aph. *to urge, hasten.* Aph. Part. מְהַחְצַף and מַחְצַף *urgent; hasty.*

חֲצַרְמָוֶת pr. n. (Heb.) *Hazarmaveth.*

חֲקַל m. *field.* Plur. חַקְלִין and חַקְלָן.

חֲרַב *to devastate, waste.* Hoph. passive.

חֶרֶב f. *sword.*

חַרְטֹם m., used once in sing. חַרְטֻמִּין *Magians; learned men; sacred scribes.*

חֲרַךְ *to singe.*

חֲרַכָּא m. *cavity; window; hole.*

חֲרַץ m. *loin; thigh.*

חֲשַׁב *to repute, regard, count, esteem.*

חֲשׁוֹךְ m. *darkness.*

חֲשַׁח *to think necessary; to be needful; to need.* Part. act. pl. f. חַשְׁחָן.

חַשְׁחוּת f. *need, necessity,* i. e. what is necessary.

חֲשַׁל *to be* or *make thin* or *small; to crush.* Pa. *same.*

חֵת pr. n. (Heb.) *Heth.*

חֲתַם *to seal.*

ט

טְאֵב *to be glad, joyful.*

טָב adj. m., טָבָא f., *beautiful; fine; good.*

טַבָּח m. *executioner; body guard.*

טֵבֵת pr. n. *the month Tebeth* (10th, about January).

טוּפָנָא m. *flood; deluge.*

טַוַר, טוּרָא m. *mountain.*

טוּר m. *mountain; rock.*

טְוָת subs. and adv. *fasting.*

טִיבוּ f. *goodness; kindness.*

טַיֵּל Pa. *to go out* or *forth.* Palpel טַלְטֵל *to move; shake to and fro; to drive.* Part. pass. מְטַלְטַל *a rover.*

טִין m. *clay.*

טַל m. *dew.*

טַלְטֵל see טַיֵּל.

טַלְיוּ f. *youth* (abstract).

טְלַל, טְלָלָא m. *shade; shadow.*

טַלֵּל Pa. (denom.) *to hide.* Aph. *to recline for rest under the shade.*

טְמַר and Pa. טַמַּר *to hide.* Ithpe. אִטְּמַר and אִיטְמַר, and Ithpa. אִטַּמַּר *to hide one's self.*

טְמַשׁ *to dip.*

טְעָה *to wander.* Aph. *to cause to err; to seduce.*

טְעֵים, טְעַם *to taste; to eat.*

טְעֵם and טַעַם, טַעֲמָא m. *taste; wisdom; respect; account; decree; cause* to be judged.

טְפַר, טוּפְרָא m. *nail; claw.* טִפְרוֹהִי *his nails.*

טְפַשׁ *to be fat; to be stupid, hardened.* Pa. causative.

טְרַד *to expel, drive out.* Ithpe. אִיטְּרַד.

טְרַף. טַרְפָּא m. *fresh, green leaf; leaf.*

טַרְפְּלָיֵא m. *the Tarpelites.*

י

יַבָּבָא, יַבַּבְתָּא f. *noise; jubilation.*

יְבוּסָאֵי pr. n. *the Jebusites.*

יְבֵישׁ *to be dry; to dry up.* Ithpe. אִתְבֵּישׁ *to be dry.* Pa. *to make dry.*

יָבָל pr. n. (Heb.) *Javal.*

יְבַל not used. Aph. אוֹבֵיל and הֵיבֵיל *to bring.*

יַבֶּשְׁתָּא f. *the dry land.*

יְגַר m. *heap of stones; hill.*

יַד f. *hand*, emph. יְדָא, with suff. יְדָךְ, יְדֵיהּ, יְדְכוֹן. Plur. יְדִין. Dual יְדַיִן.

יְדָא, Aph. part. מְהוֹדֵא and מוֹדֵא *praying; thanking; praising.*

יְדַע *to know; to understand.* Aph. הוֹדַע, Impf. יְהוֹדַע *to make known, show.*

יָהּ (Heb. poetic) *Jehovah.*

יְהַב *to give; to set, place.* Ithpe. pass.; *to be given up.*

יַהֲבַת and יְהָבִית f. *gift; present.*

יְהוּד pr. n. *Judah; the Jewish people; the Jews.*

יְהוּדָה pr. n. (Heb.) *Judah.*

יְהוּדָי m. *Jew.*

יְהוֹשֻׁעַ pr. n. (Heb.) *Joshua.*

יוֹבָב pr. n. (Heb.) *Jobab.*

יוּבָל pr. n. (Heb.) *Jubal.*

יוֹם m. *day.* Plur. const., m. יְמֵי and יוֹמֵי, f. יוֹמָת.

יָוָן pr. n. (Heb.) *Javan.*

יוֹנָה, יוֹנְתָא, f. *dove.*

יוֹצָדָק pr. n. *Jozadak.*

יְחוּס *family; stock.*

יְחִידִי, יְחִידָאי adj. m. *only; alone.*

יְטַב *to be* or *seem good.*

יְיָ m. abbreviated name of the Deity.

יְכַח see וְכַח.

יְכֵל and יְכִיל *to be able; to prevail.* Impf. יְכוּל, יִכּוּל, יֵיכוּל. Hophal in use.

יְלַד, יְלִיד and יְלֵיד *to bear, bring forth; to beget.* Ithpe., Pa. and Ithpa. *same.*

יַלְדוּת f. *nativity.*

יַם, יַמָּא m. *sea, the sea.* Plur.

יַמִּין, יַמֵּי (יַמְמֵי), יַמַּיָּא (יַמְמַיָּא).

יְמָא and יְמִי *to swear.* Aph. אוֹמִי *to cause to swear; to confirm with an oath.*

יְמָם, יְמָמָא m. *day* (of 12 hours).

יְמָם adv. *by day.*

יְסַף and Aph. אוֹסִיף *to add.* Ittaf. תִּתּוֹסְפִּין *thou shalt be added.* Hoph. הוּסַף *to be added.*

יְעַט *to advise, counsel.* Ithpa. *to consult together.*

יַעֲקֹב pr. n. (Heb.) *Jacob.*

יֶפֶת pr. n. (Heb.) *Japhet.*

יַצִּיב adj. m. *true, certain.* מִן יַצִּיב *certainly,* [*tive.*

יִצְרָא m. *thought; impulse; motive.*

יְקַד *to burn.* Act. part. f. emph. יָקִדְתָּא. Aph. *to consume.*

יְקוּמָא m. *that which is* or *lives.*

יָקְטָן pr. n. (Heb.) *Joktan.*

יְקִידָא f. *burning; fire.*

יַקִּיר adj. m., יַקִּירָא f. *heavy; hard, difficult; worthy, honored; costly, precious.*

יְקַר *to be heavy; to be* or *be esteemed honorable* or *valuable;* as Pa. Pa. *to make heavy; to honor.* Aph. *same.*

יְקָר *worth; worthiness; honor; splendor; glory.*

יֶרֶד pr. n. (Heb.) *Jared.*

יַרְדְּנָא and יוֹרְדְּנָא pr. n. *Jordan.*

יָרוֹק and יְרוֹק m. *greenness.*

יְרוּשְׁלֶם, —שְׁלֶם, and —שְׁלֶם. pr. n. *Jerusalem.*

יְרַח and יְרַח, יַרְחָא m. *month.*

יֶרַח pr. n. (Heb.) *Jerah.*

יְרִיחוֹ pr. n. (Heb.) *Jericho.*

יְרַךְ, יַרְכָּא *thigh.* Plur. יַרְכָן.

יִשְׂרָאֵל pr. n. (Heb.) *Israel.*

יֵשׁוּעַ pr. n. (Heb.) *Jeshua.*

יְשַׁט not used. Aph. אוֹשִׁיט *to reach out, stretch forth, hand* to any one.

יַת sign of the definite object.

יְתֵב and יְתִיב, *to sit; to dwell.* Aph. הוֹתִיב.

יַתִּיר adj. m. *abundant; eminent.*

יַתִּיר and יַתִּירָא adv. *very; exceedingly.*

כ

כְּ prep. and conj. *like; as; according to.*

כָּא adv. *here.* מִכָּא *hence.*

כְּבַשׁ and כְּבֵישׁ *to press, tread, make a way; to subject; to hide; to bind, chain.*

כַּד and כִּיד conj. *as, so soon as, when.*

כְּדַב adj. *false.*

כְּדִי (כְּ דִּי) *like; as; when.* דִּכְדֵי *until.*

כָּה adv. *now.* עַד כָּה *hitherto.*

כְּהַל *to be able.*

כָּהֵין, כַּהֲנָא m. *priest.* Pl. כַּהֲנִין.

כַּו and כַּוָּא, כַּוְּתָא f. *hole in the wall; window.*

כּוּבִין pl. m. *thorns.*

כּוֹכַב m. *star.*

כַּוֵּן Pa. *to confirm; to establish.*

כּוּפְרָא m. *pitch.*

כּוֹר m. *cor,* a measure for things liquid or dry, equal to the homer.

כּוּרְסְיָא, כּוּרְסֵא and כָּרְסֵא m. *stool; throne.* Plur. כָּרְסָוָן.

כּוֹרֶשׁ pr. n. (Heb.) *Cyrus.*

כּוּשׁ pr. n. (Heb.) *Cush; Ethiopia.*

כִּכַּר and כַּכַּר m. *talent.*

כֹּל, כָּל and כּוּלִי, כָּלָא and כָּלָּא (also without dag. in ל) adj. m. *all; the whole; every; any.*

כְּלִי, כְּלָא *to hold back, check, refrain.* Ithpe. *to be restrained.*

כַּלָּא, כַּלְּתָא f. *daughter-in-law.*

כֶּלַח pr. n. (Heb.) *Calah.*

כְּלַל *to be whole.* Shaf. שַׁכְלֵל *to complete, finish.* Ishtaphal אִשְׁתַּכְלַל pass.

כְּלַם not used. Aph. *to shame.* Ithpe. *to be ashamed.*

כַּלְנֵה pr. n. (Heb.) *Calneh.*

כְּמָא conj. and adv. *as; how.* כְּמָא דְ *like.*

כְּמַת (כְּמָא יַת) *same.*

כֵּן adv. *so, thus.* בְּכֵן *then, therefore.*

כְּנָוָן pl. f. *colleagues.*

כִּנּוֹרָא and כִּנָּרָא m. *harp.* Pl. כִּנָּרִין.

כְּנִישְׁתָּא f. *assembly, congregation.*

כְּנִישׁוּת f. *gathering together, congregating.*

כְּנֵמָא adv. *thus.*

כְּנַעַן pr. n. (Heb.) *Canaan.*

כְּנַעֲנָאָה pr. n. *the Canaanite.* Plur. emph. כְּנַעֲנָאֵי.

כְּנַשׁ *to collect, glean.* Pa. *same.* Ithpe. and Ithpa. *to assemble.*

כְּסָא, כְּסֵי *to be concealed.* Pa. *to hide, conceal.*

כַּסְדַּי see כַּשְׂדַּי.

כְּסוּ f. *covering; garment.*

כַּסְלוּחָאֵי pr. n. *the Casluhim.*

כְּסַף *to injure; to insult.*

כְּסַף, כַּסְפָּא m. *silver.*

כְּעַן adv. *now.*

כַּפַּר Pa. *to wash; to purify; to atone.*

כְּפַת *to bind.*

כְּרָא *to be grieved.* Ithpe. (אֶתְ׳) *same.*

כַּרְבְּלָא f. *mantle; cloak.*

כְּרוּב m. *cherub.*

כָּרוֹז m. *herald.*

כְּרַז *to proclaim.* Aph. *same.*

כֶּרֶם and כְּרַם, כַּרְמָא m. *vineyard.*

כְּרַן m. properly *power*, *strength.* Hence, in union with יוֹם, *the power of the day*, i. e., *the day itself; the totality of the day.* The first meaning excludes and the second includes the *night.*

כַּשְׂדַּי m. *Chaldean.*

כְּשַׁר *to be right; to be agreeable.* Aph. *to deem fit* or *worthy.*

כְּתַב *to write.*

כְּתָב m. *writing; prescription; limitation.*

כִּתִּים pr. n. (Heb.) *Cyprus.*

כְּתַל and כֹּתֶל m. *wall.* Plur. emph. כְּתַלַיָּא.

כְּתַף, כַּתְפָּא f. *shoulder.*

ל

לְ prep. 1. *to; for; of.* 2. Sign of Gen. and Dat.; used often with acc. after active verbs. 3. Preform. to the Impf. of pronom. origin.

לָא adv. *nothing; not.*

לְאָה see לְעָא.

לֵאָה pr. n. (Heb.) *Leah.*

לֵב or לְבַב m. *heart.* Emph. לִבָּא; with suff. לִבִּי, לִבָּךְ and לִבְבָךְ, etc.

לְבוּשׁ m. *clothing; garment.*

לְבַשׁ *to put on; to clothe* one's self. Aph. *to clothe.*

לְהָבָאֵי pr. n. *the Libyans.*

לָהֵן conj. (לָא הֵן), *except; but;* (לְ הֵן) *therefore.*

לוּד pr. n. (Heb.) *Lud.* Aram. pl. לוּדָאֵי *the Lydians.*

לוּט *to curse.* Inf. מֵילַט.

לֵוָי pr. n. *Levite.* Pl. emph. לֵוָיֵא.

לְוָת (לְ יָת) prep. *to; toward; with.*

לַחֲדָא adv. *very; exceedingly.*

לְחוֹד adv. *alone; by one's self; separately.* בִּלְחוֹדוֹהִי (in his lonelinesses) *alone.*

לְחֵם, לַחְמָא m. *tread.*

לְחֶם m. *feast.*

לְחֵנָה f. *concubine.*

לְטָא *to curse.*

לְטַט *same.*

לֵיאוּ f. *labor; fatigue.*

לֵיל and לֵילְא m. *night.* Emph. לֵילְיָא. Plur. לֵילְוָן.

לֵילֵי adv. *by night, in the night.*

לֵיעוּ i. q. לֵיאוּ.

לֵית, לַיִת (לָא אִית), *there is not, are not.* [*lest.*

לְמָא subs. and adv. *nothing; not;*

לֶמֶךְ pr. n. (Heb.) *Lamech.*

לְעָא *to labor, toil; to be fatigued.*

לַעֲלָם adv. *forever.*

לְקַט *to gather.* Part. pass. לְקִיט.

לְרַע adv. *under* (for לְאַרַע).

לִיָּשָׁן and לִישָׁן c. *tongue.*

לֶשַׁע pr. n. (Heb.) *Lesha.*

מ

מָא inter. pron. *what; how; how!*

לְמָא *whither; why.*

מְאָה num. f. *hundred.* Dual מָאתָן, מָאתַיִן. Plur. מַאֲוָן; emph. מַאֲוָתָא, מָאָ׳ and מְאָ׳.

מֹאזְנַיִן dual m. *scales; balance.* Targums have מוֹזַנְיָא, מֹאזְנָן.

מֵאמַר see מֵימַר.

מָאן and מָן m. *vessel; instrument.*

מַבּוּעַ m. *fountain.*

מִבְּלִי see בְּלִי.

מָגוֹג pr. n. (Heb.) *Magog.*

מְגִלָּה f. *roll; book.* [*troy.*

מַגֵּר Pa. *to throw down; to destroy.*

מַדְבְּחָא, מַדְבַּח and מִדְ׳, m. *altar.*

מַדְבְּרָא m. *desert, wilderness.*

מִדָּה and מִנְדָּה f. *tax; tribute.*

מְדוֹר m. *residence.* [*a Mede.*

מָדַי pr. n. (Heb.) *Madai; Media;*

מְדִינָה f. *province; country.*

מַדְנַח m. *rising; east.* [*east.*

מַדִּינְחָא and מַדְ׳ m. *sunrise;*

(מִן דִּי קָ[ו]דָם וְהִי) מִדְּקַמוֹהִי *from before that,* i. e., *heretofore.*

מְדָר m. *dwelling, residence.*

מַדַּע m. *knowledge.*

מָה and מַה see מָא.

מַהֲלַלְאֵל pr. n. (Heb.) *Mahalaleel.*

מוֹאָב pr. n. (Heb.) *Moab.*

מוֹאֲבָאָה pr. n. *the Moabite.*

מוֹאֲבִיָּה, מוֹאֲבִיתָא pr. n. *Moabitess.*

מוֹי and מוֹיֵי, מוֹהִין pl. m. *waters.*

מוֹת m. *death.*

מוּת or מִית *to die.*

מוֹתָב m. *seat; stay; dwelling place.*

מוֹתְבָנָא m. *chair; dwelling place.*

מָזוֹן m. *food.*

מְחָא *to strike; to wound; to destroy, extirpate.* Pa. *same.* Ithpe. pass. *to be fastened.*

מְחוּיָאֵל pr. n. (Heb.) *Mehujael.*

מַחְלְקָא f. *course* or *class*, e. g., of priests or Levites.

מַחְשָׁבָא f. *thought; purpose.*

מְטָא *to come, arrive; to reach.* With עַל *to come upon; to befall.*

מְטוּל prep. *on account of; because.*

מִטְרָא m. *rain.*

מַיִין pl. m. *waters.* Const. מֵי and מֵימֵי. Emph. מַיָּא.

מֵיכַל m. *food.*

מֵימַר, מֵימְרָא m. *word, request; command.* With suff. sometimes *person* or *self.* מֵימְרָא דַיְיָ *the Word of Jehovah.*

מִישָׁאֵל pr. n. *Mishael.*

מֵישַׁךְ pr. n. *Meshach.*

מֵישַׁר, מֵישְׁרָא, מֵישְׁרֵי m. *plain, valley, flat; camping place; stopping place.*

מְלָא and מְלֵי *to be full; to fill.*

מַלְאָךְ m. *angel.*

מִלָּה f. *word; speech; matter; thing.*

מִלּוּל m. *speech; talk.*

מְלַח, מִלְחָא m. *salt.*

מְלַח *to salt; to season.*

מְלֵךְ and מֶלֶךְ m. *king.* Hebraized plur. מַלְכִים.

מְלַךְ, מִלְכָּא m. *advice; counsel.*

מַלְכָּה f. *queen.*

מַלְכוּ f. *kingdom, reign, dominion.*

מַלֵּל Pa. *to speak.*

מַמְלַל m. *manner of speech; speaking; speech.*

מִן (מִ), subs. and prep., *part; from; of; because of; rather than; than.*

מַן and מָן inter. pron. *who; what.* מַן דִּי *whoever.*

מָן see מָאן.

מְנָא and מְנֵא *to number; to reckon.* Part. pass. מְנֵא for מְנִיא. Pa. מַנִּי, מַנֵּי, מְנִי and מֵנִי *to appoint.*

מִנְדָּה see מִדָּה.

מַנְדַע m., מַנְדְּעָא, מַנְדַּעְתָּא f. *knowledge; intelligence; understanding.*

מְנָח m. *rest; quietness; silence.*

מִנְחָה f. *gift; offering; meat-offering.*

מִנְיָן m. *number.*

מִנַּן and מִינָּן adv. (מִן אָן) *whence.*

מְנַע *to refuse; to forbid; to hold back.*

מְנַשֶּׁה pr. n. (Heb.) *Manasseh.*

מְסַר *to hand over, deliver up, betray* to anyone.

מְעָא c. *belly.* With suff. מְעָךְ and מֵעָךְ. Plur. (מְעִין and מְעָן) also *belly.*

מַעְבַד m. *doing; action.*

מֶעָל m. *setting* of the sun. Plur. *same.*

מַעֲלָנָא m. *entrance; door; gate.*

מְצִיעוּ f. *middle, midst.*

מִצְרַיִם pr. n. (Heb.) *Mizraim; Egypt.*

מַקְדַּשׁ, מַקְדְּשָׁא and מוּקְדְּשָׁא m. *sanctuary; temple.*

מָר, מָרָא, מָרֵי m. *lord; master.*

מְרַד *to rebel, be rebellious.*

מְרַד, מַרְדָּא and מֵירְדָּא m. *disobedience; rebellion.*

מָרָד adj. m., מָרְדָא, מָרָדְתָּא and מָרַדְתָּא f., *disobedient; rebellious.*

מְרוֹם m. *height* partic. *Heavens-height.* שְׁמֵי מ׳ *the heavens of height*, i. e., *the high Heaven.*

מַרְחֶשְׁוַן pr. n. *the month Marchesvan* (8th, about November).

מְרַט *to pluck off.*

מַשׁ pr. n. (Heb.) *Mash.*

מֵשָׁא pr. n. (Heb.) *Mesha.*

מֹשֶׁה pr. n. (Heb.) *Moses.*

מְשַׁח, מִישְׁחָא m. *oil; Olives.*

מֶשֶׁךְ pr. n. (Heb.) *Meshech.*

מְשַׁךְ m. *skin.*

מַשְׁכְּבָא, מִשְׁכְּבָא and מַשְׁכַּב m. *couch; bed; cohabitation.*

מַשְׁכַּן m. *dwelling; tent.*

מַשְׁרוֹקִי f. *musical reed, fife.*

מִשְׁתֶּה and מִשְׁתֵּי m. *feast; banquet.*

מֵת and מִית adj. m. *dead.*

מְתוּשָׁאֵל pr. n. (Heb.) *Methusael.*

מְתוּשֶׁלַח pr. n. (Heb.) *Methuselah.*

מַתָּן and מַתַּן m. *gift; reward.*

מַתְּנָא f. *same; expense.*

מַתְנָן pr. n. *Bashan.*

נ

נְבָא and נְבִי not used. Ithpa. אִתְנַבִּי *to speak for God; to prophesy.*

נְבוּאָתָא, נְבוּאָה f. *prophecy.*

נְבוּכַדְנֶצַּר pr. n. *Nebuchadnezzar.*

נְבִזְבָּה f. *office* or *position* (?). Plur. נְבִזְבִּין.

נַבְיָא, נְבִי, נְבִיא and נָבִיא, נְבִיאָה and נְבִיָּא m. *one who proclaims by commission of God; one inspired by God; prophet.* Plur. נְבִיאִין and נְבִיאָן, const. נְבִיֵּי, emph. נְבִיאַיָּא and נְבִיַּיָּא.

נְבִיאָה, emph. נְבִיאֲתָא, נְבִיאֵתָא and נְבִיאִיתָא f. *prophetess.*

נֶבֶל, נִיבְלָא m. *lyre.* Plur. נַבְלִין and נִיבְלִין.

נֶבְרְשָׁא f. *light; candlestick.*

נְגַד *to draw; to enlarge; to flow.*

נֶגֶד prep. *toward.*

נֹגַהּ, נוֹגְהָא m. *light.*

נְגוּב and נְגִיב *to dry* or *be dried.* Ithpe. *to become dry.* Pa. *to make dry.*

נַגְוָן and נִגְוָן pl. f. *lands beyond the sea; continents.*

נַגֵּן Pa. *to play* upon an instrument.

נְגַע *to touch.* Ithpa. *to be leprous.*

נְדַב *to be willing; to give voluntarily.*

נִדְבָּךְ m. *row of stones; wall.*

נְדַד *to flee.*

נְדָן or נִדְנֶה m. *sheath; body* (as sheath of the soul).

נְהוֹר and נַהוֹר m. *light.*

נַהִירוּ f. *illumination.*

נְהַר *to shine brightly.* Pa. *to enlighten.* Aph. *to give light.*

נְהַר, נַהֲרָא m. *stream; flood; torrent.* Plur. נַהֲרִין and נַהֲרְוָן.

נוּד *to flee.*

נוּחַ *to rest.*

נוּכְרַי and נוּכְרָא adj. m., נוּכְרָאָה f., *stranger; foreigner.*

נְוָלוּ and נְוָלִי f. *dunghill.*

נוּן m. *fish.*

נוּקְבָּא f. *female.* Plur. emph. נוּקְבַיָּא.

נוּר m. *fire.*

נְזַף *to reprove.*

נְזַק *to suffer injury.* Aph. *to injure* (א or ה often retained after preform.). Aph. part. *hurtful.*

נֹחַ pr. n. (Heb.) *Noah.*

נְחַם, נְחִים *to console* (?). Pa. נַחֵים or נַחַם *to show sympathy; to console.*

נְחָשׁ m. *brass.*

נְחַת *to descend, go down.* Inf. מֵיחַת. Aph. אַחִית, Impf. יַחֵת, Imp. אַחֵת *to bring down; to deposit.* Part. pass., מַחַת and מָחַת *laid.* (א or ה often retained after preform.) Heb. Hoph. הָנְחַת *to be brought down* or *deposed.*

נְטַל *to lift up, elevate.*

נְטַר *to keep, preserve; to observe, regard.*

נִיחַ and נְיַח m., נִיחָא, נְיָחָא f. *rest, quiet.*

נִיחוֹחַ m. *sweet odor; acceptable sacrifice.*

נִיכְלָא m. *craft; deceit.*

נִינְוֵה pr. n. (Heb.) *Nineveh.*

נִיסָן pr. n. *the month Nisan* (1st, about April).

נִיצְבָא f. *plant; slip.*

נְכַס, נֶכֶס m. *wealth.* Pl. *riches.*

נָכְרַי m. see נוּכ׳.

נְמַר m. *leopard.*

נִמְרוֹד pr. n. (Heb.) *Nimrod.*

נְסֵב *to take, receive.*

נְסַח *to take away, remove.*

נְסַךְ and Pa. *to pour out; to offer.* Aph. *to sacrifice.*

נְסַךְ m. *drink-offering.*

נְסַק *to ascend.* Aph. *to cause to*

ascend; to take up. Heb. Hoph. passive.

נַעֲמָה pr. n. (Heb.) *Naamah.*

נָעֳמִי pr. n. (Heb.) *Noomi.*

נְעַר (עוּר) *to wake.*

נְפַח *to breathe; to breathe in; inflate.*

נְפִישׁ i. q. פּוּשׁ.

נְפַל *to fall; to fall down; to happen.* Impf. יִפֵּל.

נְפַק *to go out, forth; to depart.* Inf. מִיפַּק and מֵיפַק. Aph. *to bring forth, put forth, remove.*

נִפְקָא f. *expense; cost.*

נְפַשׁ and נֶפֶשׁ c., נַפְשָׁא f. *life; soul; self; a living being.*

נְפַשׁ and נְפֵישׁ *to be many; to increase.*

נַפְתּוּחָאֵי pr. n. *the Naphtuhim.*

נַפְתָּלִי pr. n. (Heb.) *Naphtali.*

נְצַב and נְצִיב *to plant.*

נְצַב m. *planting; plant.*

נִצְבָּא f. *firmness; hardness.*

נְצַח *to surpass, prevail over.* Ithpe., Pa. and Ithpa. *same.*

נְצַל *to liberate; to deliver.*

נְקֵא and נְקֵי adj. m. *pure.*

נְקַף *to encompass, surround.*

נְקַשׁ *to strike, smite.*

נְשָׂא *to take; to take away.* Ithpa., with עַל, *to rise up against.*

נְשַׁב *to breathe, blow, puff; to wave.*

נְשִׁין, נְשֵׁי pl. f. of אִתָּא.

נִשְׁמָא f. *breath; breath of life; that which lives, soul.*

נְשַׁר m. *eagle.*

נִשְׁתְּוָן m. *epistle, letter.*

נְתִינִין pl. m. *Nethinim; temple-servants.*

נְתַן *to give.* Impf. יִתֵּן etc. Once יִנְתְּן.

נְתַר *to fall; to let fall; to fall off, shed.* Aph. *to shake off.*

ס

סְאָה f. *measure; seah* (⅓ of ephah). Emph. סָאתָא. Plur. סְאִין.

סָב m. *elder; old man.*

סְבָא pr. n. (Heb.) *Seba.*

סַבְּכָא f. *sambuke* (a four stringed harp).

סְבַל *to bear; to erect.*

סְבַר *to carry, sustain; to expect; to consider; to hope.* Poel fem. סוֹבֲרַת.

סְבַר m. *bearing; aspect.* סְבַר אַפִּין *expression of the face; mien.*

סַבְתָּה pr. n. (Heb.) *Sabtah.*

סַבְתְּכָא pr. n. (Heb.) *Sabtechah.*

סְגָא *to be numerous; to be increased, grow.* Aph. *to multiply.* [*many.*

סַגִּיא and סַגִּי adj. m. *much;*

סְגִיד *to fall prostrate; to worship.*

סְגַן m. *deputy; superintendent.*

סְגַר *to shut up*

סְדֹם pr. n. (Heb.) *Sodom.*

סְדַר *to arrange.* Pa. סַדֵּר *to lay.*

סַהֲדוּ f. *testimony; proof.*

סָהִיד; סָהֲדָא and סַ׳ m. *witness.*

סָהִידָא and סָהֲדָא f. *same.*

סוּגְעָא, const. סוּגְעֵי (= סוּגְאָה, סוּגֵי) m. *abundance, multitude.*

סוּמְפֹּנְיָה f. *symphony; bag-pipe.*

סוֹף m. *end.*

סוּף *to come to an end; to be fulfilled.* Aph. *to put an end to* anything; *to consume.*

סְטַר m. *side.* מִסְטַר *beside.*

סְכַל *to see into, recognize.* Ithpa. אִסְתַּכַּל *to become wise; to understand; to look upon, contemplate; to consider.*

סְכַר not used. Pa. *to shut; to stop.*

סְלֵיק, סְלַק *to go up, ascend.* Pa. causative, *to take away;* [*to destroy.*

סְמַךְ *to sustain*

סְמַךְ m. *support, prop.*

סְעַד *to aid, assist.*

סְעַד m. *strength; help; support; food.* [*feast.*

סְעוּדָא f. *food; meal* of the day;

סְעָרָא, סְעַרְתָּא and סַרְתָּא f. *barley.* Pl. סְעָרִין and סְעוֹרִין.

סִפָּא m. *threshold; entrance; post.* תְּרֵין סִיפַּיָא *the two posts;* סִיפֵּי בֵיתָךְ *the posts of thy* [*house.*

סְפַר pr. n. *Sephar.*

סָפַר and סָפֵר *scribe.* Emph. סָפְרָא and סַפְרָא.

סְפַר m. *book; roll.* בֵּית סִפְרַיָא *archives.*

סַרְבָּלִין pl. m. *under-garments* perhaps reaching to the feet.

סְרֵךְ m. *minister; ruler.*

סִתְוָא m. *winter.*

סְתַר Pa. סַתֵּר *to hide; to destroy.*

ע

עָאל *to go, go in.*

עֲבַד and Aph. *to make; to do; to work; to prepare.* Ithpe. and Ithpa. *to be made; to take place.*

עֲבַד, עֲבֵד, עֲבִיד and עָבִיד m. *servant.*

עֲבֵד נְגוֹ pr. n. *Abednego.*

עֲבִידָא f. *work; labor.*

עֵבֶר pr. n. (Heb.) *Eber.*

עֲבַר *to go over; to depart from; to transgress.* Aph. *to send over; to transgress.*

עֲבַר m. *the beyond.* עֲבַר נַהֲרָא *the other side of the Euphrates.*

עַד prep. and conj. *to; until.*

עֲדָא and עֲדִי *to pass away;* with בְּ *to come upon; to be abolished, destroyed.* Impf. plur. יֶעְדּוֹן. Pa. עַדִּי *to be pregnant; to conceive.* Aph. *to take away; to remove.* (א or ה often retained after preform.)

עָדָה pr. n. (Heb.) *Adah.*

עִדּוֹ and עִדּוֹא pr. n. *Iddo.*

עִדּוּי m. *conception.*

עֵדֶן pr. n. (Heb.) *Eden.*

עִדָּן and עִדּוֹן m. *time, year.*

עוֹבָד and עוּבָד m. *deed; work.*

עוֹבָל pr. n. (Heb.) *Obal.*

עוֹד adv. *while; during; yet.*

עִוָיָא and עַוָיָא f. *iniquity; sin.* Plur. עֲוָיָן and עַוְיָן.

עוּלֵם, עוּלֵימָא m. *boy; youth; young man.*

עוּלֵמְתָּא f. *girl; maiden.* Plur. with suff. עוּלֵמָתֵי, עוּלֵמָתוֹי.

עוֹף m. *bird; fowl.*

עוּץ pr. n. (Heb.) *Uz.*

עוּר and עִיר *to wake.* Ithpe. אִתְעַר, אִתְּעָר and אִתְּעִיר *to awake.*

עוּר m. *chaff.*

עוּרְבָא, עוּרְבָּא (and without daghesh) and עָרְבָּא m. *raven.*

עוּשְׁנָא, עוּשַׁן m. *power; strength.*

עֵז and עִיזָא f. *she-goat.*

עַזָה pr. n. (Heb.) *Gaza.*

עֻזִּיָה pr. n. *Uzziah.*

עִזְקָא f. *ring; seal-ring.*

עֶזְרָא pr. n. (Heb.) *Ezra.*

עֲזַרְיָה pr. n. (Heb.) *Azariah.*

עֵטָא f. *counsel; wisdom.*

עֵיבַר, עִיבְרָא and עִבְרָא m. *side; region; other side.*

עִיל and עֵיל, עִילָּא and עֵילָּא and עֵלָּא adj.m. *the upper part; height;* with מִן, as adv., *above; higher than.* Prefixed with לְ or מִלְ, *same.*

עִילָּא, עִילָּאָה adj. m. *elevated; uppermost.*

עֵילָם pr. n. (Heb.) *Elam*, i. e., *Susiana.*

עַיִן, עֵינָא and עַיְנָא m. *eye.* Plur. עַיְנִין. f. *fountain*, pl. עַיְנָן.

עֵיצָא f. *plan; counsel.*

עִיר m. *watcher.*

עִירָד pr. n. (Heb.) *Irad.*

עִירְיָא, עִירְיְתָא (עִירִיתָא and עֶרְיְתָא) f. *nakedness.*

עַכֵּב Pa. *to delay; to remain.* Ithpa. *same.*

עַל prep. *upon; over; concerning; besides; against; to; toward.* עַל דִּ *because.* Plur. const. עֲלֵי used with suff.

עֲלָה f. *burnt-offering.* Pl. עֲלָוָן.

עִלָּה f. *occasion; pretext.* [of עֲלַל.

עִילָוִי, עֲלָוִי and עִילָוִי forms

עִלָּי adj .m. *upper; highest.* Irreg. emph. עִלָּיָא *the Most High.*

עֶלְיוֹן m. *the Most High.* Plur. excel. *same.*

עִלִּי f. *upper chamber; lodging chamber.*

עֲלַל *to go in, enter.* Aph., אָעֵיל, אַעֵל and הַנְעֵל, *to bring in.* Heb. Hoph. הֻעַל pass.

עָלַם and עֲלַם m. *age; remote time; eternity; world;* עַד ע׳ *for ever.*

עֵלְמַי pr. n. *Elamite.* Plur. const. עֵלְמָיֵא.

עֲלַע m. *rib.*

עַם, עַמָּא m. *people.* Plur. עַמְמִין, עַמְמֵי (עַמֵּי).

עִם prep. *with; in; by.*

עַמִּיק and עֲמִיק m., עֲמִיקָא f., *deep.*

עָמָל and עֲמַל m. *labor; toil.*

עֲמַם *to be* or *become dark.* Palp. עַמְעֵם *to make dark.*

עֲמַר m. *wool.*

עֲמֹרָה pr. n. (Heb.) *Gomorrah.*

עָנָא f. *flock* of sheep or goats.

עֲנָה *to answer; to be afflicted.*

עֲנָמָאֵי pr. n. *the Anamim.*

עֲנָן m. *cloud.*

עֲנַן *to collect clouds; to draw together.* Pa *same.* Inf. עֲנָנָא; with suff. עֲנָנוּת.

עֲנַף m. *bough; branch.*

עֲנָשׁ m. *fine.*

עֲנֶת m. *time.* כְּעֶנֶת *thus; as follows.*

עֲסַב see עֲשַׂב.

עֲסִירָאָה m., עֲסִירִיתָא f. *the tenth.*

עֲסַר f., עַסְרָא m. *ten.*

עֲפִי m. *branches; foliage.*

עֲפַר m. *dust.*

עֲצִיב adj. m. *troubled; sad.*

עֲקַם *to be crooked, perverse.* Pa. caus.

עֲקַר *to root out; to pluck up.*

עִקָּר m. *stock; root.*

עָר m. *enemy.*

עֲרַב and Pa. *to mix.*

עֲרָד and עָרוֹד m. *wild ass.*

עַרְוָה f. *emptying out; damage.*

עַרְטְלָאִי adj. m. *naked.* עַרְטִיל, עַרְטִילָאִי (Plur. —אִין), and עַרְטוּלָאִי occur.

עָרִים and עֲרִים adj. m. *cunning.*

עֲרַע and עֲרַע *to occur, happen; to meet.* Impf. יֶעֱרַע and יְעָרַע.

עֲרַק and עֲרַק *to flee, run away; to escape.* Inf. מֶעְרוֹק and מֶעְרַק.

עַרְקָאֵי pr. n. *the Archites.*

עֲשֶׂב, עֲשַׂב m. *herb.*

עֲשִׂירָאָה and עֲשִׂירִי m., עֲשִׂירִיתָא f. *the tenth.*

עֲשַׂר f., עַשְׂרָא m. *ten.* עֶשְׂרִין *twenty.*

עָשִׁין and עֲשִׁין adj. m. *powerful; strong; mighty.*

עֲשַׁת *to think; to purpose.*

עֵת m. *time.* כְּעֵת *as follows.*

עֲתַד not used, Pa. *to prepare; to determine; to set up.*

עָתִיד and עֲתִיד adj. m., עֲתִידָא f. *ready; determined; prepared; about to.* With foll. Inf. it signifies to *will* the given action.

עַתִּיק adj. m. *ancient; old.*

פ

פּוּט pr. n. (Heb.) *Phut.*

פּוּם m. *mouth.*

פּוֹן adv. *now.* (Used to strengthen another particle.)

פּוּרְקָן m. *releasing; redemption; salvation.*

פּוּשׁ *to come forth; to abound; to increase; to remain over.*

פֶּחָה m. *governor* of a province. Const. פַּחַת; plur. פַּחֲוָן.

פְּחַר m. *potter.*

פְּטַשׁ and פַּטִּישׁ m. *tunic.*

פִּילוּסָאֵי pr. n. *the Pelusians.*

פֵּירָא m. *fruit.* Plur. פֵּירִין and פֵּרוֹת.

פִּישׁוֹן pr. n. (Heb.) *Pishon.*

פְּלַג and פְּלֵיג *to divide.*

פְּלַג m. *half.*

פֶּלֶג pr. n. (Heb.) *Peleg.*

פְּלֻגָּא f. *division.*

פְּלַח *to serve; to worship; to cultivate* the soil; *to observe* a requirement. [*ice; worship.*

פָּלְחָן and פּוּלְחָן m. *work; serv-*

פְּלִשְׁתָּאֵי pr. n. *the Philistines.*

פַּס m. *end; extremity.* [*tery.*

פְּסַנְטֵרִין (—תֵּ׳, —תְּ׳) m. *psal-*

פְּצָא and Pa. *to deliver; to free.*

פַּקֵּד Pa. *to order; to command.*

פָּרוֹק and פָּרִיק m. *redeemer.*

פַּרְזֶל m. *iron.* [*fly.*

פְּרַח *to flourish; to blossom; to*

פַּרְנֵס Pa. *to sustain; to nourish.*

פְּרַס *to divide.* Part. pass. פְּרֵס (פְּרִסִין) *division.*

פָּרַס pr. n. (Heb.) *Persia; the* [*Persians.*

פַּרְסָא f. *sole.*

פַּרְסִי m. *a Persian.* Emphatic פַּרְסָיָא.

פְּרַע *to render; to reward.* Ithpe. *to be paid; to take vengeance; to exact.* [*erate.*

פְּרַק *to break off; to redeem, lib-*

פְּרַשׁ *to separate; to divide; to distinguish.* Pa. Part. pass. מְפָרַשׁ *definitely; distinctly.*

פַּרְשֶׁגֶן m. *copy.*

פְּרָת pr. n. (Heb.) *Euphrates.*

פְּשַׁט *to reach out, extend.*

פְּשַׁר *to dissolve, explain, solve.* אֶפְשַׁר subs. *possibility, possible.* [*tion.*

פְּשַׁר m. *interpretation; explana-*

פִּתְגָם m. *word; command; edict; letter; thing.*

פְּתָה *to enlarge; to extend.*

פְּתַח *to open.*

פְּתַי m. *breadth, width.* With suff. פְּתָיֵהּ, פּוּתְיָהּ.

פַּתְרוּסָאֵי pr. n. *the Pathrusim.*

צ

צְבָא *to be willing.*

צְבָאוֹת pl. m. (Heb.) *armies, hosts.*

צְבוּ f. *matter; will; design.*

צְבוֹיִם pr. n. (Heb.) *Zeboim* (for צְבֹאִים).

צִבְחַר m. *a little, somewhat.* As adv. *for a short time.*

צְבַע *to dip; to moisten.* Ithpa. אִצְטַבַּע.

צְבַר *to collect; to heap up; to glean.*

צַד m. *side.*

צְדָא, צְדָיָא m. *design; conspiracy.*

צְדָא and צְדִי *to be wasted, destroyed, deserted; to catch; to conspire.* Part. act. צָדֵי, f. צָדְיָא. Ithpeel אִצְטְדִי and אִיתְצַד (as though from אֲצַד). Aph. *to destroy; to scorn.*

צַדְיוּתָא f. *devastation; destruction.*

צַדִּיק adv. m. *righteous.*

צִדְקָא m. *justice; piety.*

צִדְקָא f. *same; virtue; almsgiving.* Emphatic צִדְקְתָא and צִדַקְתָא.

צִדְקוּ f. *righteousness; piety.*

צְהִי *to thirst; to be thirsty.* Act. part. צָהֵי, צָהֲיָא.

צַוַּאר m. *neck.*

צוּד and צִיד *to waylay; to catch.* Ithpe. אִתְצִיד.

צוּת and צִית *to be inclined; to hear; to perceive.* Aph. אַצֵּית and אָצִית *to hear; to obey.*

צִידוֹן pr. n. (Heb.) *Sidon.*

צִלָּה pr. n. (Heb.) *Zillah.*

צְלָא *to incline; to listen.* Pa. צַלֵּה and צַלֵּי *to pray, supplicate.*

צְלַח *to prosper.* Aph. *same; caus.; to promise.*

צְלֵם, צְלֶם, צֶלֶם, צְלַם and צְלֵם m. *image; idol; appearance.*

צִלְצָל, pl. m. צִלְצְלִין, צִלְצְלוּן, צִלְצָלִין (and צְ׳) *cymbal, cymbals.*

צְמַח *to sprout, germinate.*

צְמָרָאֵי pr. n. *the Zemarites.*

צַעַר m. *grief.*

צְפִיר m. *he-goat.*

צִפַּר c. *bird.*

צְפַר m. *morning, dawn.*

צְרַב not used. Pa. *to strengthen; make fast.*

צְרָבָא f. *burning; destruction* through fire.

ק

קְבַל *to come to meet; to visit; to complain; to cry.* Pa. *to receive; to accept; to hear; to listen to; to comply with; to cry out.*

קֳבֵל and קְבֵל prep. *before; opposite; because of.* With suff. קָבְלֵהּ and קִבְלֵיהּ, etc.—לְקֳבֵל *same.* כָּל־קֳבֵל *because of;* conj. *because; therefore.*— Foll. by דִּי *forasmuch as.*

קַדִּישׁ adj. m. *holy; saint.*

קְדַם, קַדְמָא and קֳדָמָא m. *former time; beginning; past; east side; east.* מִלְּקַדְמִין *formerly; in front; on the e. side.*

קֳדָם, קֳדָם and קֳדָם prep. *before.* It takes suff. of plural nouns; e. g., קֳדָמוֹהִי, קֳדָמַי.

מִן קֳדָם i. q. מִן or קֳדָם. מִדְּקָמוֹהִי *from before that:*

קַדְמָא f. *before time; antiquity.* מִן קַדְמַת prep. *before.*

קַדְמַי (קַדְמָאי) adj. m. *past; earlier; first.*

קַדְמָיְתָא, קַדְמֵיתָא f. emph. *the first.* (From forms קַדְמָיָא, קַדְמָיִן.)

קַדְרוֹנָא and קַדְרִינָא adj. m. *of cedar.*

קַדְרוֹס m. *cedar.*

קַדֵּשׁ Pa. *to set apart; to consecrate; to sanctify.* Aph. *same.*

קֶדֶשׁ pr. n. (Heb.) *Kedesh.*

קְהָלָא m. *congregation; assembly.*

קוֹדֶשׁ, קוּדְשָׁא m. *holiness; sanctuary; the Holy One.*

קוֹל, קִיל *to be light.* Ithpolal *to be diminished; to sink.*

קוּם *to rise up; to stand.* Pa. *to establish; to abide; to swear; to confirm; to sustain.* Aph. *to set up; to appoint.* Hoph. הֳקֵים.

קוּמ־ and קָמ־ insep. prep. *before.*

קוּרָא and קוֹרָא m. *cold.*

קוּרְבָּן and קָרְבָּן m. *oblation; sacrifice; offering.*

קְטַל *to kill.*

קָטוֹל adj. m. *killer; murderer.*

קְטַר m. *knot; joint.*

קַיִט m. *summer.*

קִים and קְיַים *to live.* Pa. קַיֵּם and קָאֵם *to maintain in life; to swear; to confirm by oath; to cause to swear.*

קְיָם m. *covenant; edict; decree.*

קַיָּם adj. m. *established; firm.*

קַיִן pr. n. (Heb.) *Cain.*

קֵינָן pr. n. (Heb.) *Cainan.*

קִיתָרֹס, קַיְתְרוֹס or קַתְרוֹס m. *cithara,* a kind of harp.

קָל, קַל m. *voice.* Plur. קָלִין *thunders;* קָלָן *voices.*

קָלִי and קְלִי, קַלְיָא m. *roasted grain; grain* of wheat or barley.

קְלַל *to be light, despised, lessened, diminished.*

קָם־ see קֳדָם.

קֶמַח, קִמְחָא m. *meal; flour.*

קְנָא *to buy, purchase, obtain, acquire.*

קַפּוּטְקָאֵי pr. n. (Heb.) *the Cappadocians.*

קֵץ, קִיצָּא m. *end.*

קְצַף *to be angry; to be in a rage.*

קְצַף m. *anger; wrath.*

קְצַץ *to cut off; to kill.*

קְצָת f. *part; end.*

קְרָא *to call; to read.* Imp. קֱרִי *read.* (Others say Part. pass.)

קְרֵב and קְרַב *to approach; to touch; to bring.* Pa. *same.* Aph. *to bring near; to offer.*

קְרָב m. *war; fight.*

קַרְדּוּ and קַרְדּוּן pr. n. *Curdistan.*

קַרְדַּנְיָא pr. n. *Cardania.*

קְרֵי, קִרְיָא, קוּרְיָא and קִרְוָא f. *city.* Emph. קִרְיְתָא, קַרְתָּא. Plur. קוּרְוִין and קוּרְוָן; emph. קוּרְוָתָא, קִרְוַיָּא.

קָרִיב adj. m. *near; akin.*

קִרְיָה f. (Heb.) *city.* קִרְיַת אַרְבַּע pr. n. *Kirjath-Arba.*

קֶרֶן and קֶרֶן c. *horn.* Plur. קַרְנִין and קַרְנָן. Dual. קַרְנַיִן.

קְרַץ m. *piece; fragment.*

קְשׁוֹט m. *truth.* Emph. קוּשְׁטָא. With בְּ, *indeed;* with מִן *truly.*

קֶשֶׁת f. *bow; rain-bow.*

ר

רְאוּבֵן pr. n. (Heb.) *Reuben.*

רֵאשׁ and רֵישׁ m. *head; beginning; sum; amount.* Plur. *heads; chiefs.*

רַב, רַבָּא adj. m. *great, high; leader; chief; prince.* Plur. רַבְרְבִין.

רַבָּא, רַבְּתָא f. *great; strong.*

רְבָה *to be great* or *numerous.*

רְבוּ f. *greatness; grandeur.*

רִבּוֹ and רִבּוֹא num. adj. *ten thousand, a myriad.* Pl. רִבְבָן.

רִבּוֹן m. *lord; master.*

רְבִי and רָבֵי m. *boy; young man.*

רְבִיעָי num. adj. m., רְבִיעָיָא f. *fourth.*

רִבְקָה pr. n. (Heb.) *Rebecca.*

רַבְרַב adj. m., רַבְרְבָא f. see רַב.

רַבְרְבָן m. *great one; nobleman;* [*prince.*

רְגַג *to desire, long for.*

רְגַז *to be moved, excited.*

רְגַז m. *anger; rage.*

רְגַל and רֶגֶל c. *foot.* Pl. and dual רַגְלַיִן.

רְגַשׁ *to be tumultuous.* Aph. *to rage; to collect together in rage* [or *with tumult.*

רְדַף *to pursue.*

רֵו m. *aspect; appearance.*

רוּחַ c. *wind; breath; spirit.*

רְוִי *to be drunk.* Impf. יִרְוֵי.

רוּם *to be high.* Poel *to exalt; praise.* Ithpo. *to lift up one's self.* Peil Perf. pl. רְמִיו.

רוּם m. *height; honor; dignity.*

רוּת pr. n. (Heb.) *Ruth.*

רָז m. *secret.*

רְחוֹב m. *street; square.*

רְחוּם pr. n. *Rehum.*

רַחִיק adj. m. *distant; remote.*

רָחֵל pr. n. (Heb.) *Rachel.*

רַחֲמִין pl. m. *mercy; compassion.*

רְחַץ *to trust in.* Ithpe., with עַל *same.*

רְחַק and רְחֵיק *to be far, removed.* Aph. *to remove; to hold far off.*

רְחַשׁ, רְחֵישׁ *to creep; to swarm.*

רְחַשׁ, רְחֵישׁ m. *worms; reptiles.* f. and emph. m. רִיחְשָׁא and רַחֲשָׁא.

רַטִּיב and רָטִיב adj. m. *juicy; moist; in fresh green.*

רִיבָא and רִיבָּא f. *young woman.*

רֵיחַ m. *scent; smell.*

רִיפַת pr. n. (Heb.) *Riphath.*

רֵיקָן adj. m., רֵיקַנְיָא f. *vacant, empty.*

רֵישׁ see רֵאשׁ.

רָם adj. m. *high.* [*impose.*

רְמָא *to throw, cast; to place; to*

רָמוֹת pr. n. *Ramoth.*

רְמַשׁ m. *evening.*

רֶסֶן pr. n. (Heb.) *Resen.*

רְעָא *to feed, guard, tend; to desire; to like.* Ithpe. *to be dear; to like; to find pleasure.*

רְעוּ f. *pleasure; will; delight.*

רְעֻוָא f. *same.*

רַעְיוֹן and רַעְיָן m. *thought; understanding.*

רַעְמָה pr. n. (Heb.) *Raamah.*

רַעֲנַן adj. m. *green; flourishing.*

רְעַע and Pa. רָעַע *to shatter, break in pieces.*

רְפַס *to trample upon.* [*panse.*

רְקִיעָא m. *vault of heaven; expanse.*

רְשַׁם *to note, write down; to sign.*

שׂ

שָׂב m. *elder.*

שְׂבַע *to be satisfied.*

שְׂגָא *to be* or *become great.*

שַׂגִּיא adj. m. *great; much, many;* adv. *very; exceedingly.*

שָׂהֲדוּ f. *testimony; proof.*

שִׂבְעָא, שׂוֹבְעָא and שִׂיבְעָא m. *satiety; fullness.*

שׂוּם *to place; to appoint; to give* (orders); *to issue* (a decree); שׂוּם טְעֵם *to show respect.*

שְׂטַר m. *side.*

שְׂכַל *to understand.* Ithpa. with בְּ *to consider.*

שָׂכְלְתָנוּ f. *intelligence; understanding.*

שְׂנָא *to hate.* שָׂנֵא *hater; enemy.*

שְׂעַר m. *hair.*

שָׂרָה pr. n. (Heb.) *Sarah.*

שׁ

שְׁאֵל, שְׁאַל and שְׁיֵל *to ask, seek; to enquire.*

שְׁאֵלָא f. *request; affair, concern.*

שְׁאַלְתִּיאֵל pr. n. *Shealtiel.*

שְׁאַר *to be left; to remain.* Ithpe. *same.* Pa. שַׁיַּר, שַׁיֵּרַת *to leave.* Ithpa. *to leave; to be left.*

שְׁאָר m. *the rest, remainder.*

שַׁב and שֵׁיב num. adj. c. *seven.* (In Jer. Targ. for שְׁבַע.)

שְׁבָא pr. n. (Heb.) *Sheba.*

שַׁבַּח Pa. *to praise; to sing.*

שְׁבַט or שֵׁיבַט, שִׁבְטָא, m. *rod; stem; tribe.*

שְׁבִיב m. *flame.*

שְׁבִיעָי ord. adj. m. *seventh.*

שִׁבְסְרֵי (שֵׁיב עֲסַר) *seventeen.*

שְׁבַע num. adj. f. שַׁבְעָא (שׁוּב׳, שְׁב׳), m. *seven*. Plur. *seventy*.

שְׁבַק *to leave; to forsake; to let off; to remit; to forgive; to permit.*

שַׁבֵּשׁ Pa. *to puzzle, perplex.*

שֵׁגָל f. *wife* of a king; *queen*. Pl. שֵׁגְלָן and שֵׁגְלָן.

שְׁדָא *to throw, sling; to pour out, shed.*

שְׁדִי *to soar.* Ithpe. *same; to fly.*

שַׁדֵּל Pa. *to persuade.* Ithpa. *to endeavor; to be occupied in.*

שַׁדַּר Pa. I. *to wrestle.* Ithpa. *to exert one's self.*

שַׁדַּר II. *to send.*

שַׁדְרַךְ pr. n. *Shadrach.*

שׁוּבַל m. שִׁבְּלָא, שׁוּבְלָא, and שִׁבּוֹלָא (and ב without dag.), f. *ear* of corn; *stalk*. Plur. has masc. ending.

שַׁוִּי Pa. *to set, place.* Ithpa. *to be made; to become.*

שׁוּם i. q. שֵׁם.

שׁוֹפָרָא and שִׁיפּוּרָא m. *trumpet.*

שׁוּקָא m. *street; open place.*

שׁוּר m. *wall.*

שׁוּשַׁנְכָיֵא pr. n. *the Susanchites.*

שְׁחִית adj. m. *corrupt; wicked.* As subs. *crime.*

שֵׁיזֵב Peēl, *to deliver; to free.* Inf. שֵׁיזָבָא, with suff. שֵׁיזָבוּת.

שֵׁיזָבָא f. *deliverance; refuge.*

שֵׁיזָבוּ f. *same.*

שִׁיעוּר m. *measure.*

שֵׁיצֵא and שֵׁיצִי Peēl, *to finish; to cease; to extirpate; to destroy; to perish.* Ithpeēl pass.

שִׁיתָאסָא (תָ) m. *foundation.*

שְׁכַח *to discover, find; to attain.* Aph. *same.*

שְׁכִינָא f. *dwelling; encamping; stay; Shekinah.*

שְׁכֶם pr. n. (Heb.) *Shechem.*

שְׁכַן and שְׁכֵין *to dwell, rest.* Pa. *to cause to dwell.*

שְׁלָה *to be complete; to be secure.*

שָׁלָה f. and

שָׁלוּ f. *mistake; error; failure.*

שְׁלֵוָה f. *tranquillity.*

שְׁלַח *to send away; to put out* or *off*. Pa. *same.*

שְׁלַח pr. n. (Heb.) *Shelah.*

שְׁלַט and שְׁלֵט, with בְּ or עַל, *to rule; to have power; to fall upon, attack.* Aph. *to cause to* [*rule.*

שִׁלְטוֹן m. *officer; ruler.*

שָׁלְטָן m. *power; dominion.* (Targ. שׁוּלְטָן.)

שַׁלִּיט adj. m. *powerful.* With לְ and Inf. *permitted.* Subs. *ruler; officer.*

שְׁלֵים *to be perfect; complete.*

שְׁלִים adj. m. *perfect; complete.*

שְׁלַם *to complete.* Aph. *to finish; to restore.*

שְׁלָם m. *prosperity; peace.*

שֶׁלֶף pr. n. (Heb.) *Sheleph.*

שֵׁם and שְׁם m. *name.* Emph. שְׁמָא. Plur. שְׁמָהָן.

שֵׁם pr. n. (Heb.) *Shem.*

שְׁמַד Aph. *to destroy.*

שְׁמַיָּא Plur. emph. m. *heaven; the heavens.*

שְׁמַם Ithpo. אֶשְׁתּוֹמַם (מְ) *to be astonished.*

שְׁמֵן adj. m. שְׁמֵנָא f. *fat; rich.* Plur. *fat ones.*

שַׁמְנִינֵי plur. m. *fat pieces.*

שְׁמַע *to hear; to obey.* Ithpe. and Ithpa. *to be heard; to be obedient.* Aph. *to make hear; to announce; to play; to cause to resound.*

שָׁמְרַיִן pr. n. *Samaria.*

שֶׁמֶשׁ and שִׁמְשָׁא c. *sun.*

שַׁמֵּשׁ Pa. *to serve; to minister.*

שַׁמָּשָׁא adj. m. *servant.*

שִׁמְשַׁי pr. n. *Shimshai.*

שֵׁן and שִׁינָא m. *tooth.* Dual שִׁנַּיִן.

שְׁנָא *to be changed.* Pa. *to change,* pass. part. *different.* Ithpa. *to change; to be altered.* Aph. as Pa. (א or ה often retained after preform.) Inf. הַשְׁנָיָא.

שְׁנָא f. *sleep.*

שְׁנָא f. *year.* Const. שְׁנַת, emph. שַׁתָּא, plur. שְׁנִין.

שְׁנִין adj. m., —נָא f. *sharp.*

שְׁנָן m. *edge.*

שָׁעָא f. *moment;* any *short period.* Emphatic שַׁעֲתָא and שַׁעְתָּא, plur. שָׁעִין.

שָׁפֵט m. *judge.*

שַׁפִּיר adj. m. *fair; beautiful; agreeable; good.*

שְׁפַל Aph. *to bring down, humble; to subdue.* (א or ה often retained after preform.)

שְׁפַל adj. m. *low.*

שְׁפַר *to be beautiful; to be agreeable.*

שְׁפַרְפָּר m. *dawn* of the morning.

שָׁק f. *leg.*

שְׁקָה Aph. *to make drink, water.*

שְׁקַר m. *deception; falsehood.* לְשִׁקְרָא *in vain* or *to what is false.*

שְׁרָא *to loosen; to remit; to solve; to stop, dwell; to begin.* Part. pl. שָׁרַיִן *loose.* Ithpe. *to be loosed; to be begun.* Pa. *to loose; to begin.* Ithpa. *to be loosed; to become powerless.* Aph. *to encamp; to cause to rest.*

שְׁרֵב *to be* or *become dry.* Ithpe. *same.*

שֹׁרֶשׁ m. *root.*

שְׁרשׁוּ f. and [*ment.*

שְׁרשִׁי f. *eradication, banish-*

שֵׁשְׁבַּצַּר pr. n. *Sheshbazzar.*

שֵׁת num. adj. f., שִׁתָּא m. *six.* Plur. שִׁתִּין *sixty.*

שֵׁת pr. n. (Heb.) *Seth.*

שְׁתָא *to drink.*

שַׁתָּא f. *year.*

שְׁתִיתַי m. ord. adj. *sixth.* [*nai.*

שְׁתַר בּוֹזְנַי pr. n. *Shethar-boz-*

ת

תְּאֵב i. q. תּוּב.

תְּאֵנָא f. *fig; fig-tree.* Plur. תְּאֵנִין. (תֵּינָא occurs.)

תְּבִיר adj. m. *fragile.*

תֵּבֵל f. (Heb.) *earth* partic. *inhabited earth, world.*

תְּבַע *to enquire; to investigate; to visit; to look for, ask for, desire; to pray; to demand; to avenge.*

תְּבַר *to break; to break off, in pieces.*

תַּבְשִׁיל m. *cooked food; mess; broth.*

תְּדִירָא f. *revolving in a circle,* hence *continuance;* preceded by בְּ *constantly.*

תְּהוֹם c. (Heb.) *deep; abyss.*

תּוּב *to return; to repent; to answer.* Inf. מִיתַב, מֵיתָב. Aph. *same* with act. sig.

תּוּב adv. *again; further.*

תּוּבַל pr. n. (Heb.) *Tubal.*

תּוּבַל קַיִן pr. n. (Heb.) *Tubal-cain.*

תּוֹגַרְמָה pr. n. (Heb.) *Togarmah.*

תְּוַהּ *to be amazed, terrified.*

תּוֹלְדָא (לֶ). f. *family; generation; nation.*

תּוּסְקְפָא f. *occasion; cause.*

תּוּפָּא m. *tabret; tymbal; timbrel* (tambourine).

תּוּקַף m. *strength.*

תּוּקְרָבָא, תּוּקְרֻבְתָּא and תִּקְרוּבְתָּא f. *gift* (as means of approach to a great being).

תּוֹר m. *ox.*

תּוּשְׁבְּחָא f. *praise; renown; glory; song of praise; song.*

תְּחוּם m. *border.*

תְּחוֹת prep. *under.*

תַּחַת *same* (Heb.).

תֵּיאוּבָא f. *desire; appetite.*

תֵּיבוּתָא f. *chest; ark.*

תֵּיקְעוּתָא f. *blowing; sound.*

תִּירָס pr. n. (Heb.) *Tiras.*

תְּלָא *to reach up, hang up, stretch over.* Ithpe. *to be suspended.*

תְּלַג m. *snow.*

תְּלִיתַי ord. adj. m. *third.*

תְּלָת f., תְּלָתָה m. num. adj. *three.* Plur. *thirty.*

תַּלְתָּא m. *the third part.*

תַּלְתִּי adv. *by way of a third.*

תָּם, תַּמָּה and תַּמָּן adv. *there; thither.*

תְּמַהּ (תְּ) m. *wonder; miracle.*

תַּמּוּז pr. n. *the month Tammuz* (4th, about July).

תְּמָלֵי adv. *yesterday.*

תְּמָנֵי, תַּמְנֵי num. adj. f., תְּמַנְיָא m. *eight.* Plur. *eighty.*

תַּנְחוּמִין pl. m. *consolation.*

תִּנְיָן num. adj. m. *second.*

תַּנִּינָא m. *great sea-fish; great snake.* Plur. *sea-monsters.*

תִּנְיָנוּת adv. *a second time; again.*

תִּפְתָּיֵא emph. pl. m. of uncertain meaning; either *the judges* from the idea of passing sentence, or *the sheriffs* from that of serving sentence.

תְּקוּפָה f. *course; solstice; season*

תַּקִּין adj. m. *right; fit; firm.*

תְּקִיעוּתָא f. *blowing; sound.*

תְּקֵיף Impf. יִתְקַף *to be strong, fast; to burn, be angry; to be passionately sad.*

תַּקִּיף adj. m. *strong; mighty; powerful.*

תְּקַל *to weigh.* Pass. part. תְּקֵל for תְּקִיל.

תְּקֵן *to be fast.* Pa. *to make fast; to prepare; to arrange.* Aph. *same.* Hoph. *to be restored.*

תְּקַף *to grow; to become strong* or *powerful* or *hard.* Pa. *to confirm.* See תְּקֵיף.

תְּקֹף and תְּקָף m. *power; authority.* Emph. תּוּקְפָּא (תָּ).

תַּרְגֵּם *to interpret; to translate.*

תַּרְוֵי i. q. תְּרֵי.

תְּרֵי and תְּרֵין num. adj. m. *two; both.* תְּרֵי־עֲסַר *twelve.*

תְּרַךְ *to drive out.* Pa. *same.*

תַּרְמִיל m. *sack; wallet.*

תְּרַע, תַּרְעָא m. *gate; door; entrance.*

תָּרָע m. *porter; watchman.* Pl. emph. תָּרָעַיָּא.

תַּרְשִׁישׁ pr. n. (Heb.) *Tarshish.*

תַּרְתֵּי, תַּרְתָּא and תַּרְתֵּין num. adj. f. *two; both.*

תְּשַׁע f., תִּשְׁעָא m. *nine.* תִּשְׁעִין *ninety.*

תִּשְׁרֵי (ר) pr. n. *the month Tishri* (7th, about October).

תַּתְנַי pr. n. *Tatnai.*

אֱנָשׁ c. אֱנָשָׁא אֱנָשִׁין

Abs. קִרְיָא or קִרְיָה or קְרֵי

Emph. קִרְיְתָא or קִרְיָתָא

Plur. קוּרְיָן or קוּרְיִין

Emph. קוּרְיָתָא or קוּרְיָתָא

קִרְיָה or קִרְיָא or קִרְיֵי

~~[illegible]~~ Emph. קִרְיְתָא

קִרְיָן or קוּרְיִין

קוּרְיָתָא קוּרְיָתָא

LaAram
B877a.7

521450
Brown, Charles Rufus
An Aramaic method.
v.1. 2d ed.

University of Toronto
Library

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET

Acme Library Card Pocket
LOWE-MARTIN CO. LIMITED